

וְהוֹדַעְתֶּם לְבְנֵיךָ וּלְבְנֵי בְנֵיךָ (דברים ד ט)

ההתעוררות

גיליון תורני לבוגרי וידידי ישיבת עטרת שלמה
גיליון 13
חנוכה תשפ"ה

מעמד נעילת חג שמחת תורה
תשפ"ה בהיכל הישיבה הקד'

ביד טהורים

מבט בהיר על תפקידם של בני
הישיבות בעת הזאת במשנתו של
רבנו ראש ישיבה שליט"א | 15

כאו בניך

סיקור מיוחד של מסע הקודש
לחיזוק קהילת הקודש גייטסהד | 76

בחצרות קדשך

סיפור הקמתה של הישיבה
לצעירים באחיסמך - פרק אחרון
בסדרת הישיבות לצעירים | 58

שם גדול בעולמך

שגריר ליטא בישראל בשיחה
גלויה ומיוחדת | 54

בעת צרתם

יריעת הוד מיוחדת

מעמל תורת עולם

הישיבות בזמני מלחמה | 34

לדביר ביתך

סיור בין היכלי התורה הנבנים ומתרחבים ברחבי הארץ | 46

אל הארץ אשר AREKA

גודמן אהרמן נכסים

ר. לוי

רגע לפני שניכנס לעולם הנדל"ן, נצא יחד עם ירוחם אהרמן ואהרן גודמן שבנוסף להיותו מבעלי חברת הנדל"ן AREKA הוא גם אב לתלמידים בתלמוד התורה שע"י הישיבה, לסיוור ברחבי הארץ, נסייר בפרויקטים מובילים ברחבי הארץ. נכיר ונבדוק את שוק הנדל"ן ונענה לעצמנו על השאלות: האם וכיצד נכון להשקיע בנדל"ן?

ירושלים, פרויקט במרכז ירושלים

את הפרויקט היוקרתי במרכז ירושלים אתם ודאי מכירים מפרסומות שונות של חברות נדל"ן ומשווקים. הפרויקט מבטיח לכם מחיר פריסייל, הטבות מימון ונראה שווה במיוחד.

האמת היא, שאת הפרויקט הזה שיווקה AREKA למשקיעים כבר בתחילת השנה הלועזית במחיר פריסייל אמיתי בו נמכרו דירות ב-30,000 ש"ח למטר (שזה פחות ממחיר השוק לדירות חדשות במרכז ירושלים). הפרויקט נמכר בהטבת מימון של 10/90, וכל משקיע היה צריך להניח 10% הון עצמי. כיום, עשרה חודשים אחרי כן, הפרויקט נמכר ב-36,000 ש"ח למטר ודירה שמכרה AREKA ב-2.8 מיליון, מוכר הקבלן ב-3.3 מיליון – עלייה של 500,000 שקלים! זה ודירה שמכרה AREKA בארבעה מיליון, הקבלן מוכר כיום ב-4.7 – עלייה של 700,000 שקלים! **תוך עשרה חודשים הרוויחו המשקיעים עלייה של מעל 15% במחירי הדירות**

רגע לפני שנעבור לפרויקט נוסף, חשוב לנו להסביר נקודה מהותית בכל הנושא של השקעות בנדל"ן. מסבירים אהרן גודמן וירוחם אהרמן צריך לדעת כי לכל פרויקט

יש מספר שלבי מכיורים: **שלב ראשון – טרום שיווק** זה השלב בו נמכרות מספר מצומצם של דירות במחיר מופחת מערך השוק, הרבה לפני שהפרויקט יוצא לשיווק. בזמן שהקבלנים צריכים למכור כמות גדולה יחסית של דירות בפרק זמן קצר, אם זה לקבלת לוויה בנקאית או לצורך תזרים כדי להניע את הפרויקט.

כאן בנקודת הזמן הזאת, נוצרות העסקאות השוות בנדל"ן וזו המומחיות הגדולה של AREKA ליצור את הקשרים עם הקבלנים, ולהביא ללקוחות פרויקטים שווים במחירים אטרקטיביים.

שלב שני – שלב השיווק

הפרויקט יוצא לשיווק, נשכר משרד פרסום, וככל שהפרויקט מתקדם יותר – מחירי הדירות עולים בהתאם.

לכן, גם אם מציעים לכם עסקה אטרקטיבית במחיר פריסייל ותנאי תשלום מצוינים, תבדקו באיזה שלב הפרויקט נמצא, שיווק ראשוני? או שכבר הייתה העלאת מחירים בפרויקט? תעשו השוואת מחירים מול דירות בניית באזור ומול פרויקטים אחרים. בנוסף תוודאו שאין דירות בניית בשכונה או קבלנים מתחרים שמוכרים במחיר נמוך יותר. המחיר הוא זה שיקבע לבסוף האם תרוויחו מההשקעה וכמה תרוויחו.

באר יעקב, מרכז הארץ

כביש 40 מוביל אותנו למרכז הארץ, לבאר יעקב הירוקה – שכונה חדשה ומתפתחת שהפכה בשנים האחרונות לאזור יוקרתי הכולל מגדלי יוקרה, אזורי תעשייה ושכונות ירוקות הנבנות לאורך תוואי הכביש. אחד הפרויקטים היפהיים שמכרנו לפני חצי שנה:

מתמשכת, ריביות גבוהות, וממוצע שנתי בעליית ערך הדירות שעומד על 6%, עדיין ניתן לעשות רווח של בין 10%-20% בנדל"ן, שביחס להון עצמי יכול לשקף רווח של 100% ויותר.

ביקשנו ממומחי הנדל"ן לתת לנו כמה כללי זהב להשקעה נכונה וחכמה בנדל"ן:

תכנון נכון – מונע אסון!

אחד היסודות המובילים בחברת AREKA הוא: **התאמה אישית ללקוח.**

"לכל לקוח שמגיע ל AREKA מסביר ירוחם אהרמן" אנחנו בונים תוכנית פיננסית, הכוללת תכנון כלכלי בהתאם להון הראשוני, ליכולת ההחזר, למיסים שהוא יצטרך לשלם וכו'. לפי הנתונים, נתאים ללקוח עסקה שהוא יוכל להחזיק בה לאורך זמן. ולכן, גם לקוח שמגיע למשרד ושואל: 'אם יש לי 400 אלף ש"ח, למה שלא ארכוש דירה בארבעה מיליון ש"ח? נכון, ייתכן שאם תרכוש דירה ב-4 מיליון ש"ח תרוויח יותר, אבל חשוב מאד לבדוק מהן היכולות של המשקיע, אם למשקיע יש יכולת להשלים את העסקה ב-4 מיליון ולהחזיק בה למספר שנים, אין ספק שהרווח יהיה גדול יותר.

אבל, אם זה משקיע שיש לו 400 אלף שקל בלבד, וזה הכסף שלו, ובמיוחד אם זה כסף שהוא הלווה או משכן עליו את הדירה, ואין לו דרך להשלים את העסקה, והוא בונה למכור את הנכס ב'הסתברות' ולהרוויח על הדרך מיליון שקל, הוא נמצא בסיכון גבוה לא יצליח לעמוד בעסקה, במקרה זה הוא עלול להפסיד את כל ה-400 אלף שהוא השקיע.

ולכן אם ללקוח יש הון עצמי של 400,000, ההמלצה שלנו על השקעה בארבעה מיליון או ב-1.5 מיליון תלויה בהתאמת הנתונים למשקיע. התכנון הפיננסי כיצד להשלים את העסקה וכיצד להחזיק בה לאורך זמן הוא קריטי להתאמת העסקה.

"אחת הטעויות הרווחות בנדל"ן היא אנשים הנכנסים להשקעות בשיטת 'סמוך על סמוך'. הם אומרים לעצמם: 'מה זה משנה שמחיר הדירה הוא שלושה מיליון? אני אניח 300,000 ש"ח ואמכור את הנכס בהסתברות'. תזכרו: **הסתברות – זה לא תכנון, זה סיכון!** הטבת 'הסתברות' מאפשרת למשקיע למכור את הנכס עוד בטרם הושלמה הבנייה.

"דבר ראשון צריך לדעת שמרבית הקבלנים נמנעים מלתת את ההטבה הזאת, ואם קבלן כבר נותן את ההטבה, במרבית הפעמים מדובר בדירות שהקבלן מוכר מעל מחיר השוק ולכן הוא מחפש הטבה שתמשוך את הלקוחות. דבר שני, הטבה של 'הסתברות' לא תמיד עומדת במבחן המציאות: א. לפעמים הקבלן מתנה את ההסתברות בהשלמת מלוא התמורה על הדירה ב. לרוב 'הסתברות' כפופה לאישור הבנק, ולא תמיד הבנק מאשר למכור את הנכס לפני השלמת הבנייה. ג. בפרויקט הנמכר ב'הסתברות' יש הרבה מאד רוכשים המעוניינים למכור את הנכס באותו טווח זמן, מה שיוצר היצע גדול של דירות למכירה ומוריד את ערך הדירה ד. לפני מכירת הנכס

ירושלים הר חוצבים, משרדי AREKA

לאחר פתיחת הסיניף החדש של AREKA במשרדי הר חוצבים בירושלים התיישבנו במשרדי החברה כדי להבין איך ייתכן שבמצב של תנודות בשוק הנדל"ן, מלחמה

יהיה מאד קשה להראות ללקוח הפוטנציאל את הדירה כי טכנית הקבלן לא יפתח את הדירה בכל עת שתמצאו להראות אותה לרוכש.

"לכן, אם תכננתם לרכוש נכס כשאינכם יודעים כיצד להשלים את העסקה ואולי בניתם על מכירת הנכס לפני האכלוס, תדעו שזו השקעה בסיכון גבוה, ומומלץ להתרחק מההשקעות נדל"ן בסגנון זה".

הדבר הנוסף המשפיע על תכנון העסקה הוא מי הם הרוכשים ומהי מטרת הרכישה

בנושא זה נחלק את הרוכשים למספר קבוצות:

הקבוצה הראשונה אלו זוגות צעירים הבאים לרכוש את הדירה הראשונה שלהם. להם נציע לרכוש דירה באזור פוטנציאלי למגורים בהתאם ליכולותיהם, או לחילופין להניח את הכסף שלהם בדירה באזור פוטנציאלי לעליית ערך ולהגדלת ההון העצמי שברשותם.

הקבוצה השנייה אלו הורים לילדים בני 18 המתחילים לחשוב על נישואי הילדים. הם מבינים שבעוד כמה שנים הבן/הבת יהיו בשידוכים והם הולכים לתת להם כמה מאות אלפי שקלים. הורים אלו, במקום להמתין שנתיים-שלוש ורק אז לתת את הכסף, יכולים כבר היום לקנות לילד דירה, לשלם את אותם כמה מאות אלפי שקלים עכשיו, ועד הדירה תהיה מוכנה, בעזרת השם יילד כבר יתחתן או לחילופין יוכל להשלים את העסקה. הרווח הגדול הוא עליית הערך – אותם כמה מאות אלפי שקלים שהם מניחים כעת, כאשר המועמדים יהיו בעוד כמה שנים בשידוכים, הכסף הזה יהיה שווה כמעט כפול!

הקבוצה השלישית הם המשקיעים: לרוב מדובר במשקיעים שיש להם דירה למגורים ומעוניינים בנכס להשקעה, אם זה לנישואי ילדים או לפנסיה. להם נציע מגוון פתרונות להשקעה, החל מדירות פריסייל, פרויקטים ברחבי הארץ ועד יזמות נדל"ן, שזהו תחום

המזמינים אתכם להשקיע בצורה חכמה ומותאמת בנדל"ן, במגוון פרויקטים מובילים ברחבי הארץ. ניתן לפנות אלינו בטלפון – 02-5001900 או במייל: areka2354@gmail.com

השקעה בעל תשואה גבוהה.

כאן בקבוצת רוכשים זו כחלק מתכנון נכון של השקעה, אנו עורכים תכנון מיסוי הכולל חישוב מס רכישה, מס שבת, דירה חליפית ועוד.

לא קונים בלחץ!

אחד מכללי הזהב ב AREKA הוא לתת ללקוח את כל המידע ואת כל הזמן שהוא צריך כדי להתייעץ עם אנשי מקצוע. לדבר עם בני המשפחה, לחשוב ולתכנן את העסקה. חשוב לנו שהלקוחות שלנו יקבלו את כל המידע וייקחו את הזמן ללמוד את הנושא, להתייעץ עם אנשי מקצוע ולבדוק את היכולות שלהם לעמוד בעסקה.

תזכרו, לא קונים נדל"ן בלחץ. אם מתוור או יועץ נדל"ן מפעיל עליכם לחץ סמוי או בלתי סמוי ומסביר לכם שאם לא תחתמו תפסידו את העסקה, אנו ממליצים לכם להתרחק מהעסקה. עסקאות נדל"ן לא סוגרים תחת לחץ, וסביר להניח שהמתוור או היועץ המפעיל לחץ חושב על טובת עצמו ולא על הרווח שלכם.

אל הארץ אשר AREKA

אחת התובנות החשובות ביותר בנדל"ן היא, מסביר אהרן גודמן שנדל"ן זו השקעה לכל דבר, בעלת סיכון וסיכוי. אפשר להפסיד ואפשר להרוויח. לכן השאלה היא לא האם נכון או לא נכון להשקיע בנדל"ן, אלא – האם זה נכון לכם? וזה המודל שאנו

מציעים ללקוחות: מחיר – מופחת מערך השוק, שזה ראש החץ של AREKA, ליצור את האמון והקשרים מול חברות בנייה הגדולות בארץ ולהביא את המחיר הטוב ביותר; אזור – בעל פוטנציאל גבוה להשקעה. ההשפעה של האזור על מחירי הדירות היא משמעותית; והתאמה אישית ללקוח – התאמה הוליסטית הלוקחת בחשבון תכנון פיננסי, תכנון מיסים ויכולת לעמוד בעסקה ולהחזיק בדירה לאורך זמן".

אנחנו מזמינים אתכם להשקיע בצורה חכמה ומותאמת בנדל"ן, במגוון פרויקטים מובילים ברחבי הארץ. ניתן לפנות אלינו בטלפון – 02-5001900 או במייל: areka2354@gmail.com

החלומות שלכם זו המומחיות שלנו

להגשים את החלום לדירה מרווחת משלכם

צוות המומחים של מרכנתיל כאן כדי

שירות אישי
ומקצועי

צעד ראשון
בתנאים מועדפים

הלוואת
להוצאות נלוות

משכנתא
בהתאמה אישית

מרכנתיל

מבינים אותך מצוין

לפרטים נוספים
חייגו למרכנתיל *5600

גם בעיון וגם בבקיאות ביטוח בריאות עושים אצל גפנר

אברכי עטרת שלמה,
הצטרפו לביטוח הבריאות 'קולקטיב' מבית 'מונדי גפנר'
ותיהנו ממחיר ומתנאים בלעדיים לקבוצתכם

- בשיתוף: גפן בסד
- חנימ מילד חמישי ואילך
- תנאים משופרים וכיסוי נרחב
- מחיר בלעדי לקהילת עטרת שלמה

מונדי גפנר
סוכנות לביטוח

הצעה שאסור לפספס:

03-6855-888

office@gefner.co.il | www.gefner.co.il

MULTI

לשאל אם צריך משהו מהמכולת
זו עוד דרך לכבד את ההורים

דנונה מולטי - מתאים במיוחד להורים שלנו

דל לקטוז | חלבון | ברזל
סידן | ויטמין D | אבץ | מגנזיום

לתיקוד של הדרום

נתיבות עולה על מפת הדיור החרדית עם הקמתה של 'קרית בית הלוי' המעניקה למשפחות איכותיות את האופציה הריאלית והאטרקטיבית להתגורר במקום של תורה, בדירה רחבת ידיים, מערכת חינוך מושקעת, קהילה איכותית וחיבור מהיר לאיזור המרכז

הרוצה להחכים ידריים: בצל העליה הדרמטית במחירי הדיור בכל הארץ, כאשר גם הפתרונות שהממשלה אישרה בדמות הקמתן של ערים חרדיות כמו כסיף ותילה, מסתמן שהפתרון נמצא מתחת לפנס כמעט: העיר נתיבות, שהופכת אט לאט לאחת מערי הפריפריה החרדיות המשמעותיות והאטרקטיביות ביותר, כאשר אחד הפרויקטים המשמעותיים בעיר הוא הקמתה של קריה חרדית חדשה: קרית בית הלוי.

מדובר ביחמה של גדולי תומכי עולם התורה מארה"ב, שמצוקתם של אברכי ארץ הקודש הלומדים תורה מתוך הדחק נגעה לליבם. אותם נדיבים בדקו ומצאו שהמצוקה הקשה ביותר שמעיבה על פרנסתם ולמעשה על חייהם של אותם אברכים היא מצוקת הדיור הקשה. במצב בו מחירי השכירות גובים משכורות שלמות, וקורת גג ולו הזולה ביותר עולה מעל מיליון שקלים, אין ספק שפתרון מצוקת הדיור תשפיע בצורה המשמעותית ביותר על שלווה נפשם של האברכים, ואת הנושא הזה באה קרית 'בית הלוי' לפתור.

תשתית רוחנית גבוהה ועוגן תעסוקתי

המטרה היתה לאתר מקום בו ניתן יהיה לבנות קריה עתידית שתכיל מספר משמעותי של יחידות דיור שישווקו לאברכים בתנאים מעולים, תוך סכסוד של הדירות. היעד היה ברור, לאפשר לאותן קבוצות לרכוש דירה בעלות של כ- 700,000 ש"ח פחות מהעלות בריכוזית החרדים הגדולים.

הנחת המוצא של יזמי הפרויקט היתה שיש למצוא את אפשרות הדיור שתהיה ראויה לאכלוס בפרק זמן של עד 5 שנים, עם יכולת להציע מלאי של לפחות 1,500 דירות ייעודיות לציבור חרדי. זה המקום לציין שמתוך שלושת הערים שעלו על הפרק - נבחרה נתיבות בשל העובדה שהיא עונה על מספר פרמטרים חשובים נוספים: המרחק מהריכוזים החרדים הגדולים, תשתית של קהילה חרדית קיימת, מקומות תעסוקה לנשים לצד התפתחות של מוסדות תורה וכוללים.

שנים, עם תשתית ענפה של מוסדות חינוך, בתי כנסת ומקומות עבודה, כך שהמשפחות הוותיקות ישמחו להושיט יד למשפחות החדשות הצעירות. והכי חשוב: הפרויקט ייבנה בצמוד ממש לבתי הקהילה הוותיקה בעיר.

מקום תורה

את הגרעין הראשון זרע עוד מרן ראש הישיבה הגאון רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין זצוק"ל, שהמכתב הציבורי האחרון עליו חתם עסק בבשורה של נתיבות לעולם התורה. הכנס שנערך לבוגרי ישיבת תפרח היה בלון הניסוי הראשון שהופרח לאוויר, ובהצלחה רבה בסייעתא דשמיא.

בהמשך, יזמי הפרויקט באו בדברים עם ראשי ישיבות חשובות נוספות וזכו לברכותיהם. כך למשל, הגאון רבי חיים פרץ ברמן שליט"א, מראשי ישיבת פוניבז', שלח אנשים לבדוק את הפרויקט, וכאשר הם המליצו עליו בחום, הוא נרתם לרעיון ופתח את הכינוס המיוחד שנועד לאברכים המתעניינים בפרויקט. "כל מי שנמצא פה וגם מי שלא נמצא פה יודע על גזירת יוקר הדיור בדורנו שאינה על פי דרך הטבע", אמר הגאון רח"פ ברמן שליט"א בכנס שנערך בבני ברק. "למצוא דירה פה בעיר זה מאד קשה, כמעט בלתי אפשרי. ככל שנכנסים יותר לחובות, או אם גרים בשכירות, המצב נהיה קשה מאד. יש מעלה של תורה מתוך הדחק, אבל זה שייך לאנשים גדולים שמחוברים לתורה, והתורה בעצמה משרה אצלם שמחה. אך אצלנו חייבים שיהיה מצב של רוגע ושלווה כדי לגדול בתורה במצוות ומעשים טובים. ולכן אם יש אפשרות קלה יותר לקנות דירה, זו מחויבות שלנו לעצמנו לאשה ולילדים."

"את הגרעין הראשון זרע עוד מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין זצוק"ל, שהמכתב הציבורי האחרון עליו חתם עסק בבשורה של נתיבות לעולם התורה"

"מקום תורה", הוסיף ואמר, "אין הכוונה עיר גדולה של חכמים וסופרים, צריך שהסביבה תהיה איכותית, שיוכלו לקרוא למקום 'מקום תורה'. ידוע, כשהחזון איש הגיע לבני ברק, העיר היתה של אנשים פשוטים. הוא רצה להעמיד סביבו 'מקום תורה' והצליח.

"המקום שאנו מדברים עליו, הולך להיות 'מקום תורה' מסוגן מאד. אין הרבה איזורים בארץ שהם 'מקום תורה' כמו המקום הזה. כאן, אחרי שנכנסתי לעניין וביררתי הרבה אצל רבי אהרן אסייג, שכל אפשר לומר שיש לו ישרות מוחלטת, אהבת תורה ומצוות מוחלטת, חכמה ובינה איך להקים דבר. זהו מקום עם אחריות מלאה. אחריות מלאה שיגורו שם רק אלה שכל מציאותם הוא 'מקום תורה'."

הגאון הגדול רבי דוד מילר שליט"א, ר"מ בישיבת פוניבז', המלווה את קהילת האברכים בנתיבות ומוסר בעיר שיעור שבועי בכולל "תפארת דוד", אמר בדברים שנשא במעמד כי המקום לא הולך

להיות מקום תורה, כי הבסיס כבר נמצא. "בנתיבות כבר יש קהילה של בני תורה אמיתיים, אווירה של בני תורה. הגאון הגדול רבי יששכר מאיר זצוק"ל, מסר נפשו להעמיד את הרוחניות במקום ועלתה בידו. כל זמן שלא הגעתי לשם לא האמנתי. אך כל פעם שאני מגיע, אני רואה את זה מחדש. אני מדבר בעיקר על ההצלחה הרוחנית ביכולת להעמיד את הדברים באופן שלא מוכר במקומות אחרים. הרב אסייג מעמיד לזה את כל האפשרויות, להעמיד בתי מדרשות, לתת את ההשגה והשאפייה לאיפה צריך להגיע, ללמוד להיות גדולי תורה בדרגה הגבוהה ביותר ששייך. זה מיועד להיות מקום לתלמידי חכמים וגדולי תורה. ובעיקר זה מקום עם מנוחת הנפש.

בשנים האחרונות הופכת נתיבות לפענה של הדרום. מדובר בעיר מטופחת ומושקעת שכוללת מגדלי דירות מודרנים, מרכזי מסחר ותעסוקה, גינות ופארקים רחבי ידיים ונגישות גבוהה למרכז הארץ בשל הרכבת שעוברת בה

עסקני הציבור המלווים את המיזם מקרוב, פתח דווקא במספרים: בכל ארבעת הריכוזים הגדולים בארץ, דירה מתחילה ב-2 מיליון ₪! זה לא מאפשר ל-80% מהזוגות הצעירים לגור בירושלים, ב"ב, מודיעין עילית ובית שמש. חייבים ללכת לפריפריה. גם התוכניות הממשלתיות לפתרון מצוקת הדיור, נמצאות 70% בדרום 30% בצפון, אין תכנית ממשלתית במרכז לשנים הבאות.

"בנתיבות בונים בס"ד 36 אלף דירות חדשות, לסבר את האוזן, מודיעין עילית כולה היא רק 12 אלף דירות. ולמרות זאת נתיבות עדיין לא נמצאת על מפת הדיור בציבור החרדי. המהלך שאנו עושים כעת, מביאים בצורה יזומה 300 אברכים לעבות את הגרעין הקיים, להעלות את נתיבות על מפת הדיור החרדי, הם יהיו הקבוצה הראשונה מתוך 1,500 הדירות שיצאו בשנתיים הקרובות לשיוק."

מבחינה מעשית, ציינו כי על פי ההסכם שנערך עם הקבלן, אי אפשר לרכוש דירה בפרויקט שלא על ידי הוועדה שהוקמה על ידי ראשי הישיבות. "70 דירות כבר נרכשו על ידי אברכים בעיקר בוגרי הישיבות 'תפרח', 'תורה בתפארתה', 'בית מדרש עליון', 'קפלן'. הבניה אמורה להתחיל בפועל בע"ה אחרי סוכות. מחיר הדירה זול ב-20,000 דולר פחות מקבלן

התחדשה נתיבות גם בתחנת רכבת שמקצרת את זמן ההגעה למרכז הארץ לארבעים דקות בלבד. הרכבת פועלת 24 שעות ביממה ומהווה פתרון מצוין לנסיעות בינעירוניות. גם בתחבורה ציבורית ניתן להגיע לירושלים או לבני ברק בתוך שעה-שעה ורבע בלבד. אם נשווה את המרחק בין נתיבות למרכז הארץ או לערים אחרות בפריפריה הצפונית, נגלה שהעיר הזו קרובה הרבה יותר לכל מקום. גם בתוך העיר ישנה תחבורה ציבורית מצוינת, שהמחיר בה אפילו זול יותר מערי מרכז הארץ.

קרית בית הלוי נתיבות- שלב א'

"בנתיבות בונים בס"ד 36 אלף דירות חדשות. לסבר את האוזן, מודיעין עילית כולה היא רק 12 אלף דירות"

חן המקום

פרויקט 'קרית בית הלוי' הוא רק אחד הפרויקטים שקורמים בימים אלו מלט ובטון בנתיבות. השיוק הנרחב בעיר שעתידה לשלש ואף לרבע את האוכלוסיה שלה הוא תוצאה ישירה של פיתוח התשתיות בנגב. כל מי שעובר ברחבי הנגב, נחשף למערכת הכבישים החדשה והמהירה, הוספת תחנות רכבת ותחבורה ציבורית. כל אלה ביחד צמצמו את המרחקים לנתיבות וערי הנגב והפכו אותן למבוקשות ואתר אטרקטיביות.

"הייתי מופתע מאוד כשהגעתי לעיר", מתאר אברך תושב המקום. "ציפיתי לראות פריפריה ואני רואה עיר חרדית עם כל ההווה. האברכים פה ברמה גבוהה מאוד, הלימוד פה הוא חוויה אדירה הרבה מעבר ממה שהיה לי בירושלים בכולל נחשב במיוחד, וכל אברך שמגיע מהמרכז לכאן אומר זאת. אין פה חדירה לפרטיות והתערבות אחד בשני, יחד עם ערבות הדדית וקהילה פורחת."

גם בעזרת הנשים מתלהבים מאוד. "כבני ברקית היה ברור לי שלא אעזוב את בני ברק", מתארת אחת מנשות הקהילה, "יש לנו מספיק הון עצמי ונסתדר עם המשכנתא, עם כל הסכום לא היה מה לדבר על דירות חדשות, ראינו דירות וכולן היו ישנות מאוד, ישנות וצריכות שיפוץ וגם לאחר מכן מדובר בדירות עורף או רכבת, קומות גבוהות וכדומה. כשדיברו איתנו על נתיבות, חשבתי שזה רחוק, ישן, עם אנשים דרומים מהסיפורים, אבל אחרי נסיעה חלקה של כשעה הגענו לאיזור פורה, מרכזי קניות כמו בני ברק, אווירה חרדית קלאסית, מקום מטופח ומתחדש. אני עובדת בעבודה כלכלית וכן חברות נוספות שעברו לכאן כולל מסודרות בעבודה. בני המשפחה במקרים הרבה, נהנים מהאווירה, מהמרחק והנגישות של התחבורה הציבורית. כשפוגשות אותי חברות הן לא מבינות מה אחת כמוני עושה בנתיבות הדרומית, אני מסבירה ששקנתי דירה במחיר של פריפריה, אבל השכנות הן מבני ברק וירושלים."

הרחבת הדעת

מלבד הקהילה האיכותית השמורה, האברכים שייכנסו לגור בדירותיהם החדשות שבפרויקט 'בית הלוי' ייהנו מפרויקט שיוקם בסטנדרט בנייה גבוה במיוחד. טובי המהנדסים שקדו על תוכנית הבנייה כדי שיהיו האטרקטיביות ביותר בשוק, כאשר ניתן דגש מיוחד על כל פרט. כדי להעניק לדיירים את דירת חלומות במחיר הרבה יותר נמוך משוויה.

באופן כללי, נתיבות איננה נחשבת עוד עיירת פיתוח דרומית. בשנים האחרונות הופכת העיר לפנינה של הדרום. מדובר בעיר מטופחת ומושקעת שכוללת מגדלי דירות מודרנים, מרכזי מסחר ותעסוקה בהם ניתן להשיג הכל, ממותגי הביגוד המובילים בציבור החרדי, מוצרים לבית ורשתות מזון ענקיות שמשווקות מוצרים במחירים זולים משמעותית בהשוואה למחירים שבמרכז. בנתיבות ישנה נציגות של כל קופות החולים, מתקיימים מגעים להקמת בית חולים.

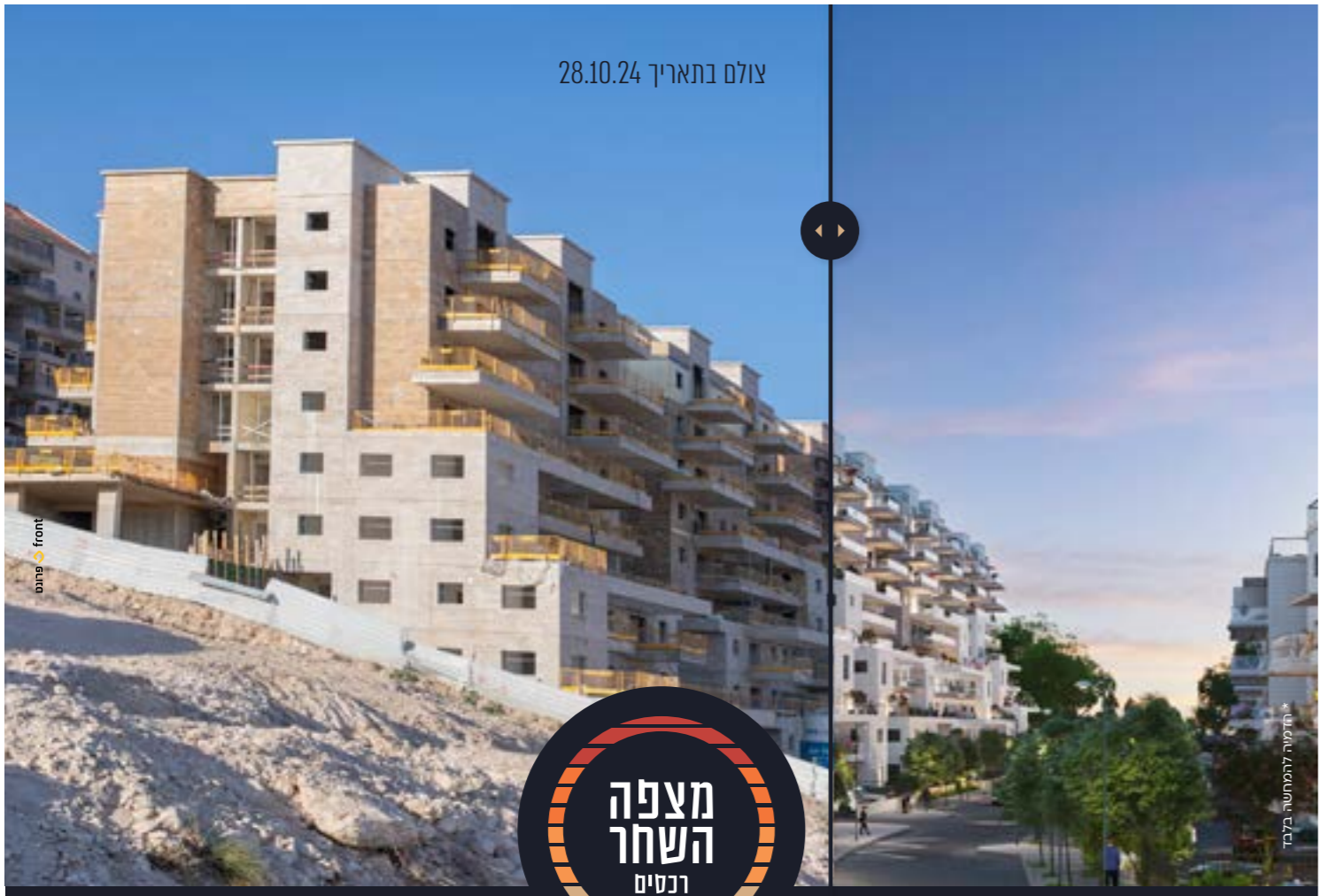
נתיבות היא עיר יפה ומושקעת שכוללת גינות ופארקים רחבי ידיים שפזורים בכל השכונות ונגישות גבוהה למרכז הארץ בשל הרכבת שעוברת בה ומערכת מסופעת של תחבורה ציבורית לכל הריכוזים החרדים בכל שעות היממה. לאחרונה

מכתב האחרון של מרן רבי גרשון אדלשטיין זצוק"ל ליסוד קרית בית הלוי

מכתב זה נכתב במסגרת תהליך הרכבת של הדרום. המכתב נכתב על ידי הגאון רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין זצוק"ל, ראש ישיבת פוניבז' וראש הוועדה שהוקמה על ידי ראשי הישיבות. המכתב מפרט על הצורך בהקמת קרית בית הלוי, ומדגיש את חשיבותה לציבור האברכים. המכתב נחתם ב-2000, ונחשב לאחד המכתבים החשובים ביותר בתולדות הציבור האברכי.

צולם בתאריך 28.10.24

תורה ושלווה במקום אחד

מתקדמים עם ISA ברכסים

דירות אחרונות בשלב א' - צפי אכלוס בתשפ"ה. // בקרוב - השקת שלב ב'

- צמוד לרכסים הוותיקה
- צמוד לרכסים הוותיקה
- מוסדות ובתי כנסת בניינים
- מפרט דירה גבוה
- שטחים ירוקים בלב השכונה
- קהילה איכותית

ISA GROUP BUILDING TRUST SINCE 1997 ***3850**
משרד מליחה: רחוב הנקיסים 2 רכסים

משפחות גדולות מתקדמות למצפה השחר רכסים

בואו לחיות בהרחבת הדעת, בדירות הגדולות של מצפה השחר, ברמת הבניה והמקצועיות של ISA GROUP. הבניה מתקדמת ללא הפסקה. זה הזמן שלכם להתקדם לאיכות חיים בדירה מרווחת!

מסורה / מסקרוול

צאירים את הבית

בתוקף עד תאריך ז' טבת (7/01/25)

'חנוכה SALE' בארטסקרוול

10% הנחה על כל ספרי ההוצאה בעברית כולל סטים, ש"ס בבלי וירושלמי

ניתן להשיג כאן ובחנויות המובחרות:

למשלוח עד הבית, כנסו:
artscrollisrael.co.il
02-6564112

ירושלים: רח' מלכי ישראל 8 02-5389934
בני ברק: רח' שלמה המלך 2 03-5792612
gitlerbooks.co.il

קיבלתי משימה: לפקפק בכל מה שייאמר לי, וכך עשיתי יצאתי לדרך לבדוק איך יכול להיות שמשחקים שנראים לנו תמימים עושים מהפכה בתחום הקשב והריכוז

קשב וריכוז

זה כן משחק ילדים!

//ארי טנבוים

למשהו הקריירה לא הסתפק ד"ר דואר רק בכלים הקונבנציונליים שהציעו הפסיכולוגיה או הרפואה, הוא ממש חיפש דרך לשלב את תחומי המדע והנפש יחד, מה שהוביל לפיתוח התוכנה המהפכנית.

גם הוא, כהרבה מאבחנו, היה שולח ילדים עם הפרעות קשב לנוירולוגים על מנת שיינתנו להם כדורים, אבל הוא ידע שלא תמיד זה הפתרון האידיאלי, הרבה פעמים לוקח זמן עד שמוצאים את הכדור הנכון במינון הנכון וכשזה עובד זה מגיע הרבה פעמים עם תופעות לוואי מורכבות.

כך החל ד"ר דואר לפתח את התוכנה שלו, המעניקה פתרון ייחודי בתחום. הוא בדק אותה על המשפחה שלו ולאחר מכן ערך מחקר מעמיק במשך מספר חודשים עם

למעלה ממאה ילדים בתלמוד תורה מוכר בארץ.

כשראה שהתוצאות לא פחות ממדהימות, הוא הרגיש שהוא לא יכול להשאיר את

כל הטוב הזה לסביבה הקרובה אליו, והוא החליט לשרד את התוכנה עוד יותר ולהנגיש אותה לכלל הציבור.

כך נוצרה לה "אקטיב הדי", אשר במהלכה הילד משחק במשחקים מאתגרי מחשבה ובו זמנית משודרים על המסך גלי אור בשיטה ייחודית, הממריצים את הפעילות המוחית ואזורי הקשב והריכוז, מה שגורם למוח להפרשה מוגברת של דופמין ונוראפינפרין, המצב האידיאלי לריכוז.

לתוכנה מאות משחקים משולבי הבזקים. השימוש המומלץ הוא בין 15-7 דקות בכל יום, במשך לפחות ארבע פעמים בשבוע.

מהפכה שכבשה אלפים: התוכנה הייחודית של ד"ר גד דואר, מומחה בתחום הקשב והריכוז, שמסייעת לאלפי ילדים ומבוגרים לריכוז, רוגע ושלווה. ככה מאות משחקי מחשב בשילוב הבזקים ייחודיים מחוללים פלאים. וגם: מה חשוב הד"ר על כדורי הריטלין? הגעתי סקפטי - יצאתי נפעם

התחיל בשיחה תמימה בבית הכנסת. אחד החברים סיפר שהילד שלו אובחן עם הפרעות קשב, הוא לא הצליח לשבת ולהתרכז בשיעורים, הציורים היו נמוכים והצוות החינוכי הרים דגל, הילד התחיל לקחת ריטלין, התפקט קצת אבל במקביל הפך לחסר שמחת חיים וללא תאבון. ההורים שהיה קשה להם לראות אותו ככה, החליטו לנסות את אקטיב הדי. "אני נותן לו לשחק וככה הילד מצליח להתרכז טוב יותר" סיפר לי האבא.

לא האמנתי למשמע אוזני. "משחק במקום תרופה?", לא השארתי את פליאתי אצלי ושאלתיו בקול.

"כן", הוא ענה בחיוך של אחד שידוע שבהתחלה לא תאמין לו אבל ככל שתבדוק תיווכח שכך הם פני הדברים.

ביקשתי ממנו את המספר של יוצר התוכנה. אומנם אין לי עדיין ילדים בגיל לימודים בבית ספר או תלמוד תורה, אבל הרגשתי שאני חייב להתרשם בעצמי מהמהפכה.

המהפכה שכבשה את עולם הקשב והריכוז

השם **ד"ר גד דואר** מוכר כבר 42 שנה בשדה הטיפול בלקויות למידה והפרעות קשב וריכוז. לא פלא שהתוכנה שהוא פיתח הפכה לשם דבר והיא פועלת כיום באלפי בתים ובמוסדות לימודים.

מהפרעות קשב. מה הד"ר אומר על זה?

"ריטלין יכול להיות כלי עזר יעיל עבור ילדים רבים, אך לא תמיד זו התשובה היחידה. יש מקרים שבהם הריטלין לא מצליח לספק את התוצאה הרצויה, והילדים ממשיכים להתמודד עם קשיים למרות נטילת התרופה. חשוב לזכור כי ריטלין אינו פתרון קסם, ויש לקחת אותו רק לאחר שמבינים היטב את מצבו של הילד ואת הצרכים שלו. התרופה יכולה להיות מועילה, אבל היא לא תמיד התשובה המוחלטת. אם הנפש של הילד לא מונעת - שום תרופה לא תפתור את הבעיה", הוא מנמק.

אז מה עושים?

"מפתחים אלטרנטיבה לריטלין", מחייך ד"ר דואר.

"התוכנה הינה פרי עבודה של שנים, עובדת על האזור הלימבי במוח של הילד ומפתחת אצל ארצון פנימי ללמידה ולרוגע. המטרה היא ליצור גירוי נפשי שמעודד את המוח לפעול בצורה טבעית וללא תלות בתרופות כימיות. אם בריטלין אנחנו לוחצים על דוושת הגז, התוכנה שלי מדברת ישירות עם הנהג - עם הילד עצמו - ומעודדת אותו ללחוץ בעצמו על הדוושה", מסביר ד"ר דואר בטוב טעם ועובר להסביר על התוכנה: "מדובר בשילוב הכרחי בין חוויה שגורמת לילד להתמיד לבין הפן הטיפולי של ההבזקים.

"החלק של החוויה מורכב ממאות משחקי מחשב שגורמים למשתמש להיזיז את גלגלי המוח. מיד כשהוא מתחיל לשחק מתחיל טיימר של 15 דקות שבהן פועלים ההבזקים, לאחר רבע שעה לא ניתן לשחק לאותו יום. המשתמש שצובר מספיק נקודות במשחק היומי יכול לרכוש לעצמו מתוך החנות הווירטואלית דמויות, אביזרים כמו כן להמיר את הכסף בכסף אמיתי בגיפט קארד. כדי לגרום לילדים לרצות לשחק בה, יש בתוכנה, מגוון משחקים שמושכים את ליבם, כמו: שחמט ודמקה, משחק הזיכרון, משחקי צביעה, פאזלים, תשחצים, תשבצים, כבאי, הצלה, אופה ועוד.

"כל זה מפתח את כישורי הילד וגורם לו לשמור על ריכוז. כל שימוש של מעל שבע דקות משפיע לעד 24 שעות. ברוב המקרים התוכנה מייצרת את הצורך בלקיחת תרופות או על כל פנים, מפחיתה במינון".

איך ההורים מגיבים לתוכנה?

בהתלהבות! "אבא לכמה ילדים

בגילאים שונים סיפר לי שהילדים משתתפים בלימודים בצורה הרבה יותר פעילה, מתנהגים בבית טוב יותר, והם מצליחים לשמור על ריכוז לאורך זמן מבלי צורך להעזר בתרופות.

וכן, זה לא עוזר לכולם במאה אחוזי הצלחה. גם כדורים לא עוזרים לכולם, יש לזה אחוזים יפים מאד ומי שהצליח - זו שמחה עצומה של שינוי חיים לטובה".

ד"ר דואר מדגיש: "אנחנו לא נגד ריטלין, אנחנו פשוט בעד הילדים. אם מי שלוקח כדור זה עוזר לו, זה בסדר גמור. הוא יכול להשתמש בתוכנה אחת לצד בימי שישי, מוצ"ש ובחופשים, כאשר הוא לא נוטל את הריטלין וכמובן מי שלוקח כדור וסובל, או למי שמרגיש הפרעות קשב בלימודים או התנהגות אימפולסיבית זה עשוי לעזור משמעותית".

מאיזה גיל אפשר להשתמש בתוכנה?

"התוכנה מתאימה לילדים החל מגיל ארבע ועד למבוגרים. יש מגוון משחקים המותאמים לכל הגילאים, כולל אפשרויות לילדים שעדיין אינם קוראים וכן משחקי מחשבה שמתאימים למבוגרים, בסוף המשחקים הם רק האמצעי והטיפול הוא זה שקובע, לכן יש מבוגרים שמשתמשים בה, גם אם חלק מהמשחקים פחות מרתקים אותם, כי הם מבינים את התועלת העצומה", עונה ד"ר דואר.

ותוך כמה זמן רואים תוצאות מאז שמתחילים להשתמש בתוכנה באופן קבוע?

"רוב המשתמשים מדווחים על שיפור לאחר שבועיים עד חודש של שימוש יומיומי. זה תלוי ש י ש כ א ל ו

שחווים שינוי כבר אחרי ימים ספורים, ולעומתם אחרים לאחר כחודשיים"

וכמה פעמים כדאי להשתמש בה בשבוע?

"ארבע פעמים בשבוע ועד לחמש עשרה דקות בכל יום. אחרי חמש עשרה דקות המשחקים וההבזקים נחשמים, כדי לגרום לילד לחשק והתמדה ביום הבא וכן לא להפריז עם החשיפה להבזקים".

"יש כאלה שהמשחק הזה יסייע להם באופן קל ביותר ויש כאלו באופן דרסטי. זה מאוד תלוי. כשם שטיפול תרופתי אינו תמיד יעיל ולא ניתן להבטיח הצלחה מלאה, כך גם כאן, על הרבה משתמשים זה עובד, אך בהחלט יש כאלו שהמשחק אינו משפיע עליהם יותר מדי", מציין ד"ר דואר.

מה שמעניין זו העובדה שבמוסדות לימוד ראו את הטוב הזה וביקשו מד"ר דואר שיביא להם את התוכנה. מורים ומורות רבים סיפרו כי התלמידים והתלמידות השתפרו פלאים וכי יכולת הריכוז שלהם גדלה.

סיפורי הצלחה שמדברים בעד עצמם

במהלך השנים, ד"ר דואר טיפל באלפי ילדים שנחשבו למקרים קשים במיוחד של לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז. אחד הסיפורים המרגשים ביותר הינו של אפרים (בדוי) בן ה-12. הוריו פנו לד"ר דואר לאחר שאפרים כשל בניסיונות חוזרים ונשנים ללמוד לקרוא וכבר עבר מספר טיפולים ואבחונים בעבר, ללא הצלחה. מדובר בילד בכיתה ג' שאינו מצליח לחבר ניקוד לאותיות ולקרוא שורה רציפה, הוריו סיפרו כי הם השקיעו בילד כסום של קרוב למאה חמישים אלף שקלים, בשלל טיפולים שונים, אך לשווא. הילד לא קורא, ההורים כבר לא ידעו מה לעשות, הם החליטו לנסות את אקטיב הדי ולאחר שבוע - חל שינוי של 180 מעלות, הם קיבלו טלפון מבית הספר בפליאה: "מה עשיתם שחל כזה זינוק?", פתאום הילד קרא אחרי שבוע 100 שורות רצופות וכל יום השינוי רק גבר, יש לו חשק ללכת לבית הספר דבר שלא היה בכלל קודם, ב"ה היינו שליחים טובים, לא יאומן".

אני יוצא מהשיחה עם ד"ר דואר נפעם. אם חשבתי שאין פתרון אמיתי למאות הקשב גיליתי עולם שלם שיכול לעזור ולסייע וכל זאת באמצעות משחקי מחשב! מדהים.

עשו צעד קטן לשינוי גדול עבורכם ועבור ילדיכם

03-381-8980

או דרך אתר אקטיב הדי

דבר המערכת

לרגל ימי החנוכה, יום חגם של 'עוסקי תורתך', מגישים אנו בסייעתא דשמיא קמיה ידידי הבית הגדול והקדוש הזה בוגרי יידידי שייבתנו הקד' שליט"א, את הגיליון השלושה עשר המשמיע טוב מהמיית היכל התורה הנשמעת בעוז ובתעצומות, ביום ובלייל, בקיץ ובחורף, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה – ואהבתך אל תסיר ממנו.

דווקא בימים אלו, ימים בהם זקוק עם ישראל יותר מכל לקול, לקולם הערב של עמלי התורה – שניצח בזמן חשמונאי וכאז עד היום כשהקול קול יעקב אין הידיים ידי עשוי – חרב הזדים ורשעי ישראל מונפת על עמלי תורה בגזירות שונות ומשונות לפגוע להציק ולהרע לבני התורה המסולאים בפז, אלו שהעולם עומד עליהם, אך למרות כל הניסיונות אין היא מצליחה להשתיק ולהשקיט את אותה זמרה ונגינה קסומה הנשמעת בכל עת ובכל שעה, כי איש לא יוכל להפסיקה.

לצד ההסתר, דווקא בימים אלו זכינו ונראתה לנו בחוש השגחתו הפרטית של בורא כל עולמים על בניו האהובים בעולמו – עמלי התורה, כשבסייעתא דשמיא העומדת לרבינו ראש הישיבה שליט"א מיום הקמת הישיבה, למרות הקשיים הכלכליים הגלובליים הפוקדים את עולם התורה כולו מזה תקופה ארוכה, זכתה הישיבה הקד' בתקופה האחרונה לגילויי השגחה מעל הטבע ממש, בהארה מופלאה השמורה למקיימי ומעמידי העולם, ועל הכל ה' אלוקינו אנחנו מודים לך.

בימי החנוכה, מעלים ומציינים אנו בגעגוע עז את יום הסתלקותו השביעי של רבינו הגדול אבי הישיבה ומחוללה מרן רשכבה"ג רבינו אהרון יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל, שמיום הקמתה ועד יום פטירתו היה לנו לאב ולאם, נשאנו על לוח ליבו ועל כפיו באהבה וחובה אין קץ, ורוחו הגדולה חופפת עלינו בכל שעה ושעה.

בודאי כבימי חיותו, מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש, מגן לפני כסא הכבוד ומליץ טוב בעדינו במתיבתא דרקייעא – על מתיבתא דארעא שייבתנו הקד', משכן התורה בעולמנו, שהייתה כבבת עינו ממש ובתמצית דמו בנאה, על מרנן ורבנן ותלמידיהון, שעל הצלחתם נתן ומסר את כל כוחותיו הדלים, וודאי זכותו עומדת לישיבה הקד' לסייעתא דשמיא בהעמדתה ובהחזקת אלפי חכמיה, ולהצלת כל בני התורה מהמרעים מבית ומוחוץ.

בימים אלו בהם התגלתה בגלוי ההשגחה העליונה על ישראל, בנס ובפלא במלחמת בית חשמונאי, מבקשים ומתפללים אנו שתגלה מלכותו עלינו מהרה ויופיע וינשא עלינו לעיני כל חי. ובקרוב ממש יריב את רבינו ויעמוד לנו ברחמי הגדולים והרבים, וישלח לעמו תשועה גדולה והצלה מכל אויביהם.

ולכל אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין ביום ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה בקרוב ממש.

תוכן העניינים

14	דבר המערכת
15	הדרך אשר ילכו בה הוראות הנהגת השעה לבני הישיבה מרבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א
16	על משכנות הרועים ממעין הדעת של רבותינו רועי ישיבת טעלז זיע"א ביאורים ועיונים בפרשת מקץ - למד דעת מבינים - חיזוק ולימוד מימי החנוכה -
20	מנהגי הישיבה ימות החול
20	מפיהם אנו חיים משולחנם של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א
26	ויש לעיין מתוך הסוגיות הנלמדות בין כותלי בית המדרש - תשובות על המדרש בגיליון 'אוהדות' 12 -
32	כחמתא לחכימין דברי חיזוק ומליצה מגדולי הדורות הרב ל. יעקובזון
34	ביד עוסקי תורתך ייעה מיוחדת ומרתקת: עולם הישיבות בזמני המלחמה מאז ועד היום הרב מ. פינסקי
46	עוד אבנך ונבנית' סיור שטח מיוחד ברחבי הארץ לרגל התחלות הבנייה לישיבה הקד' בירושלים ובאחיסמך, ולת"ת שע"י הישיבה הקד' בבני ברק הרב א. שפירא
54	הממשל מרכין את ראשו בפני העם היהודי ובפני עולם הישיבות שיחה מיוחדת עם שגריר ליטא בישראל מר אדריוס ברוזגה הרב י. קלמן
58	לכתך אחרי במדבר יומן הקמת הישיבה הקד' • תשנ"ה - תשפ"ה פרק ח' - יאירו שמונת הנרות • על ייסוד והקמת ישיבת עטרת שלמה אחיסמך
62	בני עמודי סיקור קצר על פריחת הישיבה הקד'
74	וכולם מקבלים עליהם כינוסי הכנה לימי הדין והרחמים בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ בראשות רבינו רה"י הגר"ח פינשטיין שליט"א
76	מסע החיזוק רשמים וסיקור ממסע החיזוק של רבינו רה"י הגר"ש שליט"א לעיר התורה גייטסהד אנגליה
78	מכון פרי עץ חיים בברכת רבותינו שליט"א נוסד מכון פרי עץ חיים לחיזוק ועידוד כתיבת חידו"ת
80	זעקת עולם התורה במעמד הרבבות בליקווד הביע רבינו רה"י הגר"ש שליט"א סורוצקין שליט"א את זעקת עולם התורה באר"י מהרדיפות כנגד בני התורה
82	סיפור לילדים
86	וזאת הברכה שהשמחה במעונם
89	תדשן עצם חיבורי חכמי ורבי הישיבה הקד'
90	עמודי תמונות

את הדרך אשר ילכו בה | ההנהגה בתקופה זו

דברים שנאמרו בענין הגזירה על בני הישיבות לבני הישיבה כעת רעוא דרעוין פרשת ויצא מפי רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א

לך עמי כא בחדריך

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. במדרש אגדת בראשית עה"פ (הושע י"ב) ויברח יעקב שדה ארם וז"ל "לך עמי בא בחדריך (וסגור דלתיך בעדיך חבי כמעט רגע עד יעבור זעם) בשעה שאתה רואה שעה חצופה אל תעמוד כנגדה אלא תן לה מקום לך וכו' אף אתה לך עמי שכל מי שעמד נגד השעה נפל בידה וכל מי שנתן מקום לשעה נפלה בידו וכו' יעקב נתן מקום לשעה וחזרה השעה ונפלה בידו שנא' ויברח יעקב וגו' וחזרה ונפלה השעה בידו שנא' ויקח עשיו את נשיו לכך נאמר לך עמי בא בחדריך" עכ"ל המדרש, וכן אי' בילקוט שמעוני (שמות קס"ה) עה"פ ויברח משה מפני פרעה.

כתוב כאן במדרש שמה שיעקב אבינו ברח מפני עשיו ומוסיף המדרש דזה הטעם גם שמה ברח מפני פרעה, וכן אברהם מנמרוד וכן יוסף מהישמעאלים וכן נבבות ועוד כפי שמאריך שם המדרש, ולכאורה היה ליעקב להישאר במקומו ולסמוך ולבטוח בה' שיצילו ומדוע ברח ממש? ועל זה עונה המדרש, 'שאם רואה אדם שעה חצופה אל יעמוד כנגדה אלא יתן לה מקום', ומוסיף עוד המדרש על זה, דמי שנתן מקום לשעה החצופה הרי שהיא חזרת ונופלת בידו, ואם לא נתן מקום לשעה הוא נופל בידי השעה.

ויש לבאר הדברים, דאם יש לאדם 'שעה חצופה' שמע מינה דהקב"ה עשה לשעה חצופה זו, וא"כ הרי ודאי זהו רצונו מלפני ה', ועל כן צריך ליתן לה מקום. כי מצב זה הוא גופא רצון ה' יתברך, ואדרבה עליך לתת מקום לשעה החצופה ולנהוג בה כפי שנוהגים כהשעה שמידת הדין מתוחה, וזה היה הטעם שהאבות והנביאים נתנו מקום לשעה החצופה.

ונראה להוסיף, שמה שמסיים שם המדרש שמי שנתן מקום לשעה החצופה הרי שהשעה תחזור ותיפול בידו, ואם הוא לא נתן מקום לשעה הרי הוא נופל בידי השעה, דביאור הדברים הוא דזה גופא שהוא מקבל על עצמו ומבין שמן השמים נעשה לו השעה החצופה, ועל כן אינו נלחם בזה, אלא אדרבה נוהג כשעה חצופה, זה גופא הסיבה והטעם שאותה השעה החצופה תיפול בידו, וזה שכר על מה שמקבל ונוהג כרצון ה' יתברך, ואם הוא לא נוהג כך ולא מכיר בשעה, אז להיפך זה גופא יגרום לו שהוא יכול ליפול בידי השעה, וזה עונש בעבורו על עצם זה שאינו מכיר בשעה וברצון ה' בשעה זו.

להתחזק במעלהם ומהותם של בני תורה

והנה אמנם שברור הדבר כי אין אנו יודעים ואין לנו הבנה בחשבונות שמים, אבל בגדר אפשר, יש לומר כי 'שעה חצופה' זו בא לעורר אותנו להתחזק בדבר שהוא מיסודות תפקידינו כלגיונו של מלך ונוגע למהות צורת ושלמות בן תורה.

הנה במאבק שהיה ליעקב עם שרו של עשיו כתוב בפרשת וישלח 'ויותר יעקב לבדו ויאבק איש

עימו עד עלות השחר', ודרשו חז"ל (מד"ר פרשה ע"ז) 'מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ה' לבדו אף יעקב ויותר יעקב לבדו' יעו"ש, וצ"ב מה ענין הפסוק הזה לכאן וכי מפני שבשניהם מזכיר מילת הלבדו?.

והנה כתוב בפרשת תולדות על יעקב ועשיו, 'ויהי עשיו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אוהלים' (כ"ה, כ"ז), ומפרש רש"י תם 'אינו בקי בכל אלה ומי שאינו חריף לרמות נקרא תם'. וראשית, צריך להבין מה המעלה הגדולה בזה שאינו חריף לרמות והלא ליעקב אבינו בחיר האבות היו ודאי מעלות נשגבות ועצומות מזה ומה המעלה הגדולה בזו, גם יש להבין שנראה בפסוק שראשית לכל היה תם וזה הטעם שזכה והיה יושב אוהלים, וצ"ב מה שייך זה לזה.

והנה בתחילת הפרשה כתוב שהלכה רבקה לדרוש את האלוקים ויאמרו לה 'שני גויים בבטנך ושני לאומים ממעיך ייפדו' ופירש"י 'מן הבטן הם נפרדים זה לרשעו וזה לתומו', ולמדנו כי אף שעד שויגדלו הנערים לא היה ניכר ההבדל ביניהם (כמ"ש רש"י שם), מ"מ מעידה התורה כי כבר מהמעיים נפרדו זה לרשעו וזה לתומו. ונראה שכתוב כאן את יסוד מעלתו של יעקב שהיא עצם כך שהיה 'נפרד' מעשיו ומדרכיו, ובאמת שע"ז הוא שזכה להיות יושב אוהלים (והו' ממש כל הרמב"ם בסוף שמיטה ויובל 'והבינו מדעו 'להיבדל' לעמוד לפני השם") וזה היה מעלתו של יעקב.

ולפי"ז נראה לומר שזה כוונת רש"י ש'אינו בקי בכל אלה', ביאור הדברים דמעלתו של יעקב הייתה במה שלא היה בקי בעניני ובדרכי עשיו, ועשיו נתייחד ברמאות ויעקב נפרד מכל אלה – הענינים השייכים לעשיו. וגם זה מה שנחה דעתה של רבקה שעל אף שיש א' רשע אבל כל עוד שזה לא אותו אחד שגם שייך לבית המדרש וגם לבתי ע"ז אלא הוא נפרד מהבטן מדרכי עשיו והשפעתו שייך להקים על ידו את כלל ישראל.

עפי"ז אפשר לבאר, כי מכיון שמיסוד מעלתו של יעקב היה בהיותו 'נפרד' מעשיו ומדרך הרע ולא היה לו שום שייכות לזה, זה הפשט ב'ויותר יעקב לבדו', שמעלתו הייתה במה שהיה 'לבדו' – וע"ז היה המאבק עם שרו של עשיו וכל מאבקי של ממששיכוו כתובות יוון ודומיו עד ימינו אנו, שכל רצונו היה לבטל מיעקב את מעלת "הלבדו". וזה הכוונה במדרש שדרשו על זה 'ונשגב ה' לבדו', כי הלבדו של יעקב זה המהות והדרך היחידה להגיע לנשגב ה' לבדו של קוב"ה, ולזכות להגיע ללבדו של קוב"ה הוא רק באופן זה של להיות נפרד מדרכו של עשיו, ואז שייך להגיע ללבדו של קוב"ה.

ואולי השנאת תלמידי חכמים הזו עתה, שבאה מחוץ לכתלי בית המדרש בא לחזק אצלנו את הדבר זה, כי מיסוד צורת ומהות היושבי אוהלים הוא על ידי להיות 'נפרד' מאלו שאין דרך התורה דרכם, ועלינו להיבדל ולהיפרד 'מכל אלה' – כלשון רש"י, ולהתעורר ולהתחזק לא להיגרר אחר הניסיונות הרבים המנסים להכניס רוחות

זרות שאינם מבית המדרש, ולהתרחק מכל מה שגורם לחיבור ולשייכות למחוץ לביהמ"ד, הן בענינים שונים ותרבויות והן בהתעסקויות שאין רוחם מאוהלי החכמים, ועלינו לזכור כי לא שייך להיות גם מיושבי בית המדרש וגם לדעת מהם וממהומם, ולהתחזק בדבר הזה של להיות נפרד לתומו, שזה מיסוד מעלתם של יושבי האוהלים.

לפעול אך ורק על פי ההוראות

זה לא סוד שנמצאים אנו בתקופה קשה מאוד לעולם התורה, בבחינת אם אתה רואה 'שעה חצופה', זמן שכמותו כמדומי לא היה מאז קום המדינה כאן ואף מסורת אין לנו מרבותינו איך לנהוג במצב כזה.

אך למדנו כאן בחז"ל כי במצב כזה 'אם אתה רואה שעה חצופה אל תעמוד כנגדה אלא תן לה מקום' עלינו להבין כי מן השמים הוא ואיננו יודעים הסיבה והטעם אך אנו יודעים כי הדרך היא ליתן לה מקום מבחינת לך עמי בא בחדריך, אין דרכינו במלחמות ברשות הרבים, בוויכוחים עם אחינו הטועים או בשכנועים ובהתגרירות ברעש ובמלחמה, ובפרט על פי מה שאמרו רבותינו זצ"ל כידוע שגם על אחינו הטועים חל הא דאין מתגררים באומות, אלא בשעה חצופה זו עלינו ליתן לה השעה ע"י ההימלטות לחדרי תורה. ובפרט, שלא כל אחד יחליט בעצמו איך להילחם ואיך לפעול, ב"ה זכינו ויש עימנו גדולי ישראל שליט"א שמורים דרכינו ועלינו לשמוע ולפעול כעצתם וכהוראתם, ובודאי בעז"ה מכוח זה בלבד נזכה בקרוב ממש עוד שהשעה תיפול בידינו.

השבוע התקיים כינוס בבית מרן גאון ישראל הגאון רבי דוב נדנדו שליט"א בהוראות ההנהגה בעת הזו, ובפרט זה נוגע לרבים מבני שיעור א' שכבר קיבלו צווי גיוס וצווים נוספים אחר כך, שהורו מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א כי אין לשמוע לזה כלל, ומאידך גם הורו שלא להיות עימם בקשר כלל ולא ח"ו לחתום להם על שום מסמך. ואם ח"ו א' מבני הישיבה נקלע לידם או לרשותם צריך לזכור "בא בחדריך" לא להתעמת כלל ואל תדאגו ואל תחששו, אל יירך לבבכם ואל תיראו כי כולנו יחד עימכם.

ומן הסתם לצערינו בתקופה הקרובה עוד רבים מבני הישיבה יקבלו מהם צווים, ובכל מקרה כזה ח"ו אל לאף אחד לפעול באופן עצמאי ולפי עצות ממכרים ויועצים למיניהם שפופ"א, אלא לפעול הכל אך ורק כפי ההוראות, כי כל שינוי הוא מזיק לא רק לעצמו אלא לכל הבני תורה וזה חלק ממחויבות ההנהגה בשעה חצופה זו, ובישיבה הקד' מינינו את הרה"ג ר' מיכאל סטפנסקי שליט"א לענין, ועל כולם יש לפעול אך ורק לפי ההוראות. ובעז"ה בקרוב נראה בישועת ה' ובביטול כל הגזירות והרדיפות ובשכר זה נזכה שהשעה תיפול בידנו וקרן התורה ועמליה יתומם ויתעלה, ויתקיים בנו הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם.

יוצא לאור ע"י:
ישיבת עטרת שלמה
ידיעות ותמונות:
ארכיון ישיבת עטרת שלמה
כתובת להערות ולשליחת חומרים:
gilyon@asi.org.il
עיצוב ועימוד:
שייע ברים - סטודיו אורגניל
052-716-7080

ביאור מה שלא קיבל פרעה פתרון החרטומים

וַיְהִי כַבְקָר וַתִּפְעַם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְאֵת כָּל חֲכְמֵיהֶ וַיִּסְפַּר פְּרַעְהָ לָהֶם אֵת חֲלָמוֹ וַאֲיֵן פּוֹתֵר אוֹתָם לַפְּרַעַה (מ"א ה)

וברש"י "פותרים היו אותם אבל לא לפרעה שלא היה קולם נכנס באוזניו ולא היה לו קורת רוח בפתרונם שהיו אומרים שבע בנות אתה מוליד שבע בנות אתה קובר".

והביאור למה ומדוע לא נכנס באוזניו ולא היה לו קורת רוח בפתרונם הוא, כי פרעה הבין לדעת שחלומותיו של מלך אינם דברים פרטיים, אלא מלמעלה מראין לו למלך דברים כלליים הנוגעים לכל המלכות, ולכן לא היה לו קורת רוח בפתרונם, עד שבא יוסף ופתר לו את החלום בענין שנוגע לכל המלכות ויושבי הארץ.

ובזה אפשר להבין מה שרבים מקשים על מה שיוסף אחר פתרונו נתן עצה לפרעה: ועתה יראה פרעה איש נבון וחכם וגו' ויפקד פקדים על הארץ וגו', דמי שאל וביקש עצה זאת מידו הלא אין זה מן הנימוס לתת עצה אם לא נשאל על זה, וכל שכן למלך. אבל לפי דברינו שענין חלומותיו של מלך בא לתועלת לכל מלכותו, אז ממילא העצה הזאת היא חלק מן הפתרון של חלומותיו של המלך שגם זה נוגע למלכותו.

(מרו הגרא"מ בלוך זצ"ל)

הטעם שהוסיף יוסף עצה לפרעה

וְעַתָּה יֵדָא פְּרַעַה אִישׁ נְבוֹן וְחָכָם וַיִּשְׁיִתְהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם (מ"א ל"ג)

דבר זה פלא הוא שהלא אין דרך לדבר בפני המלך יותר ממה שנתבקש, ויוסף נתבקש רק לפתור את החלום ולא לייעץ לו בנוגע לסידור המלכות את האופן להספקת המזון לעם, ואם רוצה לדבר יותר עכ"פ צריך שאלת רשות ולא לדבר מעצמו בלי רשות.

אמנם הביאור הוא שזה חלק מהפתרון אשר עליו נשאל, שבא יוסף לפרש בזה מה שאמר פרעה "ואיקץ", דמשמעו שנתעורר מיד סמוך לראיית החלום, ולמה לא המשיך לישון כרגיל? ופירש לו יוסף שהכוונה בזה שיתעורר תיכף ומיד להכנות כנגד הרעב, שהדבר צריך זריזות כמו שהקיץ מיד, ואף שעד הקציר והאסיף של שנה זו יש עוד הרבה זמן, בכל זאת צריכים מיד להכין אנשים ומקומות לצבור בר במקומות משומרים, שלא תירקב התבואה בזמן רב של שבע שנות השובע.

(מרו הגר"א אוהבנד זצ"ל)

על משפנות הרוזנים

יש לבאר ענין השכחה, למרות שהשתדל יוסף להחזיק מנהגי ותורת אביו בזכרונו, מכל מקום אי אפשר שלאחר התרחקותו ממנו ושהייתו באווירה חדשה, הזרה לרוחו של אביו, שלא יכהה אצלו אורו ונגהו של השפעת אביו, ואותו המעט אשר היה נחסר לו, היה כה חביב אצלו עד שחסרונו היה כהרגשת שכחת הכל, כן הוא במי שמעריך רוחניות.

מי שמעריך רוחניות ומבין יוקרו, מרגיש העדרו כטרגדיה נוראה, וכאילו הכל שרכש וצבר מכבר נאבד ממנו. כן הוא בחיים החומריים, אף אם היה נאצר אצל בעל חומר הרבה כבוד ועושר מכל מקום כשיתאוה לו איזה דבר טרם השיגו, התשוקה עצמה מרחיבה אצלו את הרצון והתשוקה אליה עד יותר, עד כדי הצטיירות בדמיונו שמה שחסר לו עיקר הוא, וכאפס יחשב לו מה שכבר אסף ורכש. כן הוא גם במוקיר רוחניות ומכיר ערכה ושואף לה. הרי מצטייר בדמיונו שהמעט אשר חסר לו הוא עיקר ועולם מלא, ומה שכבר השיג למאומה ייחשב.

יוסף בקוראו בנו הבכור מנשה, ציין לדורות החשבתו וערכו הגדול לרוחניות. הרי הרגיש שחסרון במידה מה מרוחניותו הוא כאילו אבידת "כל" רכושו הרוחני.

(מרו הגרח"מ קטץ זצ"ל)

הטעם שיוסף התנכר לאחיו

וַיָּדָא יוֹסֵף אֶת אָחָיו וַיִּכְרַם וַיַּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיִּדְבֵּר אֲתָם קְשׁוֹת (מ"ב ז)

יש להשתומם על התנהגות יוסף עם אחיו. אמנם כי חטאו לו וחטאם נורא, אבל האם א"א ה' לו ליוסף הצדיק לעבור על מידותיו ולמחול להם, מבלי לענוש אותם בעגמת נפש וצרות כאלו, כמו שהתנהג עימיהם?.

אמנם אומרים, שבידעו חטאתם לאלוקים ומאהבתו אל אחיו, רצה שיענשו בעולם הזה, כדי שיהיו זכאים לעולם הבא. אבל דבר זה אינו מתיישב על הלב, התחת אלוקים הוא לבוא עימיהם לחשבון עוונות, ומה גם שהוא ה' המעניש. העונשין, שיענש האדם על חטאיו, הם ע"י נבראים אחרים, לגמרי אחרים, היינו, על ידי מלאכים רעים שנוצרים ביחוד למטרה זו אבל בשום אופן אין צדיק פועל רע, כי אם במקום שציותה תורה לענוש מיתה או מלקות למחויב על פי דין ותו לא. ועוד יותר לגרום ייסורים נוראים לאביו הזקן, כי מה נקל לצייר רב עוגמת נפשו ומכאוב לבבו באומרו יוסף איננו ושמעון איננו.

ויש לבאר דבר זה, כי הוא באשר באמת, אף אחרי שמחל להם על חטאם הנורא בכל זאת לא ה' ביכולתו לעקור הטינה מליבו לגמרי, כי עמוק עמוק נטוע הטבע בנפש האדם. ואף כי נמוג ליבו אליהם ובכה הרבה פעמים במסתרים, בכ"ז ידע היטב, כי א"א שיבליג לגמרי על ליבו ושיעקור משורש את אשר עשו לו, שיהיה ביכולתו להשפיע רב טובו עליהם, כחפץ לבבו הטוב וידע והרגיש כי תמיד יה' איזה דבר, החוצץ לאהבה פנימית והטבה גמורה. וכדי לנקות את עצמו מרושם הזאת ושיוכל להתנהג עמהם כאח עם אחיו לשעה וגם לדורות, מוכרח ה' לעשות ניתוח כזה – למרות חפצו – בליבו ובליבם, שיבואו למידה זו להכיר ולהרגיש עותתם נגדו וגם להיפרע מהם מעט ואז ישפיע עליהם רב טובה והאהבה הגמורה תשרור ביניהם כעת ובכלל ישראל כולו אח"כ לעולם, ולא תפריד איזו טינה בין האחים.

(מרו המהר"ל בלוך זצ"ל)

כולו לשם שמים

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת חֲלָמוֹת אֲשֶׁר חָלָם לָהֶם וּגּו' (מ"ב ט)

ללמדך צדקותו שעד שבאו והשתחוו לו נשכחו מליבו דברי החלומות, שהכל ה' רק לש"ש ולא בשום פני' עצמית ולא היה לו בליבו עליהן וקיום הנבואה עורר את הזכירה ורק מתוך זכירת החלומות התנהג עימיהם כפי המפורש למען הביא התיקון הדרוש.

אלא שיש להבין כיון שהיו דברי נבואה האיך שכח החלומות? ולכאו' יראה שסבור היה יוסף שבאמת טעה והאמת עם האחים ורק עתה בקיום הדברים נתבררה האמת לפניו ועי'. אולם מצינו לשון זכירה גם שלא במקום שכחה,

כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד – שאין זו זכירה הבאה לאחר שכחה, אלא שתוספת התעוררות בדבר הידוע ג"כ קרוי' זכירה ומתוך ההתעוררות הזאת בענין נבואת החלום התחיל בהתנהגות התיקון.

(מרו הגר"מ גיפטר זצ"ל)

יראתו של יוסף

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף כִּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וַחַיּוֹ אֶת הָאֱלוּקִים אָנִי יֵדָא (מ"ב י"ח)

נראה בזה, שאף על פי שהיה במצב שהתנכר אליהם, בכ"ז יצאו מפיו הדברים האלה – את האלוקים אני ידא, בהרגישו כי עומד הוא לפני משפט עליון, ועם כל החשבונות שהיו לו בהנהגתו שהיו ענינים העומדים ברומו של עולם, בכל זאת היה ידא ופוחד כי מי יודע שמה הוא טועה בהנהגה זאת.

וע"ז אמרו חז"ל (שהש"ר כ"ו ג') ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק, ולמה ליהושע, אמר לו זקנך יוסף אמר את האלוקים אני ידא, ובזה כתיב ולא ידא אלוקים יבוא בן בנו שאמר את האלוקים אני ידא ויפרע ממי שנאמר עליו ולא ידא אלוקים.

(מרו הגרא"מ בלוך זצ"ל)

איך ידעו האחים שזהו העונש על חטא המכירה

אָכַל אֲשָׁמִים אָנְחָנוּ עַל אָחֵינוּ אֲשֶׁר רֵאִינוּ צַרַת נַפְשׁוֹ כַּהֲתַחַנְנוּ אֵלָינוּ וְלֹא שָׁמְעָנוּ עַל כֵּן כָּאֵה אֵלֵינוּ הִצְרָה הַזֹּאת (מ"ב כ"א)

ויש להשתומם איך הכירו האחים שהצרה הזאת באה אליהם מצד התנהגותם עם יוסף, מקרה שקרה לפני יותר מעשרים שנה. שהרי יוסף היה בן שבע עשרה בעת המכירה, כשעמד לפני פרעה ה' בן שלושים ואח"כ שבע שני השובע, והתחילו כבר שני הרעב, ואיך הכירו אחרי יותר מכל' שנה בצרה שבאה אליהם שזהו מצד החטא של מכירת יוסף.

ויש לומר שהשבטים היו צדיקים כאלו שפשפשו במעשיהם ולא מצאו בהם שום חטא רק מכירת יוסף, ואף שמכרו אותו ע"י פסק דין שחתכו דינו למיתה מחמת רודף של כלל ישראל, מ"מ הבינו בעצמם שיש כאן כמה צדדים ושייך בזה טעות ולכן חשבו שהעונש הוא עבור חטא זה.

אבל קשה הדבר לאומרו שהם יאמינו כ"כ בעצמם עד שיוכלו לומר שלא חטאו בשום דבר אחר, ובעל כרחך הבינו זאת בכוח של מידה כנגד מידה, וברשב"ם ראיתי שהכירו זאת מצד שהם זרקו אותו לבור ויוסף זרק אותם לבור של בית האסורים. אבל דוחק שזה כל המידה כנגד מידה, ועוד שמפשטות הקרא משמע שהם הכירו זאת אך ורק אחרי שכבר הוציאם מבית האסורים, ואמר להם שישעו לבתיהם ואח אחד יישאר.

וראיתי לאאמור"ר זצ"ל בחומשו שפירש שההוכחה מצד שהפריד את א' משאר האחים, כמו שהן הפרידו את יוסף משאר האחים, ולכן הכירו זאת לא תיכף כשנתן כולם בבור ורצה שא' יסע הביתה להביא את בנימין, רק כששלח כולם לביתם וא' יישאר כמו שהם הפרידו אח א' מכולם.

אבל מפשטות הקרא נראה שהם לא הכירו את עצם המכירה לחטא, ורק בזה שלא שמעו את תחנוני יוסף בעת שביקש מהם, וכן מפורש ברמב"ן שמתחילה לא הכירו בחטאם רק בזה שלא שמעו תחנוני יוסף.

והנ"ל בזה דהנה בידיני אדם כשדנים לא' אין מתחשבים עם התוצאות של העונש שיתנו לאדם זה עבור חטאו אף שזה יגרום צער ועונש גם לאחרים, כמו אם א' גנב ודנו משפטו לכמה שנים מאסר אף שע"ז אשתו ובניו הקטנים ישארו בלי משען ומחי', אין לוקחים זאת בחשבון ואין מענישים לאדם רק אם חושבים גם איך זה יגרום צער לכל סביבתו ועונשים לאדם רק עם הסביבה ג"כ ראוי להעונש שייגרם לה.

והנה כשהאחים מכרו ליוסף ויוסף התחנן להם, עיקר תחנוניו ה' לא רק עבור חייו הצעירים, אלא עבור הצער שזה יגרום לאביהם הזקן שידעו עד כמה נפשו קשורה בנפש יוסף. אבל האחים שדנו אותו לא רצו להתחשב בזה כמו

שאינ מתחשבים בזה בדיני אדם, אבל כעת בעת שהם טענו ליוסף שא"א להם להביא בנימין לכאן עיקר טענתם היתה מצד שזה יגרום צער לאביהם הזקן החף מפשע, ובהה הרגישו את המידה כנגד מידה שעכשיו הם הוצרכו לטענה זאת והרגישו את האמת שהי' בדברי יוסף אז שהתחנן להם שאף אם הוא אשם אבל האב הזקן אינו אשם.

(מרן הגר"ב סורוצקין זצ"ל)

<div></div>
<div>הטעם שהיה צריך יהודה לערוב</div>
<div>לאביו ולא סמך יעקב על אהבתו</div>
<div>אֲנֹכִי אֶעֱרְכֶנּוּ מִיָּדַי תִּבְקַשְׁנֻנּוּ אִם לֹא הִבִּיאֲתִיו אֵלַיְךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחֲטָאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים (מ"ג ט')</div>

ויש להתבונן בכל ענין הערבות שיהודה הוצרך לתת ליעקב, למה היה נצרך לזה האם לא היה די באהבתו לאביו ובידעו את צערו של אביו עוד על יוסף כי איננו, וק"ו על בנימין שנפשו קשורה בנפשו ובודאי יעשה כל מה שביכולתו להביאו אל אביו, ולמה הערבות?

ונראה מכל זה, שאף על פי כן, עם כל הרצון והשאיפה של יהודה להביאו אל אביו בכל מה שיכול מ"מ אין שיעור ואין ערך לכוחות כבירים וטמירים שיכול למצות האדם, כשיש עוד טעם ועוד רגש הדורש ממנו התאמצות יתירה, ולזה באה הערבות.

(מרן הגרא"מ בלוך זצ"ל)

<div></div>
<div>מדוע שמע יעקב לערבותו של יהודה</div>
<div>ולא לדרכי ראובן שאמר את שני בני תמית</div>
<div>אֲנֹכִי אֶעֱרְכֶנּוּ מִיָּדַי תִּבְקַשְׁנֻנּוּ אִם לֹא הִבִּיאֲתִיו אֵלַיְךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחֲטָאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים (מ"ג ט')</div>

אין זה דבר קל להיות בוטח אמיתי בה', צריך לזה הרבה הכרות והשגות, והעיקר להאמין באמונה שלמה ששום אדם אין יכול לעשות לו שום רעה או טובה בשום אופן נגד רצון ה', וכשמאמין בזה אז עליו רק לבטוח בה' ולא בשום אדם ולא בשום דבר אחר כי הם רק הסיבות הנמצאות ביד ה' להוציא לפועל רצונו.

למד דעת מבינים

<div></div>
<div>חיזוק ולימוד מימי החנוכה</div>
<div>צו השעה - להתאמץ בלימוד התורה כחנוכה יותר מכל השנה</div>
<div>ולדאבוננו בזמננו אין מי שיטהר את הטומאה מכלל ישראל וידליק נרות שיאירו אפילו בחצרות, ואם יש איזו התעוררות מהמאורעות והניסים שנעשו בזמננו ורק זה בהיכל הישיבות ואצל בני תורה, ושם נשאר האור אבל אין זה מספיק, ולכן עלינו המאמינים להאיר נרות שיאירו את האפילה של הפוסחים על שתי הסעיפים שגם הם יוארו באור האמונה.</div>
<div>(מרן הגר"ב סורוצקין זצ"ל)</div>
<div>מסוכן הוא לתלות כיטחונו בכשר ודם ומגוחך לשמוע</div>
<div>ההצהרות המדרבות על ביטחון באדיבות נשיא ארה"ב</div>
<div>מִסָּרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חֲלָשִׁים וְרִבִּים בְּיַד מַעֲטִים (על הניסים)</div>

זו הייתה הישועה הגלוי' לעין, ותוך ישועה זו הייתה צפונה הישועה הרוחנית. טמאים ביד טהורים, רשעים ביד צדיקים, וזדים – שעניין זדים מכוון למחשבה, עולם התרבות היונית – ביד עוסקי תורתך. הניצחון של אור תורה – שעיקרו של זה האור בעסק התורה, שהוא הלימוד מתוך עמל ויגיעה, שרק זה הלימוד מעמיד את האדם על נקודת החוק הנצחי שבתורה כדבריהם ז"ל: אם בחוקותי תלכו – שתהיו עמלים בתורה, ובסידור רס"ג הנוסח: ביד עושי תורתך – שרק הלימוד בעמלה של תורה הוא הלימוד שעליו נאמר גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, ומה מגוחך ומסוכן הוא לתלות מבטחנו בכוח אנוש של גבורה בשדה קרב הבנוי על הספקת נשק של אומה נכרית המעוניינת אך ורק בעניני' האישיים אשר עליהם טובב ציר יחסי' הבין לאומיים, מה מגוחך לשמוע ההצהרות המדברות גבוהה גבוהה המלוות עם בטחון באדיבותו של נשיא מדינת ארה"ב, אכן מה מסוכנת דרך זאת לקיומו של עם ה'.

(מרן הגר"מ גיפטר זצ"ל)

אבל הקשה ביותר מה שהאדם מרמה את עצמו וחושב את עצמו לבוטח גמור בה' ואין רואה כמה לקוי הוא בטחונו.

וזה למדנו מיעקב שלא רצה לשלוח את בנימין עם האחים לשוב למצרים לשבר אוכל ולהשיב את שמעון שהי' בבית האסורים, וכשראובן אמר לו את שני בני תמית אם לא אביאהו אליך לא רצה לשמוע לו, ואמר לו בכור שוטה בניך ולא בני (בראשית רבה צ"א ט), וכשיהודה אמר לו וחטאתי לפניך כל הימים היינו אפילו בעולם הבא שמע לו, ולכאורה גם בכאן יש לומר האם זה עונש רק ליהודה הרי זהו עונש ליעקב שבנו יהודה המלך יאבד את חלקו לעולם הבא. ועי' ברמב"ן שנתקשה בזה ליישב כי יהודה גבר מאחיו ולכן בטח בו יותר ועוד שראובן כבר פשע באביו במעשה בלהה ולכן לא בטח בו.

אבל שמעתי בשם גדול א' שפירש הדברים, דהנה ראובן היו לו ד' בנים וכמבואר בקרא, והוא אמר רק את שני בני תמית ולמה רק שנים ולא כל הד'? ובעל כרחך שלא היה בטוח בעצמו בכל המאה אחוזים שיצליח בשליחותו ולכן העמיד בסכנה רק שנים. אבל יהודה העמיד את הכל בתור ביטוח לאביו, את העולם הבא שלו שעבור זה עבד כל חייו, וזהו כל תכליתו בחיים, ואם כן סימן שהוא בטוח בה' שיצליח ולכן סמך עליו יעקב ולא על ראובן כי רק בביטחון גמור בה' מצליחים.

(מרן הגר"ב סורוצקין זצ"ל)

<div></div>
<div>מדוע הוזכרה לקיחת הכסף כנפרד מהמנחה</div>
<div>וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֵה כֶּסֶף לָקְחוּ בְיָדָם (מ"ג ט"ז)</div>
<div>צ"ב למה כתב ב' לקיחות אחת על המנחה ואחת על הכסף, ועוד למה הוסיף בלקיחה שני' שלקחו "בידם". אלא דהכסף נתחייבו להחזיר משום השבת אבידה, והיו עליו שומרים, ועתה שהוצרכו ללכת עם הכסף בדרך, הוצרך הכסף לשמירה מיוחדת יותר משאר חפציהם, ולזה הדגישה התורה לקיחה מיוחדת על הכסף.</div>
<div>ועי' ב"מ מ"ב ע"א במשנה שהמפקיד מעות אצל חברו צררן והפשילן לאחוריו חייב ובגמ' מאי הו"ל למיעבד אמר רבא אמר ר"י אמר קרא וצרת הכסף בידך אע"פ שצרוורין יהיו בידך עיי"ש, וזהו מש"כ כאן ומשנה כסף לקחו "בידם".</div>

(מרן הגר"א אהבנד זצ"ל)

<div></div>
<div>גדלותו של יוסף כעת שפוגש את אחיו היחידי</div>
<div>מאימו שלא ראהו עשרים שנה</div>
<div>וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת בְּנֵימִין אֲחִיו כֵּן אָמַר וַיֹּאמֶר הֲזֶה אַחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֱלוֹקִים יִחַנְךָ בְּנֵי (מ"ג כ"ט)</div>
<div>הן נקרא ולא נבעת מגדלותו של יוסף. משתוקק לראות אחיו היחידי שיש לו מאימו שלא הי' במכירתו, ועכשיו כבר עברו יותר מעשרים שנה שלא ראהו ויודע היה יוסף שהביאוהו וכדכתיב לעיל בפסוק ט"ז וירא יוסף אתם את בנימין וגו' ועפ"י דרך הטבע קודם כל דבר ה' יוסף ניגש ומחפש את בנימין, והכתוב מספר לא כן, אלא שתחילה שאל בשלום אביו מדין כיבוד אב ואח"כ וישא את עיניו לדבר עם בנימין. גבורת הדעת נפלאה.</div>

יוסף על אף כל השתוקקותו לפגוש את אחיו שואל בתחילה במנוחה על שלום אביו, טרם שהגביה את עינו לראות את בנימין אהובו שלא ראהו עשרים שנה, ורק אח"כ נשא את עיניו וראה את בנימין אחיו בן אימו, אבל תחילה עצר את עיניו ואת רוחו ושאל במנוחה לקיים כיבוד אב, וכאילו אין דבר פועם בו, וזהו בכור שורו הדר לו, כוח כביר ליוסף.

(מרן הגר"א אהבנד זצ"ל)

וטבח טבח והכן - כשישי היה

הַבֹּקֶר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַחוּ הֶמָּה וְחֲמֹרֵיהֶם (מ"ד ג')

יעוי' במדרש רבה עה"פ וטבח טבח והכן, אין והכן אלא שבת וכו' והיה ביום השישי והכינו וכו'. והיינו דמה דכתיב והכן הכוונה היא על הכנות מערב שבת לשבת, ולפי"ז מה שכתוב הבוקר אור והאנשים שולחו היה בשבת, שהרי היה ביום המחרת אחרי והכן של ערב שבת.

וי"ל שרצה לדעת אם הם שומרים שבת, ולכך נאמר "והאנשים שולחו" לשון בעל כורחם מפני שלא רצו ללכת בשבת, ולכך נאמר "המה וחמוריהם" שלא הלכו אחרי החמורים מאיסור מחמר אחר בהמתו אלא הלכו לפניהם, ורק אנשי יוסף הם שגירשו את החמורים ללכת, והיינו שולחו המה וחמוריהם ע"י האנשים שהכריחום ללכת, ולפיכך נאמר הם יצאו את העיר "לא הרחיקו" דהיינו שלא הרחיקו שיעור תחום שבת, מחמת איסור תחומין.

(מרן הגר"א אהבנד זצ"ל)

<div></div>
<div>הטעם שאמרו מיד הננו עבדים</div>
<div>האלוקים מִצָּא אֶת עֶן עֲבָדֶיךָ הַנְּנוּ עֲבָדִים לְאֲדֹנָי (מ"ד ט"ז)</div>
<div>נראה הביאור בזה, שהכירו בעוון מכירת יוסף לעבד, ולכן קיבלו על עצמם בתשובה על החטא להימסר לעבדות, והבן.</div>
<div>(מרן הגר"מ גיפטר זצ"ל)</div>

<div></div>
<div>הצער הראוי על היעדר השנת מיעוט ברוחניות</div>
<div>וַיֹּאמֶר לֹא יֵרַד בְּנֵי עִמְכֶם כִּי אֲחִיו מֵת וְהוּא לְבָדוּ נִשְׂאָר וְקָרְאָהוּ אֶסוֹן בְּדָרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בָּהּ וְהוֹרְדְתֶם אֶת שִׁבְתֵּי בְּיָגוֹן שְׂאוּלָה (מ"ב ל"ח)</div>
<div>צריכים להבין אף שקרה לו אסון כזה נורא שבן זקוניו הבר חכים ליה אשר מסר לו חיבתו המיוחדת, נאבד לו באופן מבהיל וטראגי כזה, וקשה לו הניחום. אבל מכל מקום נצטוינו בנים אתם לה' אלוקיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת וכתב בספורנו "שאין ראוי להראות תכלית הדאגה והצער על קרוב המת כשנשאר קרוב נכבד ממנו במעלה ובתקוות טוב לפיכך בנים אתם לה' אלוקיכם שהוא אביכם קיים לעד אין ראוי שתדאגו ותתאבלו בתכלית על שום מת" עכ"ל. על כן ייפלא מאוד ביטויו של יעקב אבינו שאמר פעמיים בהעלמו של יוסף ובחששו אולי יאבד לו גם בנימין "אבל שאולה" המראה תכלית הדאגה והאבילות. ויש לבאר עפי"ד רש"י שמסור היה בידו סימן שאם לא ימות אחד מבניו יירד לגהינום וזהו ביגון שאולה</div>

ובעוד אופן יש לבאר ביטויו "ביגון שאולה", יעקב אבינו ידע כי ח"ו אם ימות אחד מבניו אף אם יזכה להתגבר על צערו ולצדד מקרבו האבילות והעצבות בכל זאת לא ירצה לגרש רגשים אלו כולו מליבו ומעט מהעצבות שישאר בו יעשה עליו רושם במידה מסויימת, ומאחר שאמרו אין השכינה שורה מתוך עצבות אלא מתוך שמחה אז כפי שיעור עצבותו יחסר מרוחניותו, וכשביטא ענין שאול שיא האבילות, לרוחניות התכוון ולא לענינים הגשמיים.

רק מי שמעריך ומוקיר רוחניות לאמיתו מרגיש שהעדר השגתה ירידה היא לשאול וכליון היא.

(מרן הגרח"מ קאץ זצ"ל)

מנהגי הישיבה ימות החול

- א. אין אומרים קרבנות וכן איזהו מקומן, אלא מתחיל ב'מזמור שיר'.
- ב. לאחר מזמור שיר אומר קדיש רק אם יש חיוב.
- ג. שליח ציבור מסיים לבדו באהבה רבה הבוחר בעמו ישראל באהבה והקהל עונה אמן. וכן בתפילת ערבית ב'אהבת עולם'.
- ד. נהגו לומר מוריד הגשם בקמ"ץ תחת הג'.
- ה. באסרו חג דשמחת תורה אין אומרים תחנון אך בשאר ימי השבוע עד ר"ח חשוון אומרים. בחודש ניסן אין אומרים תחנון בכל החודש. ב"ד אייר אין אומרים תחנון אך אם הוא בשני אומרים סליחות כרגיל. בט"ו אייר אומרים תחנון. מר"ח סיון ועד אסרו חג אין אומרים תחנון.
- ו. בפתחת הארון שליח ציבור הוא מוציא ומכניס הס"ת אא"כ יש צורך לכבד אחר.
- ז. נוהגים שהבעל קורא וכן העולים, המגביה והגולל, מתעטפים בטלית.
- ח. השואל טלית מהישיבה כדי להתפלל בה מברך דהישיבה מקנה לו הטלית.
- ט. נוהגים להתפלל מנחה קצרה, מלבד בערב ר"ה ובעשי"ת וימי צום.
- י. בשבת שלאחר ר"ח חשוון אומרים מי שברך למתענים בה"ב וכן בשבת שלאחר ר"ח אייר.
- יא. אומרים סליחות בבה"ב ובשני קמא אומרים 'ישראל נושע' ובחמישי 'מלאכי רחמים'.
- יב. בשני קמא מדלגים הסליחה 'אלוקים בישראל' ובחמישי מדלגים 'תענית ציבור קבעו' ובשני מדלגים 'אפפנו מים עד נפש' ובכל אלה מדלגים הפסוקים שלפניהם.
- יג. אומרים בבה"ב אבינו מלכנו. אם חל ברית מילה אומרים סליחות ואבינו מלכנו.
- יד. קדיש יתום נהגו שרק אחד אומר.
- טו. החיוב אומר קדיש שאחרי 'מזמור שיר' וכן אחרי 'עלינו' ושש"י. ורה"י אומר קדיש דרבנן.
- טז. נהגו שחיוב ניגש בשחרית וכן בחלק מתפילות המערב ואינו ניגש במנחה.
- יז. באם יש שני חיובים הדין כדלהלן: אם יש בן ל' ובן יב', נהגו דבן ל' מתפלל עד אשרי ובן יב' מאשרי ואילך. ולענין קדישים: בן יב' אומר הקדיש שאחר מזמור שיר ובן ל' אומר הקדיש שאחר עלינו ושש"י ואם יש בן ל' ויארציט דין היארציט כדון בן יב'.
- יח. תפילת מנחה ומערבית יתפלל היארציט.
- יט. באם יש יארציט ובן יב' מתפלל היארציט עד אשרי וכן הקדישים שאחרי עלינו ושש"י ובן יב' מתפלל מאשרי ואומר הקדיש שאחר מזמור שיר.
- כ. בצומות נהגו דיש שיעור דעת כשלושים רגעים לפני מנחה גדולה.
- כא. בצומות מתפללים מנחה גדולה, ולא קצרה, ונושאים כפים.
- כב. בצומות מתפללים ערבית עשרים רגעים אחר השקיעה.
- כג. ביום כ' תמוז יום שבו נעקדו עקדה"ש תלמידי וראשי ישיבת טלז בשנת תש"א, נהגו דאחד מראשי הישיבה אומר שיעור לע"נ.

על הנס של הניצחון משום התשועות שעשה לנו, אבל אין חיוב הודאה כל עיקר על נס של המנוחה (וכבר האריך בזה בעמק ברכה יעו"ש), ורק חובת פרסומי ניסא היא משום גבורות השם דאיכלל בזה תרואה, הנס של הניצחון שבא ע"י ניסים ונפלאות ונס של פך השמן, אולם חובת ההודאה הוא אך ורק על הנס של הניצחון, וכדחזינו דבעל הניסים של תפילה לא החזר כלל נס של ההדלקה, והיינו כמש"כ דעיקר חובת ההודאה שייכת רק להנס ע"י ישועה שנעשית לנו, דמסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו' וז"פ).

מעתה נראה דא"ש היטב מה דאומרים הנרות הללו לאחר הנר הראשון ולא בגמר ההדלקה, דנראה פשוט דעיקר דין מהדרין ומהדרין מן המהדרין בנר חנוכה מישך שייכא רק לנס של פך השמן, כדמתבאר בגמ' דהחיוב הידור כנגד הימים הוא משום דכל הח' ימים היה הנס מתגדל,

ויהיה כל חד וחד יו"ט וכמש"כ התוס' בתענית דף כ"ח (ו"ה ויר"ט) דמשו"ה אומרים הלל שלם כל ימי החנוכה. אבל לענין עיקר הנס של הניצחון לענין הא דלעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה אין ענין בריבוי הנרות וכנגד הימים, ורק בעצם הדלקת הנר יש בו משום קיום חובת ההודאה שבא בהדלקת הנר וברכותיה (או באמירת הנרות הללו בשעת ההדלקה) ואינו ענין כלל להדלקת שאר נרות שהוא מדין מהדרין. ומעתה מבואר היטב מש"כ המהרש"ל שאומרים הנרות הללו לאחר הדלקת הנר הראשון שהוא העיקר, כלומר שבהדלקת הנר הראשון אית בהו קיום של חובת הדלקה מדין הודאה וגם מדין פרסומי ניסא, ועל כן דינו לומר הנרות הללו אז לאחר הדלקת הראשון, דאילו הדלקת שאר הנרות מדין מהדרין אינם שייכים כלל לחובת ההודאה שנאמר בתקנת נר חנוכה.

(נחלת בנימין)

ובהפטר שמוכזר בה נרות, יש עוד יותר פרסומי ניסא מבקריאת התורה שאינו מזכיר בה נרות, ולכן עדיפא מלהפטיר בשל ראש חודש שהוא תדיר. והדבר צריך ביאור דהרי אין לנו משום פרסומי ניסא, יותר מעיקר המצוה של הדלקת נר חנוכה, ויותר לא תקנו, ולא נזכר בגמ', ומהו ענין קריאה בעניינא דנרות משום פרסומי ניסא, וכי הך פרסומי ניסא עניינא בעלמא הוא, ואינו שייך להפרסומי ניסא של עיקר ההדלקה.

ומבואר מזה, דמלבד עיקר החובה של הדלקת נר חנוכה, שטעם המצוה הוא משום פרסומי ניסא, עוד יש דין בפני עצמו של פרסומי ניסא, שהוא קיום דין של פרסומי ניסא, שאינו שייך לדין הדלקה נרות.

ונמצא דבדין פרסומי ניסא נכללו שני דינים, ותרתי איתנייהו בדין פרסומי ניסא, א' דין הדלקת נרות, ועוד דין וחיוב כללי של פרסומי ניסא, ששייך לקיים זה בכמה אופנים נוספים.

ומעתה נראה לומר דזהו ביאור דברי הריב"ש דמנהג ותיקין הוא משום פרסומי ניסא, היינו דמשום חיוב דפרסומי ניסא, אז מלבד עיקר חובת ההדלקה של כאו"א בביתו, הנהיגו עוד הדלקה מיוחדת בביהכ"נ, מה שלא נזכר בגמ'. ובזה יש ליישב מה שמברכין על הדלקה זו גם לדעת הרמב"ם, דאף שאין הדלקה זו מעיקר

בדין פרסומי ניסא

בשו"ע או"ח סימן תרע"א כתב, ומדליקין ומברכין בבית הכנסת. ובבית יוסף הביא דברי הריב"ש בתשובה שהקשה איך מברכין על הדלקה בבית הכנסת, אע"פ שאינו מעיקר הדין והחיוב של הדלקת נר חנוכה, ותירץ דמנהג ותיקין הוא, ומברכין על המנהג כמו שמברכין על הלל דראש חודש. ובחכ"מ צבי (תשרי פ"ט) הקשה דדעת הרמב"ם (פרק י"א מהלכות ברכות הל' ט"ז) דכל דבר שהוא מנהג, אע"פ שהוא מנהג נביאים כגון נטילת ערבה בשביעי של חג, ואין צריך לומר מנהג חכמים כגון קריאת הלל בראש חודש ובחול המועד של פסח, אין מברכין עליו. ובשו"ע בהלכות ראש חודש (סי' תכ"ב) מסיק דעדיף טפי שלא לברך על הלל בראש חודש וכדעת הרמב"ם, והקשה החכם צבי דלפי זה אין לומר דהטעם דמברכין על הדלקה זו משום דמברכין על מנהג, דהרי דעת השו"ע עצמו דאין מברכים על מנהג.

והנה בעיקר מצות הדלקת נר חנוכה שהוא משום פרסומי ניסא, נראה דפרסומי ניסא אינו רק טעם המצוה, אלא בעיקר התקנה יש בזה עוד, דפרסומי ניסא הוא קיום לעצמו, ושם מחייב בפני עצמו, דהנה התוס' בשבת (דף כ"ג ע"ב) כתבו דכשראש חודש טבת חל בשבת, יש להפטיר בנרות דזכריה, משום פרסומי ניסא,

ניסא. ולפי זה מבואר אין מברכין, שהרי יש בזה קיום חובת התקנה של פרסומי ניסא.

ברין לילה בהדלקת נר חנוכה

בגמ' בשבת (דף כ"א ע"ב) אמרינן דזמן הדלקת נרות חנוכה, מצוותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק, מאי לאו דאי כתבה הדר מדליק לה, לא דאי לא אדליק מדליק, אי נמי לשיעורא. וכתב הרשב"א דלאו למימרא דאי לא אדליק בתוך שיעור זה אינו מדליק, דהא תנן כל שמצוותו בלילה כשר כל הלילה, אלא שעשה שלא כתקנה. מבואר דעת הרשב"א דאם לא הדליק, אז גם לאחר שתכלה רגל מן השוק מדליק ומקיים בזה עיקר מצות הדלקה.

אמנם בתוס' שם כתבו דלאוקימתא זו דהנפק"מ היא דאי לא אדליק מדליק, אז לאחר שתכלה רגל מן השוק אינו מדליק דעבר זמנו, וכיון דמשני עוד שינויי על כן לא ידליק אלא מספק. הרי דדעת התוס', דלשינויא דעד שתכלה רגל מן השוק הוא זמן ההדלקה, הוא לעיכובא, ולאחריה אינו מדליק כלל, וכ"ה ברא"ש שם. וברמב"ם (פ"ד מהל' חנוכה ה"ה) כתב דאם לא הדליק עם שקיעת החמה, מדליק והולך עד שתכלה רגל מן השוק, עבר זמן זה אינו מדליק.

הרי דגם דעת הרמב"ם כדעת תוס' והרא"ש, דעד שתכלה רגל מן השוק הוא לעיכובא ולאחריה

אינו מדליק.

וקשה לשיטתם קושיית הרשב"א מהא דתנן דכל שמצוותו בלילה כשר כל הלילה, וא"כ גם אחר שתכלה רגל מן השוק צריך להדליק.

ונראה לבאר בזה, דהנה יש לחקור בעיקר דין דלילה בהדלקת נר חנוכה, אם ההדלקה תלויה בשם לילה, וביסוד דין ההדלקה הוא שמצוותה מצות לילה, וככל שאר הדברים שמצוותן בלילה דתליין בשם לילה.

והנה בטור (ס' תרע"ב) כתב דבעבר כל הלילה ולא הדליק, לא ידליק ביום המחורת, דשרגא בטיהרא מאי אהני, וכן לא ישלים בלילה של אחריו שכבר עבר זמנו ע"כ, ומבואר מדברי הטור דבלילה של אחריו לא ידליק שכבר עבר זמנו, אבל הא דביום לא ידליק הוא רק מטעם דשרגא בטיהרא מאי אהני, ולא משום שעבר זמנו. ומבואר מזה, שעיקר ההדלקה לא תליא בלילה, וגם ביום מיקרי זמנה, ואין מצוותה מצוות לילה דוקא, דגם ביום הוה זמן הדלקה, רק דע"כ"פ לא ידליק משום דשרגא בטיהרא לא אהני, אבל באמת עיקר זמן ההדלקה הוא גם ביום.

מעתה יש לישב שיטת הראשונים, ד"ל דס"ל דמצוות נר חנוכה ביסוד דינו אינו תלוי בשם לילה ולא הוה מצוות לילה, וע"כ אינו נכלל בהא דכל שמצוותו בלילה כשר כל הלילה, דשם איירי

במצוות שעיקר זמנם תלוי בשם לילה, ועל זה נאמר הדין דמצוותו כל הלילה, אבל נר חנוכה שאין עיקר זמנו תלוי בשם לילה, זה לא נכלל בדין המשנה, ועל כן ס"ל דעד שתכלה רגל מן השוק הוא לעיכובא.

אמנם הרשב"א ס"ל דגם עיקר זמנה תלוי בשם לילה, וע"כ נכלל בדבר שמצוותו בלילה דכשר כל הלילה, אלא שיש עוד דין זמן נוסף מלבד זמן דלילה, והוא זמן דעד שתכלה רגל מן השוק, משום דין נוסף דפרסומי ניסא. אבל מכיון שגם נרות חנוכה נכלל בהא דתנן דמצוותו כל הלילה, ע"כ דעד שתכלה רגל מן השוק אינו לעיכובא.

והנה דעת הרמב"ם שם דזמן הדלקת נרות חנוכה הוא עם שקיעת החמה. והנה עם שקיעת החמה עדיין אינו לילה, דהרי אז רק מתחיל בין השמשות שהוא ספק לילה, וא"כ איך מדליק.

אכן לפי מה שביארנו בדעת הרמב"ם דנר חנוכה אינו מצות לילה כלל, ומה דזמנה בלילה הוא כמו שכתב הטור דהוא משום דשרגא בטיהרא מאי אהני, על כן ס"ל להרמב"ם דעם שקיעת החמה כבר אין זה בטיהרא, ושפיר אהני הנו, וסגי בזה דליחשב נר של יום הבא, ושפיר מדליק עם שקיעת החמה אע"פ שעדיין אין זה לילה.

**בענין זמן הדלקה משתשקע החמה
רבינו ראש הישיבה
הגאון רבי חיים מרדכי אזנר שליט"א**

ס' תרע"ב ס"א אין מדליקין נר חנוכה קודם שתשקע החמה אלא עם סוף שקיעתה לא מאחרים ולא מקדימים, והא דלא מקדימים כתב הב"ח בשם הג' מרדכי דשרגא בטיהרא לא מהני, וקשה מ"ט בעינין לזה, תפ"ל דלפני כן אינו זמנה כלל, והוי כמדליק שלא בזמנה, וי"ל דקודם צאת הכוכבים הוי בין השמשות, והוא ספק לילה, ומדינא הוה סגי בהכי, דכיון דנר חנוכה היא מצוה דרבנן ספיקא דרבנן לקולא, וכש"כ התוס' במנחות דס"ו לענין ספירת העומר, [וע' פמ"ג אש"א א' שכתב ומשמע בין השמשות אין להדליק ואין עושין ספק דרבנן לקולא וע' ס' תפ"ט עכ"ל וכוונתו להקשות דשם מבואר דעושין ספק דרבנן לקולא, ומ"ש הכא דאין עושין, וזהו מה שתי' הב"ח דהוא מטעם דליכא הכירא וכש"כ] ומש"כ התוס' דחיישינן לספיקא דלישני הוא משום דבכה"ג איכא תרתין דסתרי וכמבואר בפסחים דף ק"ח ובמקואות פ"ב מ"ג [וע' הגהות מיימונית פ"ד ה"ה שהביא בשם ר"ת דבספק דהנך תרי שינויי אזלינן לקולא דבשל סופרים

הלך אחר המיקל, וצ"ע מהא דפסחים]. והנה הביאור הלכה ד"ה ולא מקדימים נתקשה בטעם זה דשרגא בטיהרא מאי מהני, דודאי קודם צאת הכוכבים איכא הכירא דהוא לילה, והוסיף דגם לדעת הרמב"ם דזמן הדלקת נר חנוכה הוא תחילת שקיעה [ראשונה] משעה שנתכסה החמה מעינינו נמי איכא הכירא קודם לכן, והוכיח כן מנרות שבת דמקדימים להדליק לפני השקיעה, ובע"כ דאיכא הכירא גם קודם לכן, וע"ש דמסיק דזמן קצר קודם שקיעה אינו בכלל ובלבד שלא יקדים, וכדבריו כתב הרשב"א להדיא בשבת דכ"א ח"ל הא דאמרין מצוותה משתשקע החמה כו' מסתברא דלאו עיכובא היא לומר דקודם לכן אם רצה להדליק אינו מדליק דהא ודאי אם רצה להדליק מדליק סמוך לשקיעת החמה דהא איכא פרסומי ניסא וכענין שאמרו בנר שבת דעמוד האש משלים לעמוד הענן ולומר דבמדליק סמוך לחשיכה איכא היכר דלצורך שבת מדליקו והכ"נ דכותה אלא דעיקר מצוותה לחייבו אינו אלא משתשקע החמה והראיה מהדלקת נר חנוכה

בע"ש כו' עכ"ל והוא להדיא כדברי הביאור הלכה דיכול להקדים לפני זמנה וכדחזינן גבי נרות שבת. והדברים צ"ב, דלא דמי, דנר שבת עיקר דינו להדליק ערב שבת, ואדרבה זהו זמנו ולא בשבת, ולא בעינין אלא היכר שמדליק לכבוד שבת, וזה איכא גם קודם שקיעה, אבל נרות חנוכה זמנם בחנוכה עצמה ולא קודם, ואם מקדים לפני השקיעה מדליק שלא בזמנה, וכן בכל יום זמנה באותו יום, ומה"ת שיוכל להקדים קצת. ואולי י"ל דס"ל דמפלא המנחה ולמעלה סמכינן אר' יהודה דחשיב לילה, אבל מלבד מה שלא נזכר ד"ז ברשב"א, וגם השו"ע הביא ד"ז רק בשם יש מי שאומר, עוד קשה דהרשב"א בתשובה קנ"ד כתב לגבי ספירת העומר דלא סמכינן אר' יהודה, דעד צה"כ הוא יום, וא"א לספור הדיכי לימא היום יום עשירי ואינו אלא תשיעי, הרי דס"ל דדינא דר' יהודה אינו אלא לענין תפילה, וע' רא"ש ריש ברכות, וא"כ הכ"נ לענין חנוכה לא חשיב לילה, ומ"ט יכול להדליק מבע"י.

והנראה ברור דס"ל דעיקר התקנה כך היתה, להדליק סמוך ללילה קודם זמנו, דהא עיקר מצוותה הוא משתשקע החמה, ומשתשקע החמה אינו אלא ספק יום ספק לילה לרבה דקיי"ל כותיה, וכש"כ הרשב"א שם, ולא מסתבר שעיקר המצוה נתקנה לקיימה רק מספק, מדין ספיקא דרבנן לקולא, ובע"כ דעיקר הדין כך הוא, דאין צריך להדליק בלילה עצמו, אלא משתשקע החמה, ואף אם הוא יום לא אכפ"ל, ואי"ז הדלקה מספק אלא מודאי, וכמו בנרות שבת עיקר זמן הדלקתם הוא בערב שבת ולא בשבת, כך בחנוכה עיקר זמן הדלקה הוא קודם הלילה, [ובנרות מקדש נמי עיקר הדלקתם הוא בין הערבים, ומצותם שיהיו דולקים והולכים כל הלילה], ומשום דאז הוא שעת הפרס"נ כש"כ המ"ב, וע"כ תקנו כן אף שאינו אותו היום, וממילא לא תליא כלל בדין ספיקא דרבנן לקולא, וזהו מה שהוצרך הב"ח והמרדכי לטעמא דשרגא בטיהרא, דבעיקר הזמן ס"ל כהרמב"ם, דלא בעינן לילה דוקא אלא גם קודם, וכמו שהוכיח הרשב"א מהדלקה דע"ש, ומה דהצריך הטור ודעימיה סוף שקיעתה הוא רק משום הכירא וכש"נ.

אמנם נ"פ דכ"ז הוא לשיטת הרמב"ם והרשב"א דזמנה מתחילת שקיעה, דלדידהו מוכח דלא בעינן יום זה אלא סמוך לו, אבל לשיטת הטור והשו"ע דמשתשקע החמה היינו סוף צה"כ, הרי ליכא שום הכרח דזמן המצוה הוא לפני חנוכה, דהא עיקר הזמן שתקנו הוא בעצם היום ככל המצות של כל המועדות, ומה שהק' הבה"ל מ"ט לא יקדים

הוא משום ספיקא דרבנן לקולא, וכש"כ הפמ"ג, וע"ז הוצרך לטעמא דשרגא בטיהרא לא מהני, באופן דנראה דנחלקו הראשונים אי זמן המצוה הוא ביום זה עצמו, [היינו הדלקה דיום ראשון הוא בכ"ה בכסליו, והדלקה דיום שני בכ"ו כו'] או דזמן המצוה הוא סמוך לו, ומה שהיה אפשר להקדים, אי לאו טעמא דשרגא בטיהרא כו' הוא מתרי טעמים חלוקים, דלשיטת הרמב"ם דזמנה סמוך, היה יכול להקדים גם לפני שקיעה מפני שג"ז סמוך, ולשיטת הטור"ע דזמנה צה"כ, מה דיכול להקדים הוא רק משום ספק לילה, ורק ביה"ש, אבל קודם לשקיעה פשיטא שא"י להקדים, דאינו זמנו

ומעתה צ"ע מש"כ התרה"ד ס' ק"ב ז"ל שאלה הא קיימא לן בנר חנוכה כבתה אין זקוק לה אם כבתה בערב שבת קודם קבלת שבת שהרי צריכים לדלוק מבעוד יום זקוק לה כהאי גוונא או לאו תשובה יראה דאין זקוק לה אפילו כה"ג ואע"ג דכתב במרדכי שם דמצות נר חנוכה מסוף שקיעת החמה ואילך והיינו צאת הכוכבים ולא קודם משום דשרגא בטיהרא מאי אהני ליה כו' עכ"ל הרי שגם בדעת המרדכי שזמנה סוף שקיעה דהיינו צה"כ, כתב דמה שא"י מבע"י הוא משום דשרגא בטיהרא מאי מהני, ולשיטת המרדכי לא צריך לה"ט, דבלא"ה לא יצא מבע"י דאי"ז זמנה, ורק ביה"ש י"ל דיצא מפני שהוא ספק לילה וצ"ע. עוד קשה דהתינח מצות הדלקה, אבל הרי מברך זמן ביום הראשון ואכתי לא הגיע הזמן,

**בענין נזירת היוונים כתבו על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל
רבינו ראש הישיבה
הגאון רבי שלום בער סודיצקין שליט"א**

חלק בה' אלוקי ישראל, ושיחקוק בקרן שורו כענין הזה, ואחר כך שיחרוש בו"ע כ. והוסיף הר"מ שאחר כתיבת על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל היה צריך לחרוש בו, וצ"ב. והנה ברור הוא שמלחמת היוונים בישראל היה מלחמה במהותו של עם ישראל, וחז"ל לא ציינו כאן את הגזירות שגזרו אלא רק זו שכתבו על קרן השור, ובשביל להבין יסוד מלחמתם יש לנו להבין מה הוא מהות ישראל על העמים. וגם מבואר שהיה זה החשכת עיניהם של ישראל, ודווקא ע"ז נאמר שהיה החשכת עיניהם, וצ"ב. ובנוסח ברכת אהבה רבה תיקנו אנשי כנה"ג לומר 'ובנו בחרת מכל עם ולשון' זוהי בחירת ישראל על העמים, 'וקרבנתו לשמך הגדול סלה באמת' וטעם כל זה הוא 'להודות לך ולייחדך באהבה' ומבואר שכל מה שישראל נבחרו מכל

עם ולשון הוא להודות לקב"ה ולייחדו, ובזה נבחרו ישראל. והאופן שבו ישראל עושים זאת ומקדשים את שם ד' בעולם הוא כמו שאומרים בקדושה 'נקדש את שמך בעולם כשם שמקדשים אותו בשמי מרום' והיינו שישאל מקדשים את שם ד' באותו אופן ממש בו מלאכי ישראל מקדשים את שם ד', וכמו שכל בריאת מלאכי מעלה הוא לקדש את שם ד' הוא הדין לישראל, ובנוסח קדושת כתר א' 'כתר יתנו לך מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה' זו המטרה לה התייחד עם ישראל מכל עם ולשון - 'להודות לך ולייחדך באהבה'. ונראה שעל זה נלחמו היוונים, במעלת ישראל שנבחרו על כל העמים האומות והלשונות ולא על עצם קיום המצוות ולימוד התורה, אלא על

את מהות תפקידם, וכמו שאמרו על סנהדרין שהם עיני העדה, כך ישראל בתפקידם בעולם הרי הם עיני העולם, ובביטול תפקידם בעולם בייחוד שמו, הרי"ז החשכת עיניהם, ביטול תפקידם.

עוד אפשר לפרש לפי"ז מה שאמר כאן אין לנו חלק ב'אלוקי ישראל' ואמר אלוקי ישראל ולא שאר שמות. דהנה עי' בנפש החיים שכתב (ש"א פ"ג) שכמו שהקב"ה הוא בעל היכולת ובעל הכוחות כולם כן נתן ד' לאדם במעשיו להיות בעל היכולת ובעל הכוחות בעולמות להשפיע עליהם לטוב ולרע, ובהו ביאר הפסוק 'חנו עוז לאלוקים'. [זו"ל שם "כי בצלם אלקים עשה וגו', שכמו שהוא ית' שמו הוא האלקים בעל הכחות הנמצאים בכל העולמות כולם, ומסדרם ומנהיגם כל רגע כרצונו, כן השליט רצונו יתברך את האדם שיהא הוא הפותח והסוגר של כמה אלפי רבואות כחות ועולמות על פי כל פרטי סדרי הנהגותיו בכל עניניו בכל עת ורגע ממש כפי שרשו העליון של מעשיו ודבריו ומחשבותיו, כאילו הוא גם כן הבעל כח שלהם כביכול' עיי"ש]. וי"ל עפי"ז שזה מה שאמרו כאן הלשון 'אלוקי ישראל' דווקא, כי גזרו היוונים שיכריזו שאין להם חלק באלוקי ישראל, ואין לישראל מאותו חלק באלוקי ישראל שהוא מה שבמעשיהם ובתפקידם לייחד ד' בעולם הרי הם

עיקר מהות ייחוד עם ישראל יותר משאר העמים. זה היה טעם גזירתם שיכריזו ישראל שאינם מפרסמי שם הקב"ה בעולמו, ואין להם חלק באלוקי ישראל יותר משאר אומות ולשונות.

ויבואר לפי"ז מה שעשו הגזירה הזאת באופן זה של כתיבה על קרן השור ולא עי"ז אמירה שכל אחד יכפור, כי מהות ה'כתיבה' שונה מאמירה, כי כתיבה היא לאחרים, להודיע לאחרים, ואילו אמירה יכולה להיות לעצמו ויכולה להיות לאחרים. ועל כן גזרו הם לא על הכפירה בלבד אלא שיכריזו ישראל ויפרסמו ויודיעו כי אין להם חלק באלוקי ישראל, ויפרסמו זאת תחת מה שהם מפרסמים היום את שם ד' בעולם, ויפרסמו להיפך עי"ז.

והיינו שגזרו שישראל יכריזו זאת, ויפרסמו ויודיעו זאת עי"ז הכתיבה, כי יפרסמו הם ויכריזו הם שאין להם חלק באלוקי ישראל יותר, ולא היה זה רק כפירה בעלמא וחילול ד' בעלמא, אלא הכרזה הפוכה ממהות עם ישראל שהוא לפרסם את שם ד' בעולם, יכריזו הם הפוך ויבטלו הם את ייחודם מכל העמים, לייחד שמו בעולם.

ולפי"ז י"ל טעם מה שאמרו על גזירה זו שהחשיכה עיניהם של ישראל, כי בגזירה זו הם לא גזרו שלא לקיים מצוות, אלא הם ביקשו להסתיר מישראל

הדרך להפריד בין הדשויות ע"י נרות החנוכה מודינו המשנה הגה"צ רבי יוסף דיוס שליט"א

העניין נחשב שנמצאים הם בגלות.

ושורש הדברים יבואר על פי מה שיש להתבונן מי הם יוון, מה היא מהותם, במה מתבטא השוני שלהם לבין ישראל, והיכן מתקיימת נקודת הרע שלהם שמחמתה ישראל בגלות בידיהם.

והדברים יתבארו בהצורה שבה תיארה התורה את יפת – אבי יוון. שנח מברך את בניו אמר "יפת אלוקים ליפת וישכון וכו'", דהיינו שיפת מהותם הוא מלשון 'יופי'. וא"כ היכן הוא החיסרון? אלא שמהות יופי יוון הוא יופי החיצוני בלי פנימיות, ויפי שכולו ענין לכשעצמו, כי ההסתכלות של יוון היא הסתכלות חיצונית, יוון דוגלים בטבע ובהעצמת כח הגוף, יוון לא האמינו במושג 'נס', כי אצל יוון כל ההסתכלות היא חיצונית בלבד לפי ראות העיניים, הם מוגבלים לסדר וגבולות הטבע.

משא"כ ישראל מאמינים בני מאמינים, כל אמונתנו מתבססת על הניסים, כל בסיס האמונה הוא "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ומדוע לא נאמר 'אשר בראתי שמים וארץ', אלא וודאי שאם עיקר האמונה הייתה מבוססת על בריאת העולם יוון גם היו מאמינים בזה, כי יוון לא כופרים שה' ברא את העולם, זהו דבר שמסתבר ומובן להם, אך להאמין בניסים זהו ענין שלא שייך אליהם, כל האמונה ביציאת מצרים היא אמונה בנס, כל המצב הזה שעם שלם של עבדים יוצא מגבולות וממיצר שיעבוד זהו נס. והמיוחד של ישראל הוא שהם מבססים את אמונתם דייקא בניסים היוצא מגבולות הטבע, ולכן כשישראל היו תחתיהם היה בכך גלות עצומה לישראל.

♦♦♦

ממלאים יעודם ותפקידם ומתקנים כל העולמות, אלא יכריזו כי אין להם חלק באלוקי ישראל, אין להם כוח ותפקיד נעלה זה. ועי'.

ולדברינו יבואר גם מה שגזרו הכתיבה על 'קרן' השור שהוא המקום הנראה ביותר בשור, כי זהו הפרסום הכי גדול ששייך אצלם, זה היה כל ענינם בכך, בפרסום הכפירה תחת פרסום האמונה. וזהו שכתב הרמב"ם באגרת תימן כי מכלל הגזירה לא היה ענין בכתיבה בעלמא אלא עיקר הדבר היה בחרישה ובפרסום, כי עיקר הענין היה שיפרסמו הם להיפך מפרסום השי"ת שזהו תכליתם, אלא שיפרסמו הם כי אין הם מפרסמי השי"ת בעולם. ועל זה ניטשה המלחמה.

ולפי"ז אולי י"ל עוד מה שתיקנו חז"ל ענין 'פרסומא ניסא' ולא מצינו כעי"ז בשאר מצוות שתיקנום על ניסים שיהיה המצווה בלהודיע לאחרים, אמנם אחר שביארנו כי היה הגזירה של כתבו על קרן השור באופן של 'פרסום' דווקא, לפרסם כפירה ח"ו ולא לפרסם שמו ית' בעולם, הרי שתיקנו כאן חז"ל להודיע כי לא צלחה מזימתם וישראל מפרסמי ד', וזה ענין הפרסום לאחרים כנגד אותו הפרסום.

בני אינן בטלין לעולם". וכתב הרמב"ן דודאי הכוונה במדרש לנרות חשמונאי שנוהגת גם לאחר החורבן לעולם וכן לברכת כהנים שנוהג לעולם.

העולה מדבריו, שחלשה דעתו של אהרון והקב"ה ניחמו 'שלך גדולה משלהם', הוא בהדלקת נרות חנוכה שקיימת לעולמים, בשונה מהקרבנות שקיימים רק כשביהמ"ק קיים. וכל יהודי שמדליק נרות חנוכה הרי"ז ממש כעומד בביהמ"ק ועובד, ומעשה ההדלקה הרגיל שלנו קיים יותר מכל קרבנות הנשיאים, וזה מבהיל על הרעיון איך שבפעולה הזו של יהודי בכל הגלויות נחשב כעבודת ביהמ"ק כפשוטו.

♦♦♦

והטעם, דהשראת השכינה הייתה בב' בחינות, 'משכן', ר'מקדש', והחילוק הוא שהמקדש היה קבוע, וקדושתו עוד מברייאת העולם לעולם במקומו, אך המשכן הולך ונוסע עם ישראל במסעיהם, והו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוך כל אר"א, כמו שדרשו חז"ל. והדלקת הנרות אינה במקום מסוים אלא בכל מקום שיהודי נמצא תמיד מדליקים, וממילא מה שניחמו 'שלך גדול משלהם' אי"ז ענין נפרד, אלא ממש בזה הענין, דחלשה דעתו בחנוכת המשכן, ומנחמו הקב"ה שבמר וסיום חנוכת המשכן יהיה בכל הדלקת נרות חנוכה, ובכך יתקיים לעולם חנוכת המשכן, והושכנתי בתוך בני".

והנה הרי עד אז היו כמה חנוכות, בשילה, ובבית ראשון ושני, ומדוע ניחמו הקב"ה רק בחנוכה זו?, מדוע חיכה הקב"ה לחנוכה זו. אלא וודאי שסיבת הדבר היא שכל החנוכות בטלו, וכיון שחרב הבית בטל חנוכתו, ואין שום מהות לחנוכה ולהתחלה שהייתה כשהבית אינו קיים, ובזאת שונה חנוכת בית חשמונאי שקיימת לעולם, זה ניחמו הקב"ה שדווקא עי"ז בניך יהיה קיום והמשך לחנוכת המשכן, ועי"י שיעשו חנוכת בית חשמונאי תתקיים חנוכת המשכן לעולמי עד, ועי"כ 'שלך גדולה משלהם'.

והנה צורת ההדלקה היא שמניחה על הטפח הסמוך לפתח משמאל הפתח 'כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין' ויש להבין מה ההקשר והשייכות בין המזוזה לנרות.

והנה אחז"ל שהסיבה לכך שמניח מזוזה מימין, כמו שמביא רש"י שם 'ק"ל דבימין דכתיב ביתך דרך ביאתך'. כלומר המזוזה עומדת לימין הנכנס. וא"כ בנין מכך שאם ימין שייכת לנכנס, א"כ שמאל שייכת ליוצא מן הבית, שבעת שיוצא מן היא ימינו, וממילא הדלקת הנרות שייכת ליוצא מן הבית.

והנה על מזוזה כתב הרמב"ם (מזוזה ג,י) 'חייב אדם להזהר במזוזה וכו' וכל זמן שיכנס יוצא יפגע ביחוד השם שמו של הקדוש ב"ה ויזכור אהבתו ויעור משנתו ושוניותיו בהבלי הזמן. וידע שאין דבר העומד לעולם ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור העולם וכו' ע"כ. ורואים אנו מדבריו שמתבטא כאן בנוסח מיוחד ששייך יותר להלכות תשובה, שמצוות מזוזה מלבד מה שהיא מצווה חובת הכל תמיד, מלבד כן יש במזוזה כוח להעיר את האדם משנתו.

וכבר ביארנו כמה פעמים שהגדרת שינה, היא שאדם נמצא במצב מסוים ומתקבע בה, '**ונושנתם**', שמתרגל למצב שהוא נמצא, זוהי ההגדרה של שינה – התיישנות, זה גרם לחורבן. והדבר שיכול להוציא את האדם מזה, ולעוררו לצאת מהמצב זה '**שינוי מצב**', בעת שהוא יוצא מהמצב שבו הוא היה, הוא יכול לתפוס את עצמו, להתעורר, ולחשוב, ולצאת מההרגלים, כי כעת אי"ז אותו מצב שהיה בו קודם.

וזה המעורר במזוזה, כאשר הוא ב'שינוי מצב', כשנכנס מרה"ר לרשות היחיד וכן להיפך, כעת האדם צריך לתפוס שיש הבדל בין הרשויות. יש שינוי עצום בין רשות היחיד לרה"ר, הן ב' רשויות נפרדות, ואם אדם לא תופס שיש הבדל בין הרשויות האלו הוא נקרא 'ישן', הוא רגיל במצבו והוא לא מצליח לשנות הרגליו, אם אדם שקוע

עי"ז שאנו מצרפים ומתבוננים בין הנרות למזוזה, מניחים אנו את הנרות על פתח הבית מבחוץ, לומר שאף שיש הבדל ופירוד בין רשות הרבים לרשות היחיד, ותפקיד האדם להיזהר לא להכניס את רשות הרבים לביתו פנימה, מ"מ יש בכוח רשות היחיד להאיר על רשות הרבים, שהאדם גם בתוככי רשות הרבים יוכל להיות כבתוך רשות היחיד, וזה מה שמבטאים הנרות שמסמלים את עבודת המשכן, להאיר את החוץ מבטט של פנימיות טהור.

דווקא כנגד יוון שכפרו בכל המושג הזה של מבט פנימי, של השראת שכינה בישראל, וטימאו השמנים להודיע שאין שום קשר ושייכות בין הבורא לנבראים, דווקא כנגדם תיקנו וקבעו הדלקת נרות להודיע שגם כשאין ביהמ"ק קיים בכל זאת עדות היא לכל באי עולם שהשכינה שרויה בישראל, ובתוככי כל יהודי ויהודי גם שם השכינה שורה.

והנה לחג קוראים 'חנוכה', ולכאורה חנוכה מהותה לחנוך דבר חדש, והיכן כאן הם תנכו ויצרו דבר חדש? אלא באים למדנו שאמנם יש מציאות לחנוך דבר עי"י חידושו ויצורו, אך יש גם לחנוך דבר, כשלוקחים דבר ישן ומשמרים אותו, החשמונאים הגיעו ויצרו כאן חינוך, לצאת מכל הנורמות שהמתייוונים יצרו, ומכל טומאת היוונים. ולחזור למציאות הברורה הזאת שהשכינה שרויה בישראל, הם עוררו את שינוי המצב שגרם לכל ישראל לשוב ולבנות את המשכן בתוכו.

והנה מהות השראת השכינה בישראל היא להראות אהבת ה' לבניו, שחפץ הקב"ה בתחנתונים ורוצה לדור בתוכם, וענין האהבה התעצם ביותר בעת חנוכת המשכן כמו שכתוב בשייר השירים (ה,א) "באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי תותי ייני עם חלבי אכלו רעים שתו ושכרו דודים", ופירש"י שכל פסוק זה הולך על חנוכת המשכן וחנוכת הבית שבהם היה שני דברים חריגים מאוד, הקריבו חטאת נדבה וקטורת על מזבח החיצון, וממשיל זאת שלמה לאוכל קנה של דבש שבדרכו של עולם כשמסיים את הדבש זורק את הקנה, אך כאן מחביבותו אכל גם את הקנה, וכן מערב יין עם חלב שאע"פ שאין הדרך בכך, מ"מ מרוב חביבות עשה כן והם מתקו וגם כאן בחנוכת הבית הקב"ה קיבל את שני הדברים האלו מחביבותן של ישראל.

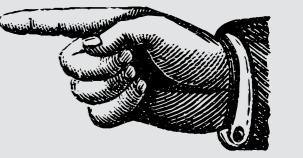
ועי"ז נחלשה דעת אהרן כשראה את כל החביבות שזכו הנשיאים והוא לא, וניחמו הקב"ה שלך גדולה משלהם, כאשר עי"ז בניך תהיה הארה של השראת השכינה בכאור"א, זה הרבה יותר גדול, האהבה העצומה תתבטא לעין כל, איך גם כשאין ביהמ"ק יש השראת השכינה בתוך כל יהודי, בחושך ובגלות, השכינה שורה, והדלקת הנרות מבטאת ענין זה שמדליקים אנו בתחילת הלילה דייקא, להודיע שגם בחשכה הגדולה שיש השכינה שורה בתוך כאור"א.

העולה מדברינו שתפקידנו בימים אלה הוא להתבונן במעשינו ולהפריד בין הרשויות, לשמור על רשות היחיד הפנימית והטהורה שלנו לבל תינזק מהבלי רה"ר, ומאיךך להאיר על רה"ר וליצור מצב שבו כל מקום שנלך ננהג לפי הרשות הפנימית שלנו ולא נתקבע להרגלים ולתרבויות של רה"ר.

ובאים חז"ל ואומרים '**הרגיל בנר**' מי שרגיל בעבודה מיוחדת זו, אין זו סגולה, אלא זו המציאות שהנוהג כן יהיו לו בנים ת"ח, ויה"ר שנוכה לעבוד את עבודת הימים האלו.

(שיעור דעת שנמסר בישיבה הקד', ע"ד הכותב)

יש לעיין

השאלות (מאות א' עד י"ח), מהרה"ג ר' יעקב ישראל יונגרמן שליט"א, (ומאות י"ט עד ל"ב), מהרה"ג ר' אהרן חיים הופנר שליט"א

מתוך הסוגיות הנלמדות בין כותלי בית המדרש, להתכשם מאוויר הפסגות ולצלול לעמקי ההוויות

יושבי בית המדרש מוזמנים להציע את תשובותיהם בלשון קצרה וברורה ולשולחם בפקס 6164903-1533 או בדוא"ר: 7: gilyon@asi.org.il חלק מהתשובות יפורסמו א"ה בגליון הבא.

ענייני חנוכה

א. בטעם שתיקנו 'ח' ימים בחנוכה

נודעה קושיית הב"י (אור"ח סי' תר"ע) מדוע חז"ל תקנו ח' ימים בחנוכה, הרי בגמ' (שבת כ"א ב') מבואר, דהחשמונאים מצאו פח שמן שהיה בו להדליק יום אחד, ונעשה נס שהדליקו בו עוד ז' ימים, ונמצא דהנס היה רק ז' ימים, ותיירץ הב"י, דביום הראשון אחרי שפכו השמן מהפך לנרות נשאר הפך מלא כבתחילה, ונמצא שהנס היה גם ביום הראשון. ובשלמי תודה (להגרב"צ פלמן זצ"ל חנוכה סי' א' סק"ב) הקשה בשם מרן הגר"ח מבריסק זצ"ל, איך השמן של הנס כשר למקדש, הרי אינו "שמן זית" אלא "שמן נס", וכתב ששמע לתרץ מפי מרן הגר"מ פינשטיין זצ"ל, דאחרי ששפכו השמן מהפך לנרות נשאר לחלוחית שמן זית בדופני הפך, ויתכן שהנס היה שממעט לחלוחית השמן זית נתרבה הרבה שמן זית, ושמן נס שנתרבה ממעט שמן זית דינו כשמן זית, עכ"ד. אך הקשה ע"ז השלמי תודה, מהרד"ק (מלכים ב' ד' ז') דשמן הנס של אשת עובדיה פטור ממעשר כי אינו "שמן זית" אלא "שמן נס", וחזינן דאע"פ שהנס נתרבה ממעט שמן זית שהיה זהו נחשב "שמן נס"?

ב. ברכת הרואה" בנר שנתערב

בגמ' (שבת כ"ג א') מבואר, דמי שלא הדליק נר חנוכה וראה נר חנוכה מברך "ברכת הרואה". והגר"א גנובוסקי זצ"ל דן, במי שהדליק נר חנוכה ליד נרות חול ולא ניכר מהו נר חנוכה, האם הרואה את כל הנרות מברך "ברכת הרואה" דסוף סוף יש נר חנוכה לפניו, או דלמא מכיון שהנר חנוכה לא ניכר אי אפשר לברך ברכת הרואה?

ג. 'נר חנוכה' בערב שבת

בשור"ת הרשב"א (ח"א סי' תקמ"ב) מבואר, דאכסנאי צריך להשתתף עם בעה"ב בפרוטה גם בשמן וגם בפתילה, ומבואר דבנר חנוכה צריך שהשמן והפתילה יהיו שלו. וצ"ע דא"כ איך מדליקים נר חנוכה בערב שבת לדעת בית שמאי (שבת י"ח ב') דכל נר שמדליקים בערב שבת צריך להפקירו, דאדם מוזהר על שביתת כלים, הרי כשמפקיר נר חנוכה נמצא דאינן השמן והפתילה שלו?

ד. שליח "לנר חנוכה" שטעה

מעשה שהיה בערב ש"ק חנוכה תשפ"ד היה צריך להדליק ב' נרות חנוכה, ובמוצש"ק היה צריך להדליק ג' נרות חנוכה, וראובן יצא מביתו

בשישים, ונמצא דהחמאה אסורה באכילה ובהנאה כדין "בשר בחלב". ויל"ע האם מותר להדליק בשומן החמאה נר חנוכה, ויתכן לדון ג' טעמים לאיסור, א) בשר בחלב אסור בהנאה. ב) שמן נר חנוכה צריך שיעור שידלק חצי שעה, וכשהשמן עומד לישרף כתותי מיכתת שיעוריה. ג) ההדלקה עצמה יש בה איסור בישול בשר בחלב?

ט. הנאה מריח "נר חנוכה"

בגמ' (פסחים כ"ו א') מבואר, דמי שנהנה מריח הקדש לא מעל אבל יש איסור. ויל"ע לפי"ז, בנר שמפיץ ריח כשדולק, האם אסור להדליק נר חנוכה בנר זה, דנהנה מנר חנוכה?

נס חנוכה במקדש

י. הדלקת המנורה "בשמן נס"

יל"ע איך היה מותר לחשמונאים להדליק את המנורה בשמן של נס, הרי קי"ל (תענית כ"ד ב') דאסור ליהנות ממעשה נסים, ונמצא דהשמן אינו נחשב "מן המותר בפוך" והוא פסול להדלקה?

יא. טומאת השמנים שבבית המקדש

בגמ' (שבת כ"א ב') מבואר, דהיוונים טמאו את כל השמנים, והחשמונאים מצאו רק פך אחד בחותמו של כהן גדול ונעשה נס והדליקו ממנו ח' ימים. וצ"ע איך היוונים טימאו את כל השמנים, הרי קי"ל (פסחים ט"ז א') דמשקים של בית המקדש אינם מקבלים טומאה?

הלל בחנוכה

יב. חיוב "הלל" בחנוכה

מצינו פלוגתא בראשונים אם כשאומרים הלל שלם חיוב ההלל מדאו' או מדרבנן, דדעת מר שמואל בן חפני גאון (שהובא בספר הפרדס שער תשיעי, ובקובץ שיטות קמאי פסחים ק"ז א') דזהו דין דאו', וכן דעת הרמב"ן בסה"מ (מהדורת פרנקל עמ' ל"ו), אכן דעת הרמב"ם בסה"מ שם שזהו דין דרבנן. ויל"ע בחולה שיש לו אפשרות בחנוכה או להדליק נר חנוכה או לומר הלל, האם עדיף שיאמר הלל דיש שיטות שזהו דין דאו' ועדיף מנר חנוכה שהוא דין דרבנן, או דלמא נר חנוכה יש בו פירסומא ניסא וחמור יותר כדמצינו בשו"ע (אור"ח סי' תרע"א א') דצריך למכור כסותו

נוסח התפילה – והפיוט "מעוז צור"

יד. בנוסח "זחצרות קדשיך"

בנוסח "על הניסים" אומרים "והדליקו נרות בחצרות קדשיך". וצ"ע א. מדוע אומרים לשון רבים ולא לשון יחיד "בחצר קדשיך". ב. מדוע בכלל אומרים "בחצרות קדשיך", הרי המנורה במקדש היתה בהיכל ולא בחצר המקדש (יעיין ברד"ק תהלים פרק קט"ז, ובסידור החת"ס בפירוש על הניסים)?

טו. בנוסח "הרחמן הוא יעשה לנו ניסים"

הרמ"א (אור"ח סי' קפ"ד) כתב, דמי ששכח "על הניסים" בברכת המזון, כשיגיע להרחמן יבקש "הרחמן הוא יעשה לנו ניסים וכו'". וצ"ע איך מבקשים שהקב"ה יעשה לנו נסים, הרי בגמ' (ברכות סי' א') מבואר, דאסור להתפלל על נס?

טז. בפיוט מעוז צור - "רוב בניו"

לצורך נר חנוכה משום פירסומא ניסא (ועיין בחכמת שלמה להגר"ש קלוגר זצ"ל בגליון שו"ע אור"ח סי' תרפ"ג)?

יג. חיוב "נשים" בהלל של חנוכה

התוס' (סוכה ל"ח א') כתבו, דאשה פטורה מלומר הלל דחג הסוכות וחג השבועות, כדין מ"ע שהזמן גרמא דנשים פטורות, אבל בהלל דליל פסח אשה חייבת מטעם "אף הם היו באותו הנס". וצ"ע מדוע תוס' לא כתבו דגם בהלל דחנוכה הם חייבות מטעם "אף הם היו באותו הנס", וכדמצינו בגמ' (שבת כ"ג א') דאשה חייבת בהדלקת נר חנוכה דאף הם היו באותו הנס?

בפיוט "מעוז צור" אומרים "רוב בניו וקניניו על העץ תלית". וצ"ע דבגמ' (מגילה ט"ו א') מבואר, דלהמן היו ר"ח בנים ונתלו י' בנים, ונמצא ד"רוב בניו" לא נתלו?

יז. בפיוט מעוז צור - "כל זרעו"

בפיוט "מעוז צור" אומרים "חיל פרעה וכל זרעו ירדו כאבן במצולה", ומבואר "דכל זרעו" של פרעה טבע בים. וצ"ע דבמסכת דרך ארץ זוטא (פרק א') מבואר, דבתיה בת פרעה נכנסה בחיים לגן עדן, ונמצא דלא כל זרע פרעה טבע. ומצינו בגמ' סוטה י"ב ב' דבתיה נתגיירה, ולפי"ז י"ל דאינה נחשבת זרע פרעה דגר שנתגייר כקטן שנוול. אך מצינו בראב"ן סי' נ"ח דבגירות לא אמרינן גר שנתגייר כקטן שנוול, והובא הראב"ן במסכת גרים למרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, יעו"ש שציין לריטב"א יבמות מ"ח ב'?

יח. שלוחי ב"ד לצורך ידיעת "וסת החודש"

הרשב"א (תוה"ב בית ז' שער ג') כתב, דוסת החודש תלוי לפי הזמן שבי"ד קידשו את החודש, ולא לפי מולד הלבנה. וידידנו הגאון ר' שלמה זלמן כהן שליט"א הקשה, דבמתני' (ר"ה י"ח א') מבואר, דבששה חודשים שלוחי ב"ד יצאו להודיע לגולה זמן ראש חודש, בניסן מפני הפסח וכו', ומדוע יצאו רק בששה חודשים, הרי בכל חודש צריכים לצאת כדי שידעו זמן וסת החודש. ואין לומר, דלא תיקנו שליח לדין דרבנן (למ"ד וסתות דרבנן) דהרי במתני' שם מבואר, דבחודש כסלו יצאו שלוחין כדי שידעו מתי חנוכה?

יט. הוכחה מוסת שבוע ליום שבת

בשו"ע (ארו"ח סי' שד"מ א') מבואר, דמי שמהלך במדבר ואינו יודע מתי שבת, דאסור בעשיית מלאכה כל יום שמא שבת היום. ויל"ע באשה שיש לה "וסת השבוע" שרואה רק בשבת, והלכה במדבר ואינה יודעת מתי שבת, האם ניתן להוכיח ממה שראתה ששבת היום ומותרת במלאכה בשאר ימים?

כ. דין החזקה ע"י הפס"ט

הרמ"א (יר"ד סי' קצ"ו ס"י) כתב: "י"א דבשלושה ימים הראשונים של ימי הספירה אם מצאה כתם אין תולין אותו להקל וכו', דג' ימים הראשונים צריכה להיות נקיה לגמרי, אבל אח"כ דינו כשאר כתם. וכן נוהגין וכו'".

ומבואר שאפילו שכבר הפסיקה בטהרה קודם תחילת ימי הספירה לא יצאה לגמרי מחזקת רואה שתהיה בחזקת שאינה רואה עד שיעברו ג' ימים.

וקשה ע"ז, דא"כ קודם שתיקנו לחוש לדין זבה בכל הרואה טיפת דם כחרדל, איך מהניא הבדיקה של הפסק טהרה לנדה שתוכל לטבול בליל ח' קודם שעברו עליה ג' ימים ותצא מחזקת רואה. וצ"ב. (והעירוני לעיין בפסחים קיב: אשתך טבלה וכו', וברש"י ורשב"ם שם).

כא. דין החזקה ע"י ההפס"ט

הפוסקים (תורת השלמים סי' קצ"ו ס"ק י"ג וחונ"ד שם ס"ק ו') נקטו בהא דאין תולים בכתמים להקל בג' ימים הראשונים שבשבעה נקיים, לדלידן שמתחילה הז' נקיים רק מיום השישי לראייתה יכולה לעשות ההפסק טהרה ביום השני ואז יתחילו הז' נקיים אחר הג' ימים ותוכל לתלות כתם בכל הז' נקיים.

ומוכח מזה שענין הג' ימים הוא שעד שלא עברו ימים אלו לא נשלם הבריור של ההפסק טהרה, אבל אין זה דין מדיני הז' נקיים שבכדי להחשיב את ג' הימים הראשונים לנקיים צריך בירור טוב יותר.

ומעתה צ"ע מה שדן הפתחי תשובה (שם ס"ק י') בשם הדגול מרבבה האם ביושבת ז' נקיים על דם חימוד יש לנהוג בחומרת ג' ימים הראשונים, (ומסיק להקל), וקשה הרי בדם חימוד אין צריך כלל בדיקת הפסק טהרה, (כמבואר בס"י קצ"ב ס"א), וא"כ לפי משנ"ת לא שייך בזה דין ג' הימים הראשונים שעניינם השלמת הבריור של ההפסק טהרה. וצ"ע.

כב. הפס"ט בזמן תוספת שבת (א')

בביאור הגר"א סי' קצ"ו ס"ק ו' כתב בביאור שיטת הפוסקים שאפשר לעשות הפסק טהרה אחר שעשו הקהל שבת, וז"ל: "עי' תוס' דכתובות מז. ד"ה דמסר כו', ובפסחים צט. ד"ה עד כו', ובברכות כז: איבעיא להו אומר קדושה כו' אומר הבדלה כו', מכלל דלשאר דברים דלא שייך לשבת ודאי לאו לילה הוא".

ולכאורה דבריו צ"ע, דבתוס' בפסחים מוכח איפכא, דהתוס' כתבו שא"א לאכול מצה מבעוד יום כמו שמצינו בקידוש היום, משום דכתיב לילה, ותוספת יו"ט לא הוי לילה. ומשמע דלולי קרא היה יוצא ידי חובת מצה בתוספת יו"ט דומיא דקידוש, ומבואר להדיא שזמן התוספת יש לו דין לילה לכל דבר. וצ"ע. (ועי' קובץ שיעורים פסחים שם אות ר"ב שביאר כמשנ"ת, ולא העיר מדברי הגר"א. וצ"ע).

כג. הפס"ט בזמן תוספת שבת (ב')

המנ"ח במצוה שכ"ג (ב') כתב: "זוה נ"ל פשוט, דתיכף בליל שמיני פטור מן הסוכה, אף דכל ימים קדושים יש תוספת לאחריו ג"כ, מ"מ נ"ל דדווקא לענין מלאכה, דלהאי תנא דיליף מן ועניתם לתוספת וכו', א"כ התוספת לענין שבתון, אבל לא לשאר מצוות סוכה להוסיף בתחילת ליל השמיני וכו', אבל לשאר עניינים נראה פשוט דאין שייך תוספת כלל, רק בין השמשות מחמת ספק. וק"ל".

ולכאורה פלא שלא הזכיר המנ"ח שנחלקו בזה הראשונים שהביא הרמ"א (ביר"ד סי' קצ"ו ס"א) האם זבה יכולה להתחיל את ספירת השבעה נקיים בזמן תוספת שבת או לא. ומבואר שנחלקו האם דין תוספת שבת נאמר גם לענין שאר הדברים או רק לענין איסור מלאכה. ועי'.

כד. "שמא תראה ותסתור"

התוס' בכתובות (עב. ד"ה וספרה) הקשו "אמאי אין מברכת זבה על ספירתה כמו שמברכין על ספירת העומר". ותי' דכיון שאם תראה תסתור אין לה למנות. וכ"כ במנחות (סה: ד"ה וספרתם לכם).

ויל"ע מהא דמבואר בנדה (ז:ס) שמדאורייתא זבה יכולה לטבול בתחילת היום השביעי לספירתה, "אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן, שמא תבוא לידי ספק". ופירש"י, "שמא תשמש בו ביום ותראה מיד לאחר תשמיש, ונמצא סותרת כל שלפניה וטבילתה פסולה", וקשה למה הוצרכו לכל זה, דלכאורה אפי' לא תשמש שמא תראה ותסתור ונמצא שהברכה שבירכה על טבילתה ברכה לבטלה. וצ"ע.

כה. חציצה במיעוטו המקפיד

נדה סז: "אמר ר' יצחק, דבר תורה, רובו המקפיד עליו חוצץ וכו', וגזרו על מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד".

וצ"ב, מדוע גזרו על מיעוטו המקפיד משום רובו, ומאי שנא משאר דיני התורה שלא גזרו מיעוטו אטו רובו, כגון במחיצות שהעומד מרובה על הפרוץ, ובשחיטת רוב סימנים, ובסוכה שצילתה מרובה מחמתה. ועיין.

מכתב א

בענין שאלה א' האם עשיית סוכה הוא מצוה גמורה או הכשר מצוה

השל' והברכה

בשאלה באות א' הובא הנידון אם עשיית סוכה היא מצוה גמורה או הכשר מצוה, הנה ענין זה תלוי במחלוקת הבבלי והירושלמי ואחריהם במחלוקת השו"ע והרמ"א, דבבלי בגמ' סוכה דף מו ע"א ובתוס' שם ד"ה העושה ובמנחות דף מב ע"א ובתוס' שם ע"ב ד"ה ואילו מבואר דעשיית סוכה הוה הכשר מצוה ולא הוה מצוה בעצם העשייה, וכך פסק השו"ע סי' תרמא סעי' א' דהעושה סוכה בין לעצמו בין לאחר אין מברך על עשייתה.

אמנם בירושלמי ברכות פ"ט הל"ג מבואר דעל עשיית הסוכה מברך אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לעשות סוכה, ולכך לדברי הירושלמי אין לקנות סוכה בנויה אלא יבנה לבד דמצוה בו יותר מבשלוחו ורק אם אינו יכול לעשות סוכה לבד יקנה, ועיני' בביאור הלכה סי' תרנו סעי' א' ד"ה אפילו דכתב ג"כ דהוה מחלוקת הבבלי והירושלמי אי עשיית סוכה הוה מצוה או הכשר מצוה, והרמ"א בס' תרכ"ד סעי' ה' וכן בס' תרכה כתב דמיד במוצאי יוה"כ המדקדקים מתחילים בעשיית הסוכה כדי לצאת ממצוה למצוה, מבואר בפשוט דס"ל דהוה מצוה. וע"ע בשו"ת משנת יוסף ח"ג סי' רא' מש"כ עוד בזה יעו"ש.

ומאידך מצינו דהנצי"ב בעמק שאלה קסט אות א' והבנין שלמה ח"א סי' מג ד"ה ואין דכתבו דמדברי רש"י במכות דף ח' ע"א מבואר דאף לדעת הבבלי יש מצוה בעשיית סוכה עיי"ש, אמנם בשו"ת הרמב"ם פאר הדור סי' נא ובשו"ת מהר"ח אור זרוע סי' יא ובשו"ת הרשב"ש סי' שלד ובשו"ת ק"ז מרן החתם סופר זיע"א יור"ד ס"ס רעא כתבו דעשיית סוכה הוה הכשר מצוה, ולא מצוה בפ"ע, וע"ע בשו"ת אבני נזר אור"ח סי' תנט אות א' דמביא מהחלקת יואב דדחה את ההוכחה מפירוש רש"י וכתב ביאור אחר בדברי רש"י ולפי זה אין הוכחה מפירוש רש"י דיש מצוה בעשיית סוכה עיי"ש, וע"ע בשו"ת חבלים בנעימים ח"ג סי' א' דביאר ג"כ בדברי רש"י ביאור אחר ולפ"ז ג"כ אין הוכחה מרש"י דיש מצוה בעשיית סוכה.

בברכת חג שמח, ומועדים לשמחה חגים וזמנים לששון

פנחס זעליג בלויא בית שמש

מכתב ב'

בענין שאלה ט' בל תשחית בעצי סוכה ובטלית

בענין שאלה ט', על חידוש הפנים יפות שמותר לקצוץ עץ פרי לדפנות הסוכה או הסכך כיון דאין בל

תשחית בצורך מצוה, והקשו על זה מדברי הבית יוסף דאסור לשרוף טלית כדי שיהיה לו אפר לכיסוי הדם דיש בזה בל תשחית וצ"ב שהרי הוא לצורך מצוה.

לכאור' יש לומר דאין הנידון דומה, שהרי שם אין הוא משתמש בטלית עצמה, אלא הוא שורף הטלית ואח"כ משתמש לצורך המצוה, אבל בטלית עצמה אין הוא משתמש לצורך המצוה וא"כ נחשב בל תשחית אע"פ שיש מינה תועלת לענין מצוה. אמנם בעץ הרי הוא משתמש בעצים עצמם לצורך המצוה וע"כ שאני.

ועוד י"ל דאין היתר בבל תשחית משום מצוה. אלא הכוונה דבעץ כיון שיש צורך מצוה נחשב הצורך מצוה לשימוש הראוי וכיון שכן לא חשיב 'השחתה' דהוי שימוש ראוי, אבל בכיסוי הדם צורת המצוה הוא באפר שזה עפרא בעלמא ואינו שווה כלום, וכך הוא צורת הדבר, וממילא אף שזה לצורך מצוה סוף סוף צורת המצוה הוא ע"י ההשחתה של הדבר, דצורת המצוה הוא בדבר שהוא בטל מן העולם, וע"כ לא מועיל שהוא לצורך מצוה. ודו"ק.

ייש"כ עד בלי די על הדברים הנפלאים מאירים ומשמחי לב

אליהו דרבקין

מכתב ג'

בענין שאלה א' - האם עשיית סוכה מצוה. שאלה ב' - בענין ביטול ברוב בצל סוכה. שאלה ד' - איך אכלו לחה"פ בביהמ"ק בסוכות. שאלה ו' - סוכה פסולה מדרבנן אי מקיים בה חיוב הדאורייתא. שאלה י' - בענין אתרוג מורכב אם יש בו ביטול ברוב

בענין שאלה א. האם עשיית סוכה מצוה גמורה. בעיקר מה דפשיטא לכו דל"ש ענין מצוה בו יותר מבשלוחו בהכש"מ יעו"ב בטור אחו"ס י' ת"ס דהביא מנהג אביו הרא"ש ז"ל לטרוח באפיית המצות בעצמו ודאי מדינא דמבנה בו וכו' אחינן עלה, ואכן להרא"ש גופי' מצות קידושין דאמר' גבה כללא דמצוה בו יותר מבשלוחה היא הכש"מ כמ"ש בפ"א דכתובות [סי' י"ב ע"ש].

בענין שאלה ב'. ביטול ברוב בצל סוכה. במש"כ דיש להעמיק בגדר החילוק דביטול ברוב לרובו ככולו, רק ילה"ע בזה מדברי הקוב"ש פסחים [אות קפ"ב] שהביא מח' הראשונים בזבחים [עח:]: דרש"י ס"ל שם דהמיעוט מצטרף להשלים שיעור הנצרך בהרוב, ומשא"כ התוס' ס"ל דאע"ג דמתבטל מ"מ אין מצטרף להשלים שיעור הרוב, ועי"ש שביאר מחלוקתם דלרש"י יסוד דינא דביטוב"ר היינו משום רובו ככולו ודייני' לכולי' בתר רובי' ולהכי מצטרף, ואילו לתוס' יסוד הדין דביטוב"ר היינו דאמר' הלך אחר הרוב עכ"ד ועי"ש, ועכ"פ היוצא מדבריו לנד"ד דעי"י רובו ככולו דייני' לכולי' בתר רובא וא"כ כך ר"ל נמי רש"י בריש סוכה דעי"י ביטוב"ר אישתכח דל"ה

מסוככת כלל דבעלמא נמי ביטוב"ר היינו רובו כולו וא"כ בכה"ג הויה כולה אינה מסוככת, ועי'.

בענין שאלה ד. אכילת לחה"פ בסוכה. במשה"ע היאך אכלו לחה"פ בעזרה הא אסור לאכול מחוץ לסוכה זה למ"מ מכמה אנפין ולאו המה: ראשית, הלא מב' גמ' יומא [לט.] דלא בעי' כלל אפי' כזית לאכילת לחה"פ וביותר כתב באבנ"ז [אחא"ו סי' תי"ג אות ב'] דכ"ש שבמועד לא ה' מגיע לכ"א כזית מלחה"פ דאז ה' מתחלק לכל המשמרות כדאי' בשילהי סוכה עיש"ה, וא"כ קו' מעיקרא ליתא דלפ"ז הא לא נתחייבו כלל בסוכה למאי דקי"ל [שו"ע ארו"ח סי' תרל"ט ס"ב] דרק טפי מכביצה בעי' סוכה וא"כ אשה"ט, אכן אפי' בר מן דין י"ל דל"ק דיל"ד דאכלוה שלא כדרך אכילתה וכה"ג לכאור' פטורה מן הסוכה ועי' ביה"ל ח"ג סי' נ"א אות ד' שכתב להוכיח מהגמ' מנחות צט: דסגי בשלכד"ר גבי אכילת קדשים עי"ש.

ובעיקר מה שהציע דיבנו סוכה בתוך העזרה הק' דזה לא יתכן דקי"ל דאין מוסיפין על בנין המקדש כדאי' בגמ' סוכה נא:., לכאור' ילה"ק בתרתי, חדא היכי ס"ד דיבנו סוכה הא הר הבית כולו ה' מקורה לבד משלמעלה מהמזבח כמוש"כ במל"מ ובמרכה"מ רפ"ה מביהב"ח, וע"ע בחזו"נ רפ"ב דמידות שכתב כן וכן עוד איזה אחרונים וא"כ לפ"ז ודאי לא שייך כלל לעשות סוכה תחת קירוי זה, וגם מש"כ לדחות שמא נמצא עי"ז מוסיף על הבנין ג"ז אינו לכאור' דל"ד בניית סוכת עראי בפ"ע להוספת גזוזטאות דאיירי' בהו בסוכה שם, וצ"ת.

בענין שאלה ו'. במש"כ תוס' דבסוכה פסולה מדרבנן אינו מקיים דאו' ואילו בשופר כ' רעק"א דבדיעבד אם תקע בחל להיות בשבת יצא דאורי'. לפו"ר יתכן בביאור' ד התוס' לפי מה שהעלה השואל בשו"ת רעק"א מה"ק סי' קע"ד דהמל בשבת במילה שלא בזמנה לא יהני מדינא דכ"מ דארל"ת אעל"מ וכע"ז במל"ה ערך כ"מ דארל"ת אעל"מ שדן גבי המתפלל במקום האסור בתפילה דנימא ב' כ"מ דארל"ת אעל"מ וחיוב להתפלל שנית וכו' ועד"ז י"ל ג"כ הכא דס"ל להתוס' דאמר' כ"מ דארל"ת אעל"מ אף באיסור דרבנן [עי' סמ"ע סי' ר"ח ורעק"א מהדר"ק סי' קכ"ט משב"ז] ולהכי אפי' בדאו' לא נפיק, וא"כ א"ש הא דגבי תקיעת שופר ל"א הכי דאפי' תקע בעבירה הא ליכא עבירה בעצם השמיעה ועין מה שחילק הרמב"ם בפ"א משופר ה"ג גבי מהב"ע עיי"ש וה"נ י"ל בנד"פ עמ"ש בקובה"ע סי' ע"ד דל"ש למימר כ"מ דארל"צ אעל"מ גבי שוחט בשבת דאין האיסור בגוף חלות ההיתר רק במעשה השחיטה ועי"ש וכע"ז נימא הכא ודו"ק.

בענין שאלה י'. ביטול ברוב באתרוג מורכב אי יש ביטול בכה"ג. בעיקר הנידון אי אמר' ביטוב"ר גבי פסול דאינו בחפצא כ"א במעשה הגברא יעו"ב ח' הגר"ח עהש"ס ב"מ ו: משב"ז שם, ובגוף הנידון דהיינו אי שייך ביטול ברוב גבי חד אתרוג פסול בתרי כשרים צ"ע מ"ש ממש"כ בעוני"ט [חאו"ח

קו סלולר כשר ב-

9.90

נזה עוד לא היה!

ללא צורך בהחלפת מנשיר! ללא צורך בהחלפת מספר! במחיר הזול ביותר!

מקבלים את סימ הדרין הקו המהודר ביותר

מוקד הצטרפות ראשי 6060*

חדש! סים החברה תומך במכשירים הנשרים המקוריים בלבד כדלהלן: 1, PRO10, PRO30, Q3, Q7, 4X4, I.30X, U10

*המבצע מוגבל ל-10,000 המצטרפים הראשונים בלבד. המחיר המוצע הינו לשנה הראשונה בלבד. ההתחברות בחלק מהמכשירים ללא צורך בהחלפה. החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת וללא הודעה מוקדמת. מ.ל.ח.

דמיון הבאה לידו אל יחמיצה" משמע שהוא מצוה, וכן משמע עוד ממש"כ בסוס" תרכ"ו והמקדקים מתחילים מיד במוצאי י"כ בעשיית הסוכה כדי לצאת ממצוה אל מצוה. ובגמ' סוכה מ"ו אי' שאין מברכין על עשיית הסוכה, ולכא' משמע שא"ז מצוה גמורה, אמנם לפי מה שכתבנו לעיל אי"ז ראייה שהרי גם על הכשר מצוה אפשר לברך, ואכן הביה"ל (תרמ"א, א', ד"ה לעצמו) ביאר שהגמ' סוברת שהעשייה אינה עיקר המצוה, וגם מהביה"ל משמע שזה אינו עיקר המצוה אך זה ודאי חלק מהמצוה.

מכתב ז'

שאלה יד - שאילת גשמים קודם הפסח

בדבר שאלת הרה"ג שליט"א לענין שאלת גשמים בניסן והרי עולי רגלים עולים קודם החג ואיך מתפללים על הגשמים בעת עלייתם לרגל, הנה מפורסם על זה תשובת הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל דללכת לבהמ"ק אפשר גם בגשם, משא"כ חזרה לביתו לא כ"כ מתאמצים עבור כך, וע"כ בזמן העלייה לא הוצרכו שלא להתפלל ע"ז.

בברכה, אחד הלומדים מאלעד

מכתב ח'

בענין שאלה א' - אם עשיית סוכה מצוה גמורה ואי יש בזה מצוה בו יותר מבשלוחו

לכבוד הרבנים המופלגים עורכי המדור החשוב ויש לעיין הע"ז.

בענין שאלה א. האם עשיית סוכה מצוה גמורה. הנה ברש"י מכות ח. כ. "אין החטבה (של עצי הסוכה) מצוה אלא עשיית הסוכה". מבואר לכא' שיש מצוה גמורה בעשיית הסוכה. ובספר דרך ים (קידושין מא.) הוכיח כן עוד מהא דא' בגמ' סוכה (מו.) שמברכין על בניית הסוכה ברכת שהחיינו. וא"כ י"ל דשייך מצווה בו יותר מבשלוחו בבניית הסוכה.

אלא שבאמת בגמ' קידושין מא: מבואר שיש שיטות בראשונים שיש מצווה בו יותר מבשלוחו גם בהכשר מצווה, שהנה בגמ' שם אי' שיש בקידושין מצווה בו יותר מבשלוחו ושיטת הרא"ש (בכתובות פ"א סי"ב) ועוד ראשונים (דלא כהרמב"ם הלכות אישות פ"א ה"א) שקידושין הוי רק הכשר מצווה של פרו ורבו ולא מצווה מצד עצמה. (וכן כ' בדרך ים ובדבר יעקב שם).

ויש להוסיף שהכא בבניית סוכה נראה שיש מעליותא טפי שהרי ע"י בניית הסוכה מייצר חפצא של מצווה שבו נעשית המצווה משא"כ בקידושין שלכא' רק מתיר ע"פ דין את הנישואין שמקיים בהם את המצווה וא"כ לכא' יש יותר סברא שיהיה שייך בבניית סוכה מצווה בו יותר מבשלוחו מבקידושין.

אלא שיש לדון שלא יהיה שייך כאן מצוה בו יותר מבשלוחו שבספר יד המלך (הובא בפת"ש אבהע"ו לה ב) כ' דלא מצינו מצוה בו יותר מבשלוחו רק בקידושין ובהכנה לשבת ולא בשאר מצוות, אולם המג"א (או"ח רנ"ד) כתב להדיא דה"ה בכל המצוות, וכן מצינו בגמ' (קידושין ע.) דרב נחמן עשה מעקה בעצמו. (הובא בדרך ים קידושין מא.)

בהערכה רבה ובברכת התורה שתזכו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה ש.א.צ. ירושלים

ובירושלמי ודאי מוכח שזה מצוה, שהרי כתב הירושלמי ברכות פ"ט ה"ג (הביאו הביה"ל תרנ"ו ס"א) שמברכים על עשיית הסוכה אקב"ו לעשות סוכה.

ומה שציין הרב השואל לדברי העמק שאלה, כתב שם הנצי"ב שנראה מרש"י שגם לבבלי יש מצוה לבנות סוכה, ולפי"ז מצוה בו יותר מבשלוחו. וכן מבואר באבני נזר (או"ח סי' תנ"ט), אמנם החת"ס בשו"ת יו"ד סוס"י רע"א נקט לא כן, אלא שעשיית הסוכה היא רק הכשר מצוה, ועל"י באגרו"מ או"ח ח"ה סי' מ' אות ג'.

ב. מה שהקשה הרב השואל שליט"א באות ד', לכא' דירת ארעי שאני שאינה נחשבת הוספה, וצ"ע.

בברכת התורה, ושתזכו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה במדור המיוחד

יוסף בדנר מודיעין עילית

מכתב ו'

בענין שאלה יג - עצה לאחד שקנה בטעות לולב שכבר נמכר לאחר ומסכים להקנות רק אינו ברשותו

בענין שאלה י"ג. בעצם הנידון אם מועיל הסכמת המקנה באינו ברשותו, וקנין ע"י הקונה, דבר זה תלוי בפלוגתא האחרונים אי קנין בעי הקנאה מצד המקנה חוץ מקנין הקונה, או שדי "בהסכמת המקנה", דעת הקצות החושן (סי' קכ"ג סק"א) דמועיל אמירת לך חזק וקני של המקנה בדשלבל"ע, ומוכח דמצד המקנה אי"צ הקנאה אלא סגי בהסכמה, אכן רעק"א בשו"ת ח"ג ת' פ"א (נסתפק בזה, ובחזו"א חו"מ סי' א' סק"ד) מבואר דאין מועיל אמירת לך חזק וקני בדשלבל"ע.

רק שנראה לדון בעצם אחרת איך ראובן יקנה לשמעון הלולב, דבאמת כשראובן שמע מהמוכר שמכר את הלולב שלו לשמעון הוא מתייאש, ויאוש חל באבידה גם באינו ברשותו, ואמנם כששמעון הגביה את הלולב ונתכוון לקנות עדיין לא נודע לראובן ולא נתייאש, וקני"ל (שו"ע חו"מ רס"ב ג') דיאוש שלא מדעת אינו יאוש ונתחייב בהשבה מ"מ אם כעת ראובן ימחול על החיוב ההשבה יוכל כעת שמעון לזכות בלולב בקנין חצר.

עוד עצה יש לפי חידוש הב"ח (חו"מ רי"א) דהפקר מטעם נדר מועיל באינו ברשותו וא"כ ראובן יכול להפקיר באינו ברשותו, אכן יעו"ש בקצות ובנתיבות שחלקו ע"ז.

עוד יש לדון האם שמעון יכול להקנות הלולב בקנין אודיאת, לפי מה שחידש ביד רמה ב"ב קמ"ט ע"א

סי' ד' [ובקובה"ע (סי' נ"ט) גבי ביטול חוט א' של ציצית דאינו טווי לשמה ברוב חוטיין בטוויין לשמה דלא אמרי' הכי משום דעד כאן ל"מ ביטול ברוב רק להסיר דיני המיעוט ולא להוסיף עליו דיני הרוב וכ"כ באחיעזר ח"ג סי' י"ב וי"ג ובח"י העילוי ממיצי"ט סי' ס' חעי"ש ואכה"מ ועכ"פ לפ"ז קרשיא הא כשרות אתרוג לכאוק הרי"ז דין חיוביי ואיך יחול ע"י ביטול ברוב לפ"ז, וצ"ע.

בייקרא דאורייתא חד מבי מדרשא החב"ש

מכתב ד'

שאלה יד - שאילת גשמים קודם הפסח

בענין מה שדנו הרבנים החשובים שליט"א, בשאלה י"ד דאי הטעם שאין שואלים גשם עד ז' חשוון משום עולי רגלים שישפיקו להגיע לביתם, א"כ מאי טעמא אין מפסיקים משום הכי בראש חודש ניסן משום עולי רגלים. אפשר להציע ליישב בתרי אופנים, האופן הראשון הוא דיש לומר דבקשה בתן טל ומטר הוא בקשת מטר לפי זמנו, והיינו שיש כמה זמני מטר, ובכל זמן הוא מבקש למטר הראוי לתקופה זו בשנה, וא"כ בניסן י"ל שאין הגשמים חזקים כ"כ שהרי זה חודש האביב וע"כ שפיר אפשר לבקש. ועוד י"ל דהנה יש לדון הרי ודאי שבתחילת השנה יש אנשים שצריכים כבר לגשם, ומדוע גוברים עליהם הולכי הדרכים, ואלא דאמרין שב ואל תעשה, אבל עתה כיון שכבר אומרים לא יפסיקו משום הני כיון שיש שרוצים בגשמים.

ועוד ידוע לתרץ בזה דבתשרי לא היו מוכנים במלבושי הגשמים וכדו' שלא חשבו שיהיה הגשם וע"כ חששו, אבל בניסן שעדיין הוא מחדשי החורף שפיר יהיה להם מלבושי גשמים וע"כ לא חששו מהגשמים. וא"ש.

בברכה נאמנה יהושע כץ

מכתב ה'

בענין שאלה א' - האם עשיית סוכה יש בה מצוה או לא. ובענין שאלה ד' - איך אכלו לחם הפנים במקדש

למדור הנפלא יש לעיין.

א. תשובה לשאלה א', בענין האם עשיית סוכה מצוה גמורה. הנה ממש"כ המשנ"ב סי' תרמ"א סק"א לענין מדוע לא מברכים על עשיית הסוכה אקב"ו לעשות סוכה וכתב "שאינן עשייתה גמר מצוה" שהרי צריך לישב בה משמע שהוא מצוה, תחילת המצוה. (ויל"ד גם ראי' ממה שכתב לברך שהחיינו על הסוכה, אך מעצם הברכה נראה שאין להביא ראייה שהרי גם אם זה רק הכשר מצוה לכאורה יש לדון שמברכים דהנה להרא' ש קידושין עצמם אינם מצוה אלא הכשר מצות נישואין, ובכ"ז מברכים על הקידושין אקב"ו וכו' בא"י מקדש עמו ישראל ע"י חופה וקידושין, אמנם הרמב"ם סבר דקידושין הוא מצוה בפנ"ע וכן כתב הסמ"ע, ואכ"מ). וכן נראה ממש"כ הרמ"א בסי' תרכ"ה "ומצוה לתקן הסוכה מיד לאחר יו"כ,

תכנית לחכימי

דברי חידוד ומליצה מגדולי הדורות

הרב ל. יעקובזון

זמן חורף

עשיו שונא ליעקב

בתקופה שקדמה להקמת המדינה התקיימו מפגשים בין הרבנים לחכמי הדת המוסלמים, באחד המפגשים פנה שייח מוסלמי למרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד וצוק"ל, ושאל אותו, הלא אתם החרדים לדבר ה' חולקים ורבים עם אלו היהודים החילונים הרחוקים מתורת משה, ואילו גם אנו שונאים את הציונים, אם כן מה ההבדל? ברגע כמימריה ענה רבי יוסף חיים, אמת, אבל ההבדל הוא שאנו רבים איתם על החלק הגויי שבהם, ואילו אתם שונאים את החלק היהודי שבהם...

שאנו מסכימים והם מסכימים

מחבר ספר הגיע פעם לרבה של דווינסק מרן רבי מאיר שמחה זצוק"ל בעל האור שמח, לבקש הסכמה לספרו. לאחר העיון בספר, אמר מרן האור שמח בעדינות, איני יכול לתת הסכמה על ספר שכזה, כי יאמרו אם רבה של דווינסק נתן לו הסכמה, אות וסימן הוא שהוא מסכים לפסקי הלכה שכותב בו המחבר, ואילו רבים מהם אינם עולים אליבא דהלכתא...

הצביע המחבר, ושאל: אבל הלא מצורף לספר הסכמה שכתב חכם פלוני, מדוע איפה יהיה שונה רבה של דווינסק מהרב הנוכח שכתב הסכמה ולא חש לכך? חייך האור שמח והשיב, ההבדל בינינו הוא שאנו מסכימים לדברי תורה והוא מסכים

לדברים בטלים....

אין לה בית אחיזה

היה זה אחרי בר המצוה של בנו של מרן הגר"א גורדון זצוק"ל מייסד ומחולל ישיבת טעלו הגר"ר שמואל זצ"ל, שמחת בר המצוה התקיימה בשבת ובקידושא רבה נשא חתן בר המצוה את הדרשה כולה אותה לימדו אביו הגדול. לאחר השמחה אמר לבנו מרן הגר"א זצ"ל בבדיחותא, מעיקר הדין היה אסור לך לומר את הדרשה בשבת, שכן אמירתה הנפלאה הייתה ממש 'אב מלאכה', אבל היות שקלקלת מותר, כי המקלקל בשבת פטור...

בהודמנות אחרת, השיב רבי אליעזר לתלמיד ששאל אותו לאחר השיעור שאלה שלא היה בה ממש: לשאלה זו אין בית אחיזה, כלומר? - שאל התלמיד, השיב הגר"א כפשוטו, שאלה זו עקומה היא כל כך, ועל כן אין מקום לאחוז בה...

רפיון בימי החורף

מספרים שבישיבת פוניבז' באמצע זמן חורף הייתה קבוצת בחורים שביקשה להתחיל ללמוד מסכת זבחים. אמר להם הרב מפוניבז' זצוק"ל: מקרא מפורש הוא 'נרפים אתם נרפים על כן אתם אומרים נלכה נבחה'...

'שיריים'

בדרך הלצה סיפרו, שפעם הקניט מתנגד אחד את חבריו החסיד בטענה כי אינו מבין

מהנהגות החסידים. יושב הרבי בטיש מוקף בחסידים ומביאים לו צלחת גדולה, ממנה הוא טועם ורובו נשאר, אחר כך מביאים לו צלחת מרק אוכל כפיות בודדות ורובו נשאר וכך כל המאכלים, והחסידים אוכלים שיריים, למה שלא יביאו לכתחילה צלחת קטנה כפי הכמות שטועם הרבי?

השיב החסיד מיניה וביה, קודם תסביר את הנהגתכם לבוא בתחילת הזמן עם בבא בתרא בת הקע"ז דפים, ואילו למעשה אתם לומדים דפים בודדים, תביאו לכתחילה חמישה דפים בלבד...

כח היצירה

מאן דהו שאל פעם גאון פלוני, האם המהר"ל מפראג זצוק"ל אכן ברא את הגולם מפראג המפורסם, שכן יש בזה גירסאות שונות. נענה אותו גאון, אין אני יודע את התשובה האמיתית לזה, אך אף אם לא ברא המהר"ל את הגולם, אבל מה שודאי הוא שהמהר"ל ברא את 'המהר"ל מפראג' וזה דבר עצום לאין ערוך מהגדלות בלברוא גולם. עוד מספרים בענין, כשאחד שאל את מרן שר התורה רבי חיים קניבסקי זיע"א, האם היה הגולם מפראג או לא, אמר רבי חיים בבדיחותא, זאת לא אדע, אבל צאצאים יש לו הרבה...

מילה בסלע

מספרים שמרן החזו"א זצוק"ל נכח בשמחת שבע ברכות לאחד ממקורביו, ואחד המשתתפים שאל את מרן, למה מרבים בדרשות ובדיבורים בשבע ברכות, והלא אמרו חז"ל 'מילה בסלע שתיקה בתרי'?

נענה מרן החזו"א שאכן כך, מילה אחת שוה מנה, ואילו שתיקה ארוכה שוה ב' סלעים, אבל מה שאין כן דיבר טוב ארוך, יש בו הרבה מילים, ואם כן שוה הוא סלעים מרובים...

כשהנר כליל שבת נחלש על ידי המזיקים

ראש ישיבת מיר הגאון רבי ביינוש פינקל זצוק"ל שבת בעיר בני ברק, כידוע שיטת מרן החזו"א איש שיש לחשוש בנר נפט (אף שלדעת המשנה ברורה יש להקל בזה באופן שיש תיבה) ל'שמא יטה' ואסור לקרוא בלא שומר, רבי ביינוש למד לאור הנר כליל שבת והנה האור נחלש, כשיצא מהבית ראה שהאור מתחזק, כששב שוב ללמוד שוב האור נחלש... למחרת בבוקר אמר רבי ביינוש למרן החזו"א איש, לא ידעתי שיש לכם עסק עם מזיקים ששלחת אליי... נענה החזו"א איש בחיור: לא מזיקים ולא דומיהם, אלא בנר נפט זה, כשהדלת סגורה נחלש האור, ואילו כשיצאת הדלת הייתה פתוחה ונכנס אוויר ועל כן האור התחזק...

לסמוך עליו בשעת הדחק

כ"ק האדמו"ר השפת אמת זצוק"ל ישב בטיש, כשלמולו ישב אחד החסידים הישישיים. במהלך הטיש והדוחק העומדים

סיפר פעם בבדיחותא, על ילד אחד שהיה מתקשה בלימודו ואביו שכר לו מלמד, יום אחד כשהאזין האב לתלמודם שמע כי האב מלמד את הבן קדיש, כששמע זאת נבהל מאוד, אמר המלמד: אל דאגה, אריכות ימים מרובה תהיה לך עד שהוא יידע להגיד את מילות הקדיש...

חומרות וקולות

בהודמנות סיפר רבינו מרן שר התורה זיע"א, על עם הארץ שנעשה ל'רב' במקום פלוני, וכששאל אותו חבריו האם מצליח הוא לענות לשואליו על שאלותיהם שכן לא ידוע היה בידיעותיו המופלגות בלשון המעטה, השיב כי מצליח הוא מאוד לענות לשאלות... כשביקש חבריו לשמוע לדוגמא תשובות שהשיב לשואלים, השיב פעמים אני משיב לחומרא ופעמים לקולא, הנה זה מכבר הורתי 'לחומרא', שחזט שתפרו בה 'קישקע' בתשעת הימים אסור לתפור בה, שכן בלוע בה בשר מתשעת הימים... על שאלה אחרת השבתי לקולא, והיא ששאלו אותי לגבי גוי שזרק חתיכת בשר לסיר חלבי מה דינו, השבתי ידוע הוא שקי"ל שטעות עכ"ם מותרת...

לשליחת עובדות ופנינים מחכמי הדורות המתאימים למדור, ניתן לשלוח לפקס: 15336164903 או למייל: GILYON@ASI.ORG.IL

מאחורי החסיד נדחקו ונשענו עליו. משראה זאת הרבי, ביקש הרבי שלא ישענו עליו, ולהפיס את דעתו של אותו ישיש על כך שנשענו עליו אמר לו 'הם רוצים לסמוך על אדם כשר'...

הגיב הלה בענווה שכנראה לא הייתה במקום 'זכי אני אדם כשר'... ענה לו הרבי מיניה וביה - הוא אשר אמרתי להם שלא יישענו...

בן מ' לבינה

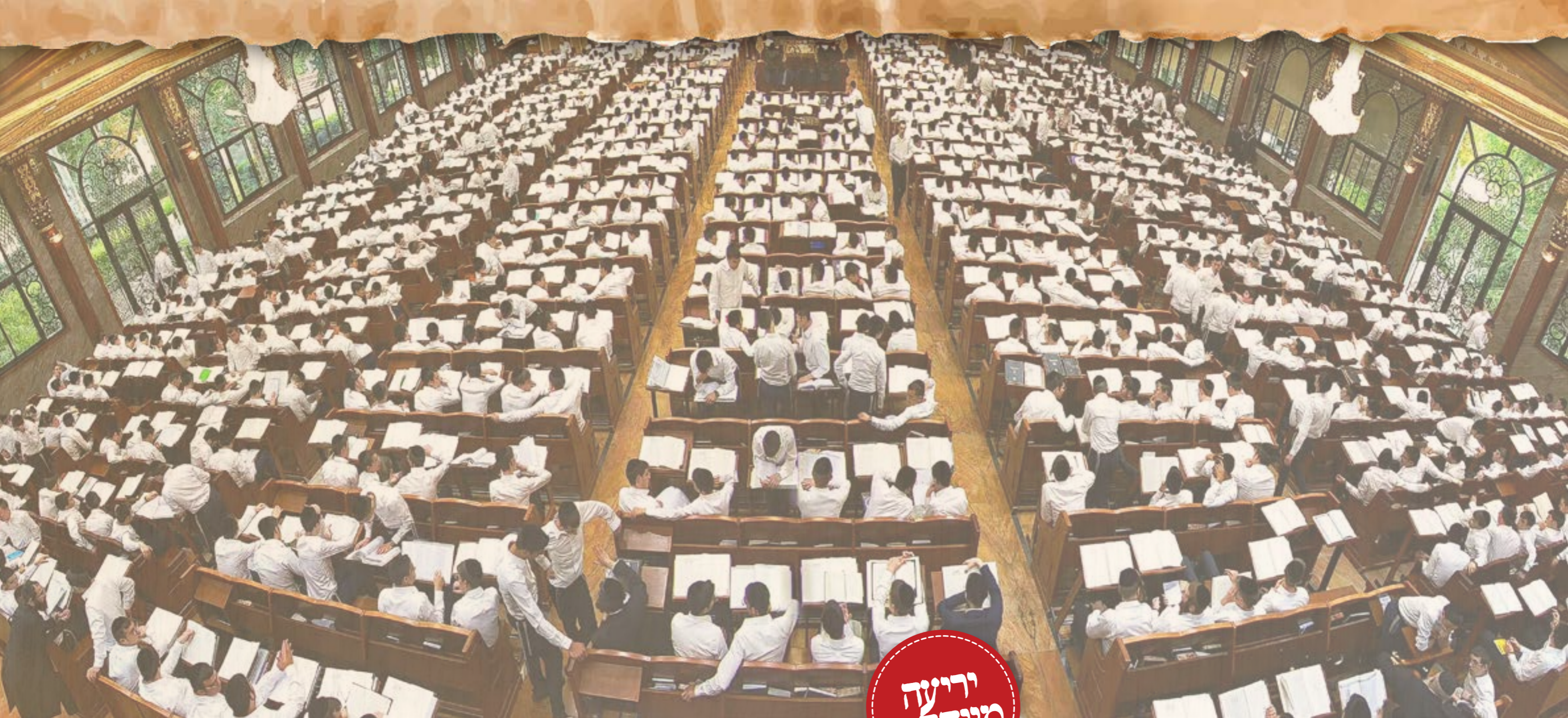
אחד שחגג יום הולדת של גיל ששים, ביקש ברכה מדרבי רבי יואל מסאטמר זצוק"ל שלא ייזק מכך ש'בן ששים לזקנה', נענה הרבי בחיור, אין לחשוש מהבן ששים לזקנה, שכן הבן ארבעים לבינה' גם לא השפיע עליך...

דל גאה

בעל גאווה שהלך פעם ברחובה של עיר, נתקל בחתולים שהתקוטטו והיכו זה את זה בסמוך אליו, ומרוב פחדו נס מהמקום, כששאלתו רעייתו וכי אתה מפחד מחתולים, אתמהה? נענה איני מפחד מחתולים, בורח אני מן המחלוקת...

מתקשה בתלמודו

שר התורה מרן רבי חיים קניבסקי זיע"א

ידיעה
מיוחדת!

מלילה אחד מפחיד עם לוחמי יהושע בן נון ועד רגע
מרגש בסדר ב' שחל בשעות הבוקר + מתוספות ארוך
שנכתב רגע לפני הנודא מכל ועד שבועה אחת בהיכל
ישיבה במחותרת שהביאה יהודי לרוץ לתוככי מחנה ריכוז
+ מסדרים ברכבת ועד שיעור בפרדס + ידיעה מיוחדת
ומרתקת: עולם הישיבות בעת מלחמות מאז ועד היום +
והגית בו יומם ולילה

הרב מנחם פינסקי

ביד ינסקי תורתך

יחליפו כח

ידיעות על חזרה מוקדמת, אך במקומות רבים החל הזמן מיד ברצף ללא אף יום אחד של בין הזמנים.

ובפוניבז', אם רבים היו שהמשיכו ללמוד בחג הסוכות, הרי שבמוצאי שמחת תורה, כבר היו כל בני הישיבה שוקדים על תלמודם. באותו שבוע, אף מסר מרן ה'אבי עזרי' שיחה שבה עורר על כך שמה שיגן יותר מכל, זה החיזוק בשמירת הסדרים והתמדה בכל רגע. "סכותה לראשי ביום נשק", היה מורגל בפיו עת היה מדבר על הימים הללו של מלחמות כנגד עם ישראל ככל שיתקרב סופה של הגלות.

שלא כבימי מלחמת תשפ"ד – תשפ"ה שגם המקדימים שבו רק לאחר אסרו חג, בימים ההם היו בחורים שלא היו בביתם אפילו לא יום אחד. לימים, כאשר נידון ביטולם של ימי בין הזמנים לחלוטין בעת מלחמה, על כך מרן הגרא"ל, השיב כי "כבר הייתה מלחמה שלא היה בה בין הזמנים כלל ולבסוף התברר שכל החורף נחלש בגלל זה"

תשרי תשל"ד, ארץ הקודש

המלחמה שפרצה בהפתעה בעיצומו של היום הקדוש גבתה מספר קורבנות מחריד.

בעוד כל ראשי השלטון והצבא סבורים כי אפשר לישון בשלווה, קפץ עליהם רוגזו של ישמעאל, מכל מקום התפרץ האויב הערבי והחל לתקוף.

בעולם הישיבות הבינו הכל, כי לא רק ההרגש שאינו נותן לצאת לבין הזמנים, אלא ששארית הפליטה זקוקה יותר מכל לכח התורה. בישיבת פוניבז', במוצאי היום הקדוש, הכל תלו עיניהם במרן הגרא"מ שך, שהודיע כי מצד הישיבה, אכן ישנם ימי צריכים לדעת כי הישיבה היא המקום שמיועד לבני הישיבה. "מי שחפץ לבנות סוכה או לקנות ד' מינים, שיעשה זאת בזריזות וישוב לישיבה".

גדולי ישראל הורו להמשיך את לימוד התורה בכל מקום, גם לתינוקות של בית רבן. משכך, תלמודי התורה המשיכו ללמוד מספר שעות ביום גם בימי חול המועד. ישיבות רבות הוציאו

תוספות ארוך

שלהי זמן חורף, ד'תתנ"ז

המצב באירופה הולך ומחמיר.

יהודים נרדפים במדינות רבות ונתבעים לוותר על אמונתם.

ככל שהשבועות הולכים וחולפים, זה הופך לפרעות איומות. במקומות שונים מתבצעות חטיפות של יהודים למטרות העברה על דת. באושפיירא נרצחים יותר ממניין יהודים וההגמון עוצר את מסע הטבח לפני שהחל, אולם המרצחים שיצאו במסע הצלב שלהם ממשיכים לוורמיזא, שם יושבים בבתי המדרש תלמידי חכמים מופלגים. המחבלים הנוצריים עוברים בין בתי הכנסת והישיבות ומשמידים כל שנקרה בדרכם.

כ 800 יהודים מתבצרים בארמונו של ההגמון, מקווים שכמו רעהו, גם הוא יגן עליהם. אבל הוא דורש תשלום רב תמורת ההגנה ומשהוא מקבל את כל מה שיש בידם, הוא שולח את חייליו להלחם בהם. בתום קרב של שבוע, גם הוא מתייאש ומציע ליהודים הרבים להתנצר. הכל מוכנים למסור את נפשם על קידוש השם ולא לחשוב לרגע לעזוב תורת אמת. להישאר בחיים, עלול להיות ניסיון מר שלא מעטים נפלו בו וצאצאי צאצאיהם עד עצם היום הזה בלולים בין הגויים.

כעבור כמה ימים, מסתיים הטבח הנוראי. מאות רבות של יהודי ורמיזא, גאוני עולם, ה"ד, מובלים לקבורה.

במגנצא, כבר נמלטו אלף ושלוש מאות יהודים לבית ההגמון, הכינו איתם את הסכום מראש נתנו את כל חפציהם, ונטלו עמם רק כמה מטלטלין וגמרות יקרות ערך, אולם החיילים לא עשו דבר. השעות הלכו ונקפו, היהודים הרבים ידעו כי זהו הלילה האחרון לחייהם.

וברחבי האולמות, יושבים צדיקים וגאוני מבעלי התוספות ומחליטים כיצד יש לנהוג בשעות האחרונות טרם יטבחו בהם הארורים.

הסוגיא ממנה הם נתלשו היא בבבא קמא על טומאת אוכלין של פרה היות והייתה לה שעת כושר, והם קובעים את סדר הלימוד שייגמר רק כשנשמתם תצא מאיתם.

עלי גיליון נכתבות שאלות ותשובות, 'למה לי ואין לתרץ', אריכות רבה וגדולה שבאה משקיעות מופלאה ברגעים הקשים ביותר.

ובבוקר, בבוקר נותרו כרכים יקרי ערך שבהם גם ה'תוספותים' הארוכים כל כך שילמדו לאורך הדורות

שער בוורמיזא ע"ש רש"י, בו לפי המסורת במסע הצלב נהרג סוסו של האביר כהבטחת רש"י שלא ישוב עם ארבע סוסים

מלחמת ההספק והחזרה

ניסן, ב'תפ"ה, יריחו.

פה ושם נשמעים מתוך הלילה החשוך קולותיהם של הלוחמים. זוהי המלחמה החשובה מכל מאז היותם לעם. כיבוש הארץ המובטחת, ארץ ישראל.

יום מתיש עבר על הכוחות. הם יודעים כי הם עושים את כל צעדיהם על פי הוראות הבורא יתברך. יש גם מודיעין יקר ערך שמביא עמו מנהיג הדור יהושע בן נון.

העייפות אוחזת ברבים מהם. בשעות האפילה לא מתקיימת לחימה וזהו הזמן לנוח מעט.

ואז, מתוך האפילה מגיחה דמות מאיימת. לוחם ונשקו מוכן לפגוע. יהושע מביט באיש עם החרב ודורש ממנו לדעת מה מעשיו כאן. "הלנו אתה אם לצרינו?" הוא שואל.

הלה משיב לו כי הוא בכלל מלאך השם ובדבריו הוא מעורר על כך שביום הלחימה הקודם בוטל התמיד של בן הערביים, וכעת בשעות לילה שבהן לא נלחמים הם מבטלים תורה.

"ועל מה מהם באת?" מברר מנהיג הדור. מהי הסיבה מבין השניים שגרמה לכך שיישלח מלאך עם חרב אל הלוחמים העייפים?

"על עתה באתי", משיב המלאך, על ביטול התורה. "היה לכם לעסוק בתורה שהרי אינכם נלחמים בלילה".

וברגע ההוא, החזית משתנה מיד. אין יותר עייפות או התשה. יהושע קובע כי מעתה דווקא בעיצומה של מלחמה את סדר הלימוד הלילי בשעות שבהן ניתן ללמוד ותחת לינה הכל לנים בעומקה של הלכה.

כי גם במלחמת המצווה החשובה ביותר, אי אפשר לו לעם ישראל שלא ישב וילמד את התורה הקדושה.

המבטים כולם מופנים אל צעדיו הבאים האם קסם יש בחרב הזו? מה התוכנית שלו לניצחון שנראה בלתי אפשרי על האשורים?

ואז, בדרמטיות, נועץ חזקיה את החרב בבית המדרש עם הכרזה ברורה שמצמרת את כולם: "כל מי שאינו עוסק בתורה יידקר בחרב". העצה היחידה לכך שחרב לא תפגע בעם הנצח, היא לימוד התורה. העם היהודי מתגייס למערכה. אין ילד וילדה שלא בקיאים בתורה. הכל נכנסים ללמוד. זוהי האסטרטגיה של חזקיה.

ובלילה ההוא, באורח ניסי, הוכה האויב. התורה ניצחה ניצחון מוחלט.

חובל עולו של סנחריב מפני האור הדולק בבתי המדרש

באספה בקטוביץ שהתקיימה בנוכחות כל גדולי ישראל בהם מרן החפץ חיים, ועסקה בלימוד תורה מול דרישות שונות מן השלטונות, עלה אל הבימה, יהודי ישיש, תלמיד חכם מלטביה, תלמידו של בעל ה'ערוך לנר', ושאל את הציבור שאלה:

"מה היה לו לחזקיה לנעוץ את החרב בבית המדרש? הלא מי שכבר שם בוודאי בא ללמוד. היה לו לנעוץ את החרב בבתי תיאטראות וקרקסאות ולומר שם כי מי שלא ילך לבית המדרש יידקר בחרב".

אם דרוש חיזוק בלימוד התורה, אנא, יתכבדו המון העם, אלו שלא מספיק מקדישים זמן לתורה ויתקנו להם תקנות התחזקות, מעט קירוב, שם, במקומות שדרוש שינוי מהותי. מה רוצה חזקיה מאברכי הכוללים, מבני הישיבות או מאלו הקובעים עיתים לתורה?

האולם שתק.

הכל המתינו לתשובתו.

"אלא שזאת ידע חזקיה", ענה אותו ישיש, "שמי שכבר יצא מחוץ לחומת התורה לא יועיל לו מאומה. אך על כל פנים רצה לפעול ששם בבית המדרש יעסקו בתורה ולא בדברים אחרים".

כן, רק בתוככי חומת התורה, בהיכלי הישיבות והכוללים, שם יודעים את הסוד לניצחון, שם מבינים איך תקנות החיזוק והאוירה בבית המדרש בימי מלחמה, הם אלו שעם ישראל מחזיק בזכותם.

מהשטייגן בימי יהושע בן נון ועד השטייגן בימי 'חרבות ברזל'.

בכל דור ודור עומדים רשעים על עם ישראל, והקדוש ברוך הוא ברחמיו הרבים עומד להם בעת צרתם, מוסר זדים ביד עוסקי התורה.

"חזון נפלא ראינו גם בימינו אשר בימי המלחמה הנוראה, הכיבושים והנירושים, כאשר נדד עם ישראל מתחום מושבו ואתו יחד הישיבות בליטא"

הבאים, בסדר ההוא שנקבע ביום האחרון של חלק מבעלי התוספות.

גם בדור הבא, נטבחו על קידוש השם חלק מבעלי התוספת כרבינו פטר.

עד ימינו, בכל שבת קודש נאמרת תפילת 'אב הרחמים' לזכר שפיכת דמם של אותם החסידים והישרים והתמימים, קהילות הקודש שמסרו נפשם על קדושת השם, והגם שלא נאמרת תפילה זו בשבת בה מברכין החדש, הרי שבערב זמן קיץ, שבת מברכין אייר, וכן בשבת שבה מברכין חודש שניתנה בו תורה, תאמר גם תאמר תפילה זו, לזכר אותם הימים בהם עמלי התורה מרבותינו הראשונים וקהילותיהם עברו לשיבה של מעלה.

השם יקום דמם.

מלחמת ההספק והחזרה

תרע"ד, רוסיה הלבנה

העיר הגדולה מינסק מתמלאת במאות רבנים ובני ישיבות. היהודים המקומיים מלאי התרגשות לקבל את פני הפליטים.

מלחמה עוטפת את העולם. חיסולו של יורש העצר האוסטרו-הונגרי בידי סטודנט בסרביה הביא לוויכוח בין הסרבים לבין האוסטרים על הרכב חוקרי הרצח, אלו האחרונים נעלבו והביאו את הקיסר הגרמני וילהלם, חברו הטוב של הנרצח להכריז מלחמה, סרביה מצידה הביאה תגבורת של רוסיה והעולם נקלע למלחמה איומה. מיליוני הרוגים, בהם מאות אלפי יהודים בחזית, בצבאות של שני הצדדים.

קהילות שלמות נעקרות וגולות ממקום למקום. היהדות החרדית חוותה שבר עצום והקשר של רבים אל התורה התרופף בצוק העיתים.

בעוד עשרות ישיבות נסגרו, ישיבות בודדות נותרו במקומן, כמו ישיבת טעלז שלא עצרה ולו ליום אחד, למרות שרבים מתלמידיה שבו לביתם. ישיבות נוספות שראו כי לא נותרה ברירה, החליטו למצוא מקום חדש בשלמות. ישיבת מיר הגדולה גלתה לפולטבה, ישיבתו של מרן החפץ חיים בראדין נחלקה לשתי קבוצות, בלומז'א יצאו בני הקיבוץ לחרקוב, הישיבה המרכזית של נובהרדוק גלתה להומל. כך עולם שלם של תורה החל מבסס את דרכו מחדש.

בבית הכנסת הגדול במינסק, בין מנחה לערבית, היה זה רבה הצעיר של ז'טייל, עיירה קטנה ליד הוורודנא – עיר הולדתו של מרן החפץ חיים – שהיה אוסף את האברכים ומשלהב אותם לנצל את כוחם להגדלת תורה ויראה בקרב כל רבדי העם. שמו היה מרן הגאון רבי

זלמן סורוצקין, הכל הכירוהו על שום היותו חתנו של מרן הגאון רבי אליעזר גורדון, ראש ישיבת טעלז.

ב'ריישע שול' ישבו בני ישיבת סלבודקא, אלו ששרדו את תלאות הדרך. שמש בית הכנסת לקח על עצמו לדאוג לכל צרכי הישיבה ואף התרים בעלי בתים נוספים שיארחו ל'ימים' את בני הישיבה. בהמשך יגיע גם מרן הסבא מסלבודקא בתום שחרורו מעיכוב בגרמניה כנתין מדינת אויב.

דווקא בתקופה זו גילו לפתע, איך בניגוד לדרך הטבע, בעת השבר, דווקא הגלות של הישיבות מביאה נפשות רבות אל הסטנדר, בהם כאלו שבנסיבות אחרות, אולי לא הייתה להם הזדמנות כלל לשבת באוהלה של תורה, והיו יוצאים ישר למלאכתם.

[בין הבחורים המקומיים הרבים, היו כאלה שלמדו בישיבות לצעירים ועבורם זו הייתה הזדמנות מצוינת לעלייה, כמו אותו בחור שהגיע מפאריץ' הסמוכה, מאיר היה שמו, בנו של הרב חדש שנפשו נקשרה בנפש הסבא, לימים יהיה הוא מרן הגר"מ חדש זה שיפיח את רוח סלבודקא בעולם כולו]

אולם למרות שהתחדשו ספסלי בית המדרש, האווירה הלחוצה מהרחוב החש את אימי המלחמה השפיעה וניכרה בין חלק מהבחורים. בשל כך, קבוצת בחורים החליטה לעשות מעשה. הם קיבלו על עצמם שמדי יום ימסור אחד מהם חבורה על הסוגיא הנלמדת ובנוסף נקבע הספק של דף בשבוע. בכך, קיוו, ההתלהטות ללימוד תשפיע באופן שהוא גדול יותר מזמן רגיל בישיבה.

השטייגן בישיבה קיבל צורה של חמימות ומרץ. קול התורה נשמע משעות הבוקר עד שעות הלילה המאוחרות ללא הפסקה. כשהיו מסיימים את ההספק עד יום חמישי, היו בוחרים סוגיא כבדה בה עסקו בשנית. בערבי שבת ובשבת קודש נערכה חזרה על הדף, ולעיתים במוצאי שבתות היה ראש הישיבה מרן הגרמ"מ אפשטיין בוחן אותם ומעמיד על נס את הנהגת הלימוד המלחמתית מלאת החדווה. מאוחר יותר, בשל ההספק שהיה מהותי להצלחת רציפות הלימוד, קבעו את סדר אמירת החבורות לימי בין הזמנים.

סדרי הלימוד המיוחדים בסלבודקא ובישיבות נוספות הביאו בקרבם של התלמידים החדשים שהגיעו רצון להישאר בעולמה של תורה, וראה איזה פלא, בחזרתם של הישיבות הותיקות למקומן בפולין ובלטיא, נוספו אליהם עוד תלמידים רבים שסייב להם הבורא את הישיבה ליד ביתם בגלות.

עת בה עולם התורה אמור היה להתפרק, הייתה לעת בה החלה צמיחה שטרם הכירו

מרן רבי חיים עוזר גרודז'נסקי זצוק"ל

כמותה.

"חזון נפלא ראינו גם בימינו אשר בימי המלחמה הנוראה, הכיבושים והגירושים, כאשר נדד עם ישראל מתחום מושבו ואתו יחד הישיבות בליטא ובזאמוט (איזור צפון-מערב ליטא בו מצויים טעלז, קלם ועוד. מ.פ.)", כתב מרן הגאון רבי חיים עוזר גרודז'נסקי, "הנה בכל מקום אשר נתרקם שם איזה ישוב ויהיו פניהם אל היכל ה' ואל לב האומה ורוח התורה והמצווה – נשמת העם – קיבצם יחד וגם שם לא חדל נר תמיד להאיר".

רבי חיים עוזר אמר כי רק בשל חוסר היציבות והקשיים ברוסיה הגדולה ובאוקראינה, שבו הישיבות לגבולן בתום המלחמה ותורה שבה לאכסנייה שלה. "חזון מרנין לב הוא לשמוע קול תורה בהישיבות בגלילותינו אשר היה מאז ומעולם מרכז לתורה ולתעודה... הבה נקווה אשר המעיין היוצא מקודש הקודשים – תורת חיים – יבקע ויעלה על ידי שבילים חדשים, מימיו עוד ירומו וישובו להיות עם רב".

חידוש של מסירות נפש

תרע"ד, קרמנצ'וג, אוקראינה

תלמידי ישיבת 'כנסת בית יצחק' שגלו מסלבודקא לקרמנצ'וג שעל גדות נהר הדנייפר, גילו לחרדתם כי הגלות והנדודים לא רק שלא פתרו את סכנת המלחמה, אלא הביאו את החזית לפתח בית המדרש.

קולות ירי ושאות נשמעו מחוץ לבתים והכל נשארו צפונים ונעולים. בני העיר אטמו גם את חלונותיהם כדי לתת תחושה שאיש אינו בבית. כל רגע בעיר היה מסוכן, על אחת כמה וכמה

חידוש של מסירות נפש, תלמידים של מסירות נפש. מרן רבי ברוך בער זצוק"ל עם תלמידים בשנים רגועות יותר

לצאת מהבית.

כמה רחובות מבית הכנסת שבה השתכנה הישיבה, היה ביתו הזמני של ראש הישיבה מרן הגאון רבי ברוך בער לייבוביץ', שהיה בו עם הוריו.

ביום ההוא שבו רעשי היריות נשמעו מקרוב, הכל הבינו שלא ניתן עוד להיפגש. ראש הישיבה לא יכול לצאת מביתו וללכת את המרחק לישיבה כדי למסור שיעור.

רבי ברוך בער הסתפק. "דומני שאי אפשר לצאת לישיבה" אמר.

מולו עמד אביו, רבי שמואל דוד, מתמיד עצום שהיה ממקורבי מרן ה'בית הלוי' מבריסק. "אין לך ממה לחשוש", אמר לבנו, "אתה תלך למסור שיעור, והזכות הזו של התורה הקדושה, של מסירת התורה לתלמידים, תשמור עליך מכל פגע רע ומכל נזק".

רבי ברוך בער לא הסתפק עוד. בשיחה זו עם אביו, הוחלט כי למרות המצב, סדרי הישיבה והשיעורים יתקיימו ויימסרו מעתה ואילך בקביעות.

ראש הישיבה יצא מהבית ומראות הרחוב החרב היכו בו. פה ושם נשמעו פיצוצים סמוכים כאשר נלווים להם רק קול צעדיו שלו עצמו, אחד מן היחידים שהעזו להיראות ברחובה של עיר.

בני הישיבה שישבו בבית המדרש האטום, נמלאו תדהמה למראה דמותו של רבי ברוך

בער. "החל מהערב יימסר השיעור ללא הפסקה", אמר להם.

באותן שעות, ישב והגה בלימודו כשהוא מגלה בהירות חדשה ומיוחדת באחת הסוגיות שהיו קשות לו. גם לאחר שנים, אחר שעברה הישיבה לקמניץ, כשהיה עולה אותו חידוש, היה מתענג עליו ה'ברכת שמואל' ביותר באומרו כי אין לו ספק שחידוש זה הוא קיבל בשכר שסיכן נפשו להרבצת התורה ולהמשך קיום הישיבה.

והבחורים, אלו שזכו להיות בסדרי המלחמה המיוחדים הללו, היו כאלה שלכל אורך שנות חייו, כשהיה רואה מי מהם, היה קם בפניהם מלוא קומתו. "הם היו בתקופת קרמנצ'וג", היה מסביר הנהגתו זו, "הם למדו תורה במסירות נפש"

שמחת תורה בלי נעלים

ערב שמחת תורה, תר"פ, קיוב

"האם תהיינה הקפות?", שאל אחד מבני הישיבה.

המצב הורגש בלבבות כולם. רבים התחבאו בבתיים, בידועם כי לא בטוח שהבית החלש יהיה מחסה מפני חיות האדם שעברו דלת דלת, רוצחים באכזריות בשיטות נוראות, בוזים מכל הבא ליד. המרושעים שבהם היו הופכים את קרבנותיהם לנכים בשיטות מפלצתיות של קטיעות וחיתוכים שונים. הם לא חמלו על אף

אחד. וכשם שהישישים סבלו תחת ידיהם, כך גם נשים וטף חוו התעללויות אימות ויצריות ברחבי האימפריה הרוסית לשעבר.

אנשי צבא הרפובליקה העממית של אוקראינה בראשות של סימון פטלוריה, כוחות צבא רשמיים שביצעו אלפי פוגרומים ומעשי טבח, כשהעומד בראשם מוציא הדעות דילומטיות על סלידה מטבח מחד ומדרבן אותם להמשיך מהצד השני. ולא הוא לבדו, כך גם אנשי הצבא האדום של הפועלים והאיכרים הסובייטים, הצבא הלבן של אנטון דינקין האנטי קומוניסט. הכל שונאים את היהודים ופורקים עליהם את זעמם, אלו על שום שהם סובייטים ואלו על שום שהם מתנגדים לסובייטים, הצד השווה שבכולם היא השנאה ליהודים והתחרות מי יהיה אכזר יותר.

באחת העיירות, ביכה הרב את עשרות היתומים החדשים והטיח במפקד הצבא "ראו מה עשיתם, כמה יתומים אומללים בגללכם". אסף המפקד המרצח את הילדים וכעבור שעה שלח לרב מספר שקים שיוכיחו לרב ש"פתר את בעיית היתומים".

ברחבי העולם היהודי הסתובבו השמועות המבועותות על אחד ממעשי הטבח שהשמיד את קהילת יהודי חודורוקוב שבז'טומיר, אלפי יהודים נרצחו בדם קר, בעוד אחיהם הוטבעו בנהר אירפין. קבוצה מבני הקהילה הוכנסה לתוך אורווה שהוצתה באש. רק מעטים שרדו. שנה קודם לכן, התארגנה בעיירה כיתת הגנה

מידע תמורת לימוד

כסלו ה'תש"ב,
שווייץ

הרבה תועלת יפיקו מעבודתו של הבחור הזה. "אתה תמשיך ללמוד", סיכם רבי משה עם הגרא"ל, "ואני אעבוד גם את המשמרת שלך".

בסיומו של סדר שלישי, ניגש הבחור הצעיר אל המתמיד רבי אהרן לייב, וביקש שיקיים את הבטחתו.

רבינו מרן ראש הישיבה הגרא"ל זצוק"ל בצעירותו בישיבה ב'כפר סבא'

אל בית המדרש של ישיבת 'עץ חיים' במונטרה, נכנס בחור בלבוש מוקפד וארשת פנים רצינית. שמו [רבי] אהרן לייב והוא אחד משקדני הישיבה. הוא ניגש אל מקומו של אחד מן הבחורים, בשם [רבי] משה ראם, נער לפני גיל מצוות שידע עד כמה צמא הוא לכל פיסת מידע על המתרחש בעולם, ומבטיח לו בחיך כי "יש לי בשבילך חדשות מאוד מאוד מעניינות, אבל תלמד טוב, אספר לך אחרי הסדר". והלך אל מקומו.

רבי אהרן לייב זה שכונה בקרב הבחורים כבר בבחרותו 'הרב שטיימן' נמלט לשווייץ בעקבות גזירת הגיוס שריחפה בפולין ועמו ידידו הקרוב הגר"מ סולובייצ'יק. כשהגיעו לישיבתו של הרב בוצ'קו במונטרה, הם לא התקבלו, זאת משום שלא היה בידי הישיבה עוד ממון להחזיק אותם והם באו בידיים ריקות. רק לאחר הבטחתו של מרן האחיעזר כי הם "עוד ישלמו הרבה לכלל ישראל", התירו להם להיות חלק מן הבחורים.

בעת שהיגרו השניים לגבולות המדינה ושוכנו במחנה עבודה של פליטים בעיירה 'באיי', בו שלטונות שווייץ התנו את השהייה בתמורה לעבודת כפיים מספר שעות, גילה הגר"מ סולובייצ'יק כישרון בעמל אליו נדרשו, בעוד רעהו מרן הגרא"ל, ניסה לשווא. גם השווייצרים בעצמם הבחינו כי לא

"דיברו בעיר", השיב לו, "שיפן הפציצה בהפתעה את אמריקה בהתקפה רצינית על בסיס פרל הארבור שבהוואי, זו מהומה ממש". ולעיתים כשהיה פוגש בו בבחור הצעיר שהיה מתעורר בלילות ואינו מצליח לישון ומנסה ללמוד מעט, היה אומר לו: "אם כבר ערים, אפשר הרי ללמוד עד הבוקר, חבל לחזור לישון".

שהתאמנה לצורך כך היטב. בתחילה מנעה פעם אחר פעם מעשי טבח ביהודים עד שאנשיה הלכו ונהרגו בזה אחר זה. הפעם, כבר לא עזר דבר. היה מי שתיעד במצלמתו את תוצאות הפוגרום, בהם גופות מושלכות ברחוב ויהודים חבושים מכף רגל ועד ראש, ותיעודים אלו ישמשו לצורכי הגנה במשפטו של שלום שמיל שוורברד, שיבקש לנקום על מות בני עמו ויתנקש בחייו של פטליוורה שהפך באוקראינה לגיבור לאומי עד עצם היום הזה.

חלק מהניסיונות לקבל סיוע מארץ הקודש, נתקלו גם בהבנה שלארץ הקודש, היו פורעים משל עצמה. מכים ורוצחים, מתעללים באכזריות איומה. למרות אזהרות מקדימות של אנשי היישוב בארץ, לא עצרו הבריטים דבר. בפרעות תר"פ שהתרחשו במטולה ובדגניה, בקיבוצי הגליל ובירושלים, נרצחו יהודים רבים. בית המדרש של ישיבת תורת חיים הפך לעיי חורבות בידי הערבים צמאי הדם, בתי כנסת נשרפו, ולמרות קבוצת הלוחמים שארגון זאב ז'בוטינסקי להגנה על יהודי ירושלים, הרי שעוד כמה מהם נרצחו בדרך לכותל בהם הרה"צ רבי מוטל"ה מרחמסטריווקא.

"בין ההרוגים והנפצעים יש יהודים מכל העדות, מכל המעמדות, מכל המפלגות: ספרדים ואשכנזים, תימנים ופרסים, פועלים וסוחרים, רבנים אדוקים ומשכילים חופשיים", נכתב במאמר בעיתון 'הארץ', "האויב לא הבדיל ביניהם. נחדל נא אפוא להבדיל בינינו לבין עצמנו. נתאחד על ידי הצרה הגדולה... ואז ישיג האויב ההפך ממה שביקש".

ואם רבים נמלטים מקיוב הגדולה, הרי שיש יהודי אחד, שהתעקש לא לפחד. מרן רבי יוסף יוזל הורביץ, הסבא מנובהרדוק. במפגיע הוא עבר עם תלמידיו אל העיר הזו, כדי להחיות לבבות נשברים, לחזק את נפשם הדווייה של הפליטים, ובשארית כוחותיו, בחודשים האחרונים לחייו, היה הרוח החיה שנוסכת תקווה בתוך ים החרדה העצום.

הם מבטים בו באותם הימים בעת עשיית ההבדלה: "הנה, קל ישועתי", נוקב קולו, "אבטח ולא אפחד, כי עזי וזמרת ק-ה ותהי לי לישועה". בום.

קולות נפץ נשמעים מבחוץ. הפורעים יורים ושוברים, הנוכחים שוכבים בבעתה. הדלת מתמלאת חורים והיא תישאר כך למזכרת למשך זמן רב. רק הוא בעיניים יוקדות ממשיך בהבדלה בלי שכף ידו הלא צעירה זהה. היא נותרת ציבה ואיתנה. הכל רועדים, והוא כמו רואה את הבורא כאן ועכשיו.

סדרי הישיבה ממשיכים באופן סדיר לחלוטין בתוך התופת. השינוי היחיד הוא זמן נוסף שמוקדש לתפילה על עם ישראל הנתון בצרה ובשבייה.

כעת, בין הבתים עוברות שמועות אימים כי שמחת תורה בקיוב הפך ליום של תוגה וכאב. זעקות נשמעות מכל עבר. הפעם אלו אנשי דינקין שקרוב לוודאי שימציאו מיד כי בני הישיבה הם קומוניסטים שיש לטבוח בהם. בשורות האויב מגיעות מכל עבר.

"תתקיימנה הקפות!", הוא אומר לתלמידיו שרבים מהם ברגע האמת מגלים רעדה וחלחלה. אינה דומה האמונה כשהיא נלמדת עלי ספר, לרגעים בהן היא נבחנת למעשה האם יש בו באדם ביטחון של אמת אם לאו.

בביתו ובבית מדרשו של הסבא בשכונת פודול, התאספו רבים מהתושבים שחשו שם מוגנים יותר מכל.

"אבל", מורה להם הסבא, "נקיים השנה את שמחת התורה בלי נעליים". הוא מבקש מהם לרקוד בגרביים בלבד, להתחשב ברבים שנתונים לחרדה ורעש הקפיצות הללו יגרור להם צער, כמו גם חרדת מוות למשיכת תשומת ליבם האבן של הפורעים. גם בעת הביטחון, יש לשים משקל רב של התחשבות בזולת ובפחדיו.

ספרי התורה מחובקים בידיהם והם מפזזים בעוז שירי דביקות ואמונה. הסבא בעצמו, נוטל את ספר התורה ומתחיל להקיף את הבימה של הישיבה המרכזית דנובהרדוק שכעת מקום מושבה הוא קיוב, "אם תחנה עלי מחנה לא ירא ליבי", הוא משורר ופורץ בבכי, "אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח", והדמעות ממשיכות לזלוג. רבי יוסף יוזל רוקד, מן ריקוד תפילה ותחנון, וכל מילה היוצאת מפיו היא הצהרה של אמונה וביטחון. בחוץ נשמעים קולות של שבר, ובפנים הוא ממשיך את שמחת התורה שלו – לא מוכן לתת למרצחים את תענוג הייאוש – "בזאת אני ב-ו-ט-ח-ה-!".

קיבוץ רכבת

ת"ש, קובנה

מרן הגאון רבי אברהם יצחק בלוך הי"ד, ראש ישיבת טעלז, מביט בבתו ובחתנו הטרי מרן הגאון רבי ברוך סורוצקין, הוא נושק על מצחו ומבקש לומר להם מילים אחרונות רגע לפני שהם יוצאים למסע של כשבועיים, מיד עם תום ימי השבע ברכות.

הלב עולה על גדותיו, וגם אז, לא ממש מבין שזהו המפגש האחרון שלהם עם אביהם, עם ראש הישיבה, שישוב לצאן מרעיתו ומשיך בעמל התורה עד לצאת נשמתם על קדושת השם.

"אני רוצה לומר דבר אחד", אומר הגרא"ל, "גם בשעת הנדחים והמסעות אדם חייב לחיות עם סדר. הפסדים רבים נולדים כי הולכי דרכים ועוברי ימים אינם חיים בסדר. מנהגי הוא גם בנסיעה ללילה או שני ימים לסדר לי עיתות וזמנים. על ידי זה אני יכול להגיע לתורה ולתפילה כיאות, שלא יפגעו מאומה. אתה נוסע ומצטרף לבני הישיבות, גם במהלך הנסיעה, קבע לך סדרים. בפרשת מסעי מתוארים מסעות בני" במדבר. יש מקומות כמו בהר חורב שהיו קרוב לשנה, ויש מקומות שהיו לילה אחד, ובכל זאת, בכולם כתוב 'ויסעו ויחנו'. גם לילה אחד של חניה, הוא לא חניה חטופה, זו חניה לשמה,

הגרמנים והרוסים מתפוצצים זה על זה במלחמה עזה ושמי טעלו מתמלאים באוויר חיל האוויר הנאצי המרעימים לקול נפץ התותחים הרוסים המשיבים מהארץ.

אחד הפיצוצים מגיעים עד לבית משפחת בלוך, הגרא"ל פוסק מלימודו, אוסף את ילדיו, חיה, חסיה ואליעזר הגדולים, ועמם פנינה בת העשר ויוסף יהודה לייב בן הארבע. הם פותחים בתפילה ממעמקי הלב. "אם אומרים עשר פעמים את מזמור צ"א, יושב בסתר" אמר להם הרב, "זו סגולה שהשם ימלא את בקשתינו". אחר התפילה הנרגשת מתקיים דיון בין הרב לרעייתו הרבנית ראשא. בזריזותה כבר ארזה הרבנית תיקים לכל בני הבית וטענה כי הצעד הנכון הוא לברוח בעקבות הרוסים. הרב שמע את דבריה וביקש להיוועץ באחיו הגדול רבי זלמן. בתום שיחתם הכריע הרב כי הברירה המציאותית היא להישאר בטעלז, בדיק כמו שעשו בעת המלחמה הראשונה.

תפקידו כמנהיג הרוחני של העיר והישיבה, הסביר, לא תם לרגע והוא אינו יכול לעזוב את בני הקהילה ואת שארית התלמידים שנותרו.

מהות חייו הייתה הישיבה שלא תפסוק לרגע.

גם כעת, אחרי שרובם נתפזרו לכל עבר, הוא דאג כי סדרי הישיבה ימשיכו בכפרים סמוכים כשהוא דואג להם ככל יכולתו.

שרק ימשיך הלימוד.

וכשעלו בסערה השמיים כמה שבועות לאחר מכן, ונתפסו גם הבחורים בכפרים הסמוכים, האש בוערת, תורה בתוכה, אותיות פורחות באוויר, ובמקום אחר על פני כדור הארץ, בשנחאי, ממשיך הלימוד הטלזאי ללא הפסקה.

באותם הימים, לא ידעו בני הישיבות בשנחאי אל נכון עד כמה נוראה ואיומה הגזירה, אולם חשש היה בהם שמא הם האחרונים בעולם ההוגים בתורה. ואם לא תורת השם יומם ולילה, חוקות שמים וארץ מה יהא עליהם?

משכך, קבעו ביניהם כי יתקיימו משמרות של לימוד ללא הפסקה. יומם ולילה לא ישבותו.

בתקופה ההיא הרעב היה עצום במיוחד, המחסור הורגש היטב. כשראש הישיבה מרן הגאון רבי חיים שמואלביץ שלח מכתבי זעקה לסייע לבני הישיבה הרעבים, הוא ציין באגרת אחת כי "השקידה נפלאה מאוד כפי שלא הייתה מזה עשרות שנים", ובאחרת הוסיף על "תקופה מבורכת בהצלחה רוחנית שלא הייתה כמותה".

כגודל הקושי, כך גודל ההצלחה בשקיעות בלימוד.

בימים ההם תועדה לצורך נדיבי עם תמונת

'הטעלזער רב'
מרן רבי אברהם יצחק בלוך הי"ד

מסודרת. אתה הולך עכשיו למסע ארוך עם בני ישיבות שממלאים את הרכבת, תלמדו יחד, תקבעו חברותות – תעשו לכם סדרים".

ברכבת נמצאים בני ישיבות מטעלז, ממיר ומישיבות נוספות.

בשעות הבוקר שלמחרת, התקבצו הכל למניין לתפילת שחרית. ואז, אחרי ששב רבי ברוך למקומו וסעד "ארוחת בוקר" העשויה מעט מהמעט שהביאו עמם, אמר לרבנית: "כעת מתחיל סדר א'".

מאותו הרגע, פעל ברכבת קיבוץ הישיבות, בה חבורת טעלז שבראשה עמד. אין זה משנה אם זהו בית המדרש בעיירה או הרכבת הטרנס סביבית. עם תום סדר א', לאחר מנחה, נחו מעט ולאחר מכן התקיים סדר ב' ואף סדר מוסר קבוע במסילת ישרים שנטלו עמם.

כי ישיבה היא ישיבה היא ישיבה, בכל עת ובכל מקום.

ולפיד זה שלא כבה גם בעלות הכורת, הוא זה שהמשיך את פך השמן הטלזאי הטהור גם אחרי ששקע אבק השריפה.

משמרות ללא הפסקה

סיוון, תש"א, שנה וחצי
מאוחר יותר, טעלז

לחישות בכספת

והודיע כי הורה למאבטחיו כי בכל אזעקה יוכנס רבי יחזקאל אל הכספת הגדולה של הבנק שם היו עובדי הבנק ומנהליו מסתתרים מאימת ההפצצות.

בהפגזה הבאה, מצא עצמו 'ר' חצקל' אל מול הדלת המשורינת של הכספת.

הוא פסע פנימה, לעיניו נגלה מחזה מפעים. אינספור מטילי זהב וערימות שטרות סדורות להם שם. הוא החל לפסוע צעד אחר צעד ולמלמל לעצמו דבר מה. השומר חשד בעצבנות. מה משנן לעצמו הראב"י כשהוא חולף כך ליד השטרות? "אה, שטויות, הוא בסדר", הגיב מנהל הבנק, אבל החליט לשם הסקרנות לשאול את בן הרב.

"טוב שאתה שואל", הוא חיך, "אבא סיפר לי שכל מה שראה מול עיניו היה טון של כסף, זהב ושטרות. פעם ראשונה שראה מול עיניו במוחש כל כך הרבה ממון, וכל מה שלחש היה: -- "טוב לי תורת פ"ך מאלפי זהב וכסף! בחוש -- צוא בלאט גמרא קומט עס נישט צו..."

כל זה לא מתקרב לדף גמרא!

ימי מלחמת העולם השנייה, לונדון.

צבא גרמניה מבצע בליץ בתושי בריטניה. הכל ממהרים לחפש להם מחסה, בהם גם מרן הגאון רבי יחזקאל אברמסקי. תלאות רבות עבר עד שהגיע לממלכה. זמן רב מדי ישב בסיביר כעונש על תכנונו לעזוב את רוסיה ולעלות ארצה לכהן כרבה של פתח תקווה.

בניסי ניסים וברכה מופתית של מרן החפץ חיים הוא שוחרר, כחלק מתנאי השחרור גורש רבי יחזקאל ללטיביה, משם המשיך לפולין והשתקע בלונדון, בעוד שניים מילדיו מעוכבי יציאה לשנתיים לוודא שלא פוגע בביטחון רוסיה, שם כיהן ברבנות עד עלותו ארצה בה יכהן כאחד מראשי ישיבת סלבודקא, וכנשיא ועד הישיבות. מאנגליה, הפעיל את כל קשריו למען הישיבות שהחלו לנסות לעמוד על רגליהן עם קום המדינה.

באחד מימי ההפגזות, ראה אותו מנהל בנק יהודי אץ עם הקהל כולו למקלט ציבורי. הוא לא יכול היה לראות זאת

"משעבוד לאור גדול". שער הגמרא שהודפסה לפליטים בסיוע הצבא האמריקני עם ציור מחנה הריכוז

(האדבות בית מסורות 'קדוש')

מתקיימת ישיבה לכל דבר שבה יש יהודים שהדבר הראשון שחפצו בו ברגע בו יצאו מתהומות הזוועה אל האוויר, הוא לשבת וללמוד וללמוד וללמוד.

תורת השם תמימה, משיבת נפש.

והישיבה הזו שתלך ותגדל תעבור למקום מסודר לאחת העיירות בגרמניה, ומשם תמשיך הלאה לעוד עשרות מוסדות של תורה שהגיעו מאותו מעמד של בני ישיבה שנשבעים - לא להפסיק לעולם.

ישיבה תחת האדמה

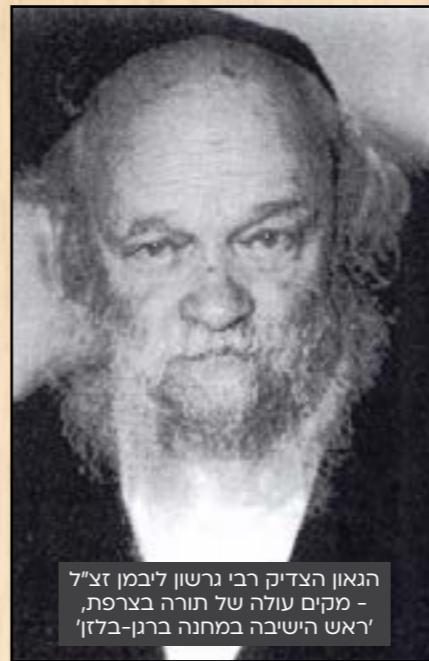
ירושלים, ה'תש"ח

מלחמת העצמאות בעיצומה. המרצחים הערבים פוגעים יותר ויותר ביושבי היישוב היהודי בירושלים, כעת הצליחו לנתק לחלוטין את הדרכים. אין יותר אספקת מזון, שלא לדבר על תרופות. בזה אחר זה נופלים הלוחמים והמצוקה מורגשת ברחבי העיר שבה שורקים הפגזים בין הבתים ועליהם.

בלב שכונת גאולה, מתרוקן בית המדרש של ישיבת 'כנסת ישראל-חברון', זו שכבר ידעה פרעות אימות ואסונות וקמה מחדש להרים קרנה של תורה.

הבחורים מביאים עמם שקי חול ובונים ביצורים, הופכים את חדר האוכל למקלט שיהיה לבית המדרש. תושבי השכונה מוצאים עד מהרה את המקום כמקלט עבורם ובאים לשם גם כדי לקבל סיוע רפואי ומקום מחסה וגם כדי להתעודד, לקבל דברי חיזוק ולשאוב ממראות בית המדרש שבחדר האוכל "לא יספיק ספר שלם", תאר אז במכתבו ראש הישיבה הגאון

הגאון הצדיק רבי גרשון ליבמן זצ"ל - מקים עולה של תורה בצרפת, ראש הישיבה במחנה ברנן-בלזן

העיירות במחוז פוניבז', נאספו הוא והתלמידים, ויחדיו נשבעו כשספר תורה בידיהם שימשיכו ללמוד "גם בקשים שבניסיונות".

שוב ושוב התנסה, שוב ושוב עמד בניסיונות. משיבת 'בית יוסף-נובהרדוק' בגטו ועד לתפילין, ציצית משניות וספרי קודש שהצליח לשמור תמורת טיפת המזון שלו. עכשיו הגיע הזמן להדר בקיום השבועה.

"מה תרצה?", שואל לבוש המדים. "להקים ישיבה", משיב רבי גרשון ליבמן ללא היסוס.

- איפה תקים ישיבה?

- כאן

- מי ינהל אותה?

- אני אהיה ראש הישיבה

- ומי ילמד בה?

- אני אהיה התלמיד

- טוב, מה עוד תרצה?

- שום דבר

הקצין מסובב את ראשו ופולט באנגלית "מסכן, עוד אחד שאיבד את שפיותו".

אבל הישיבה נפתחת. השבועה ללמוד גם בקשים שבניסיונות, אותה שבועה שרוב אלו שקיבלו אותה על עצמם כבר אינם בין החיים, הופכת לישיבה של ממש שנפתחת בברגן בלזן. עוד בן ישיבה, ועוד אחד, ועוד עשרה, ועוד עשרים.

ובסוף, מגיעות גם גמרות שמודפסות במיוחד עם הפסוק "כמעט כלוני בארץ ולא עזבתי פקודיך" בשערך. קול התורה הולך וגדל, כן כן, על שרידי התופת וההשמדה, כשיש להם למרבה החלחה פנימייה ענקית ושטח לבתי מדרש,

"חלק מהבחורים סרבו להצטלם". תמונת ישיבת מיר בשנחאי, שני מימין מרן הגר"ח שמואלביץ זצ"ל משמאל מרן הגר"י לווינשטיין זצ"ל

נותן ליעף כח, אומר הפסוק, ולאין אונים ירבה עוצמה.

"בירושלים זה יעף ולכן יש כח", היה מליץ, "אבל בוילנא זה היה בבחינת 'אין אונים' ולכן זכינו ל'עצמה ירבה'"

השבועה

אייר תש"ה, מתנה ברנן-בלזן, גרמניה

הקצין יהודי-בריטי עבר בין אלו שנותרו ביושביו המשוחררים של מחנה הריכוז, רושם בפנסוק את רצונותיהם. האחד מעוניין לעלות ארצה, השני מעדיף את ארצות הברית. זה מבקש לבדוק מה עלה בגורל בני משפחתו, וזה לא מעוניין לדבר עם איש.

בצד, אברך יש שם וגמרא בידו. לבד. כל עולמו הקודם לרבות אשתו הטרייה - נרצחו. הוא עדיין אינו יודע זאת, אבל כל כולו צימאון לסדר ישיבתי אחד. המחנה האחרון בו היה, לא רחוק מכאן. כשכולם שוחררו, הוא האזין לשיחות. מישוהו אמר כי בברגן בלזן אין אוכל, ואז הוסיף "אבל שמעתי שיש שם כרך אחד של עירובין". וזה הספיק לו. עם אוכל הוא יסתדר, הוא שגם במחנה הותיר מפיסת הלחם העבש כזית אחד בצלחת כדי 'תענית הראב"ד' כי "גם בניסיון הקשה צריך להישאר עובד השם ולא חיה" - לא מוטרד. אבל גמרא, כזו אמיתית, זה חלום שניתן להגשים עכשיו.

קוראים לו הרב גרשון ליבמן, לפני המלחמה היה הוא אחד מרבני ישיבות נובהרדוק והסיבה שבה הוא חזר בשביל גמרא, מסתירה רגע אחד עם תלמידיו.

בתחילת אימי המלחמה, עת היו באחת

מאות הבחורים הלומדים בבית המדרש 'בית אהרן', בהם גם מרן הגר"ח עצמו. אחד מבני הישיבה סיפר כי רבים מהבחורים החשובים אינם נוכחים בתמונה זאת משום שסברו שפחיתות היא להשתמש בלימוד המיוחד הזה לתמונות.

בתמונה ניכר כי רבות מהחליפות שאותן לבשו היו בהירות למדי, הסיבה לכך היא שחליפות הצמר נתמלאו זיעה שהקשתה על הבחורים המתמידים לשבת שעות רבות וללמוד, משכך, עטו חליפות כותנה בהירות ולבנות, אותן היו סוחטים במים מעת לעת.

העולם בעור, והם, בסדרי יום וילילה ללא הפסקה.

עוצמה ירבה

וילנא ת"ש

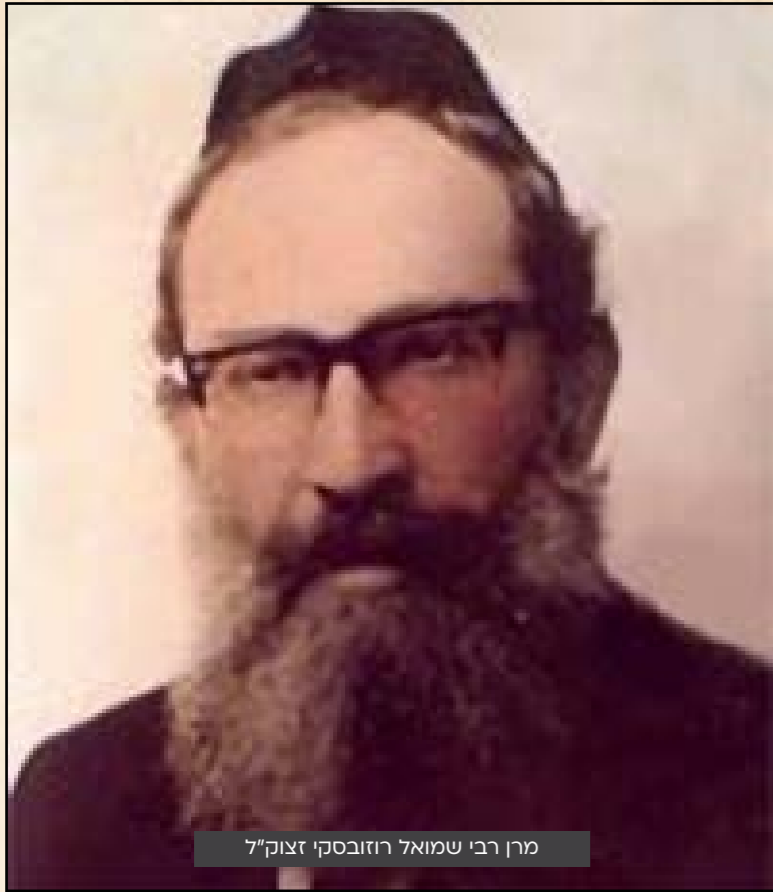

העיר שמצאה את עצמה כשטח ליטאי עצמאי, הפכה למקום מקלט עבור בני ישיבות רבים שנמלטו ממגפי הצורך הנאצי.

משמעו כי מרן הגר"י סולוביצ'יק, הרב מבריסק, מוסר את שיעוריו בקביעות, הלכו בחירי בני הישיבות אל בית מדרשו והתרפקו על כל תג. "זו בחינה של תורה שלמדתי באף", היה אומר מרן הגר"י, ומסביר כי בשל כך שישנה מלחמה הרי שיש להתחזק עוד יותר בלימוד תורה מימים רגילים וממש לשקוד יום וליל על התורה.

לימים יאמר, כי השיעורים בוילנא היו טובים יותר מאלו שבירושלים. ולא שאלו האחרונים לא היו במסירות נפש ובמצבי מלחמה, אלא שמסירות הנפש בוילנא הייתה קשה יותר ואז דווקא הקושי הביא יותר התמדה.

"אחרי השיחה עם אביו, יצא רבי ברוך בער מהבית ומראות הרחוב חורב היכו בו. פה ושם נשמעו פיצוצים סמוכים כאשר נלווים להם רק קול צעדיו שלו עצמו"

מרן רבי שמואל רוזובסקי זצוק"ל

חלק מן המתמידים שלפתע נותרו להם עוד שעות "ריקות", סרבו ללכת למנוחתם עד לקימה לסדרי הישיבה בארבע לפנות בוקר, והיו חומקים בחשאי לבית הכנסת שבביתו של מרן החזון איש, שם היו הוגים בתורה עד אור הבוקר, כשהחלונות כולם אטומים בניירות שחורים שמכסים את האור הדלוק ללא הפסקה.

בכולם אחז הגעגוע לראש הישיבה מרן הגאון רבי שמואל רוזובסקי. הוא שהיה נוסע על דרך ירושלים – בני ברק, הלא פשוטה באותם הימים, נותר נצור בעיר הקודש ולא הייתה שום דרך להגיע בחיים אל הישיבה. משכך, היה הרב מפוניבז' גם למגיד השיעור. הבחורים היו נוטלים מסכת סנהדרין, יוצאים בשעות היום לפרדס ברמן, מסתתרים בשכיבה בין עצי התפוזים, כשהגמרות בידם, ומולם יושב הרב ומוסר את שיעוריו. חביבות התורה שחשו אז בסדרי הלימוד המשוניים הללו, נותרה בהם לדורות מוסיפה בהם עיזוז כשהפכו הם עצמם למרביצי תורה המעמידים תלמידים לאלפים.

כי מי שגרם לרגלי ישראל שיעמדו במלחמה וינצחו, אלו הם שערי לומדי התורה השוקדים על תלמודם בכל זמן, בכל מקום, בכל עת.

רבי יחזקאל סרנא, "אבל אכתוב בקצרה נמרצה כי העיקר שברוך השם שלום לכל משפחותינו ולכל בני הישיבה בלי יוצא מן הכלל, כולנו יצאנו עד היום בשלום בלי כל פגע כל שהוא, ואין זה נסים רגילים אלא שנתקיים על הכלל ועל הפרט כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. אי אפשר לספר ולא יאומן כי יסופר את החסידים שהפליא ה' לנו בעיר מצור", ובתוך התיאורים על שלל ניסים מהגעת מזון ועד נפט, הוא מגיע אל הנס הגדול ביותר, מה שהביא להמשך הלימוד בישיבה וכמעט לקיומה באופן רגיל אלמלא היה הופך גם למקלט ציבורי:

"עיקר העיקרים שהקדוש ברוך הוא הקדים רפואה למכה, עוד לפני שלש עשרה שנה כשבנינו את הישיבה ונתן בדעתנו לבנות את בנין המטבח והמסעדה והוא כעת המקלט להציל את הישיבה כולה, וגם נתן בלבנו שעות מעטות ממש לפני התחלת ההרעשות ע"י צורינו ימ"ש להכשיר את המקום על ידי שקי חול, וגם המציא לנו בנסים שקים עד שנעשה למקלט בטוח בעה"י מכל פגע של פגזים"

שיעור בפרדס

בני ברק, ה'תש"ח

רעשי המטוסים בשמים היו לחרדה אמיתית. בכל פעם היו אלו זוג מטוסי דקוטה שחולפים בזמזום מטריד ומשליכים פגזים ופצצות מן האוויר.

ימים וילות של הפגזות מן השמיים. ליושבי הארץ לא היה הרבה מה לעשות עם המציאות הקשה שגבתה חיים רבים. פעמים בודדות היו כאלה שנתנו מענה, כמו אותו יום שבו אחרי שבועיים של הפגזות, עלה על מטוס קטן יהודי ששירת לפנים בחיל האוויר הבריטי והפתיע את צמד המפציצים המצריים שנפלו ארצה והתרסקו.

השלטון החדש, הוציא 'צו האפלה' ליושבי הערים במרכז. כלומר, על כל אחד להחשיך החל מן השקיעה את כל ביתו. לאטום חלונות ביד שישתיר גם את אור הנרות או כל פנס קטן. לנסות להיות כמה שיותר בחשיכה. מודעות שנתלו ברחבי תל אביב, רמת גן ובני ברק הראו מטוס מואר מעל עיר חשוכה המפגיז נקודת אור. "כל זיק אור – מסכן חיך וחיי זולתך" קראה הסיסמה בעד האפלה.

מרן הרב מפוניבז', הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן, הודיע כי בשל הצו, לא מתקצרים סדרי הישיבה אלא משתנים.

שחרית לקראת השעה חמש, לאחריו סדר א' ובסמוך לו סדר ב'. תפילת מעריב מתקיימת מוקדם וסדר ג' נמשך עד החשיכה. כך יכולה הייתה ישיבת פוניבז' להמשיך בסדרה גם במלחמה.

"צו האפלה", המודעות המבשרות על הצורך בחשכה שאילץ את הישיבות להפוך את הסדרים

מזנקי הפצצות בתל אביב

שינוי סדרי הישיבה בשל המצב. ענני עשן עולים מערי המרכז אחרי נפילות ממטוסי המצרים

מהיכן ידע החפץ חיים את החדשות!?

שלא ניתן לדעת אותו בלי להיות בשטח הלחימה. בימים שלאחר מכן, היה מגלה רבי מרדכי עד כמה צדק החפץ חיים בכל מילה. "ששים שנה שמרתי את הסוד לעצמי היות והאפשרות היחידה לכך היא רוח הקודש, דבר שכמובן מסתבר, שמרן החפץ חיים מגיע לדרגות אלו של קדושה המביאה לידי רוח הקודש, אבל היום לפני אמירת הלל, ראיתי ביאור בסידור הגר"א על 'יוצר משרתים... משמיעים ביראה יחד בקול דברי אלוקים' וכו', שבכל יום המלאכים משמיעים את דבריו וגזרותיו שיהיו ביום הזה. אז הבנתי שהחפץ חיים לא נזקק לרוח הקודש, הוא פשוט שמע את הכרזת המלאכים על מה שיעשה הבורא באותו יום".

ושמיעת המלאכים, בעיני ראש ישיבת סלבודקא, כבר אינה מופת שמימי ופלאי או רוח הקודש כי אם דבר מובן ופשוט שניתן לספרו.

באחד מימי המועדים, קרא הגאון רבי מרדכי שולמן ראש ישיבת סלבודקא, וסיפר לפתע על רגעים מלאי פלא שהתרחשו ששים שנה קודם לכן, בימי מלחמת העולם הראשונה, עת נמלט עם רבו הגר"א וסרמן – אצלו למד בעיר בריסק – לסמילוביץ, שם שהה מרן החפץ חיים עם אחת מהקבוצות הגולות של תלמידי ישיבת ראדין.

לאורך היום היה לומד מרדכי הצעיר עם כמה מגדולי ישראל ובליילה שב ללון באכסניית החפץ חיים שישב ולמד בה יום וליל. בדרך היה שומע רבי מרדכי את החדשות ובארוחת הערב מספר אותן לחפץ חיים, להיכן התקדמו צבאות הצאר, היכן הפסידו וכן על זו הדרך. בכל ערב, היה החפץ חיים מאזין לעדכוניו ולתדהמתו, לא רק שידע החפץ חיים את הפרטים מראש, אלא היה מדייק ומתקן אותו אלו שמועות נכונות ואיזה לא, באופן

בנין אבנר והבנייה

סיור שטח מיוחד ברחבי הארץ לרגל ההתרחבות בהיכלי התורה שע"י הישיבה הקד' עם התחלות הבנייה בסייעתא דשמיא לבנין הכולל הגדול והישיבה לצעירים בירושלים, לבנין הישיבה לצעירים באחיסמך, ולבנין התלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' בב"ב – מרכז | מן הבאר היא ישקו העדרים

הרב א. שפירא

בשלוש ערים שונות ברחבי הארץ החלו בחודשים האחרונים בבניית מקומות של קבע להיכלי התורה שע"י הישיבה הקדושה, במתחמים שנגדרו אך זה לא מכבר, כבר החלו עבודות הבינוי בשטח הכשרתו ועבודת הכנת היסודות, יוקמו בעז"ה בתקופה הקרובה מבנים עצומים לד' ולתורתו, מהם יישמע קול התורה למרחוק.

הבניינים הגדולים צפויים להיות מבני קבע גדולים רחבי ידיים ורבי קומות, ויאכלסו

בתוכם קרוב לאלפיים⁽¹⁾ מחכמי ורבני הישיבה הקד' ותלמידי היכלות התורה שע"י הישיבה הקד', כשעד היום התלמידים שוקדים על תלמודם, באופן זמני, במבני ארעי, קראוונים או במבנים צפופים שאין בידם להכיל את כלל התלמידים כ"י.

תהליכי הבנייה הראשוניים בחודשים האחרונים, החלו בתום תקופות ארוכות של משא ומתן אישורים והכנת התוכניות שנמשכו תקופה ארוכה מטבען של דברים, כשלאחריהם, עוד בטרם מתחילה בניית

היסודות, שלב הכשרות השטח והכנת התשתיות הסביבתיות, ולאחר מכן מתחילים עבודות היסודות ובניית הבניין.

יצוין, כי המלחמה שפרצה בחג שמחת תורה בשנה שעברה, הוסיפה אף היא עיכוב משמעותי לקראת תחילת העבודות כשההכנות והעבודות הושבתו למשך תקופה ארוכה בשל מחסורי עובדים והאטת תהליכים במשרדי הממשלה, אך בחסד ה' בחודשים האחרונים כבר עלו הדחפורים והחלו החפירות, בשלושה מקומות ברחבי הארץ, לקראת הקמת ובניית

בית של קבע ומשכנות לתורה בדורינו – אלו בתי מדרשות.

האמונים על המלאכה בכל אתר ואתר, תרתי משמע, הינם צוות הבינוי בהנהלת הישיבה הקד', שפועלים ללא ליאות יחד עם כלל גורמי המקצוע, המהנדסים, האדריכלים, וחברות הבנייה שנתמו למלאכת הקודש, לבנות ולהקים לתפארה את בית ה', כשהם שוקדים על המלאכה שתיבנה בצורה הטובה ביותר, אך גם בדגש מיוחד על השלמת הבנייה במהירות שיא, על מנת לתת מענה מהיר לצורכיהם ולרווחתם של חכמי ורבני הישיבה בניה

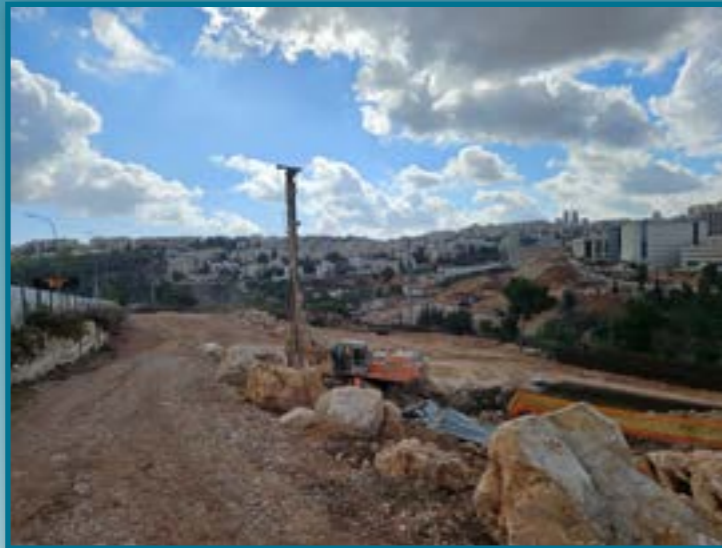
ותלמידיה ויחד עימם גם תלמידי התתי"ם שע"י הישיבה הקד'.

יחד עם זאת מתנהלים הדברים ע"י הנהלת הישיבה למול הרשויות המקומיות ומשרד החינוך בשיתוף פעולה מבורך והדוק עם צוותות הרשויות המקומיות, ראשי הערים עוזריהם והנציגים שיח' המסייעים ועומדים למען תלמידי הישיבה הקד' ומשכורתם תהא שלימה מן השמים.

זה לא סוד, כי העלויות הגדולות עצומות הם וקשות להשגה, אך למרות הכל הישיבה לא

חוסכת בשום מאמץ וטירחה כי אין מה שימוע מהמטרה הגדולה והיקרה להקים בית לתורה שישמש בהדר וברחבות את עמלי התורה ובניה חביביה, ואת תלמידי תשב"ר היקרים.

לקראת הכנת הכתבה המיוחדת יצאנו לסקור עם העוסקים במלאכת בניית בית ה' צוות הבינוי של משרד הישיבה את הנתונים בהיכלי התורה כיום, לצד התוכניות הגדולות שיושלמו בשנים הקרובות בעז"ה, על ידם יכוננו וייבנו במבני קבע היכלות התורה לצד השורה הארוכה של היכלי התורה שע"י הישיבה הקד' ברחבי הארץ.

ישיבת עטרת שלמה אריה בעיר הקודש ירושלים

תחנה ראשונה, ציר הקודש ירושלים

העלייה חכמי ורבני הכולל שיחי' מכל רחבי העיר ירושלים.

בימים אלו מושלמות ומתגבשות באופן סופי תוכניות הבנייה והאדריכלות לבנין הגדול, שיהיה בעז"ה בית גדול אדיר ועצום לה' ולתורתו, רב ממדים ובן מספר גדול של קומות, הדור ביופיו ורחב ידים, ותבניתו תהא בדמות ובצורת בנין הישיבה הקדושה דטעלז ליטא.

בתום מספר שנים של הכנות ותכנון הבנייה והאדריכלות עם כלל גורמי המקצוע, בחודשים האחרונים החלו עבודות הכשרת הקרקע והכנת התשתיות, כשבשטח זה מדובר במלאכה רחבה מהרגיל שכן השטח כיום הינו איזור עפר הררי ללא מקום יישוב, ועל כן מלאכת הכשרת הקרקע והכנת התשתיות מורכבת ורחבת היקף. לצד זאת במהלך התקופה אף תחל סלילת הדרכים שיובילו לבנין הישיבה.

בסיום ובהשלמת הכנת התשתיות והכשרת השטח, יחלו עבודות היסודות, ולאחר מכן בעז"ה ייחלו עבודות הבנייה שיימשכו תקופה ארוכה, לקראת השלמת הבית הגדול והקדוש – כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים.

דלתותיה.

לצד הישיבה לצעירים ישכון בבנין הגדול גם הכולל הגדול שע"י הישיבה הקד', למאות האברכים תלמידי החכמים שליט"א שיבואו לשקוד על תלמודם להגות בתורה הקד' מכל רחבי ירושלים.

בכולל הגדול שע"י הישיבה הקד' בירושלים ילמדו כלל חכמי ורבני הישיבה שליט"א מכלל הכוללים בעיה"ק בירושלים, וייקבצו בהיכלו בעז"ה כלל הכוללים יחד, הכוללים ברחוב דוד לין, לצד כולל 'ליבו חפץ' בגאולה, והכולל בנווה יעקב, בהנהגת ראשי הכוללים הגאונים שליט"א.

בנין הישיבה ייבנה בעז"ה בכניסה לשכונת הרכס – רמת שלמה, באיזור הסמוך לכביש רמות, המכונה כביש 9, בשטח שהוקצה לישיבה הקדושה בהשתדלותו המרובה של ראש העירייה שיחי' וצוותו שיחי', השטח בן אלפי מ"ר עליהם ייבנה הבנין הגדול שיהיה מקום תורה למאות מאות צורבי התורה, למאות תלמידי הישיבה לצעירים נ"י שיחד עם היכל הישיבה, חדר האוכל וחדרי השיעורים, תבנה בעבורם גם פנימייה שתשמש את התלמידים, לצד זאת בעז"ה יוקם גם היכל הכולל הגדול בו ישקדו על תורתם מאות בני

בירושלים שוכנים כבוד בראש כותל המזרח של היכלי התורה בעיר, הישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' ישיבת 'עטרת שלמה אריה' בשכונת גבעת שאול, והיכלי הכוללים שע"י הישיבה הקד', שהמרכזי שבהם ברחוב דוד לין בו לומדים מאות אברכים תלמידי חכמים מופלגים שליט"א, וכן כולל ליבו חפץ בגאולה, וכן הכולל שע"י הישיבה הקד' בשכונת נווה יעקב.

לאחר שנים רבות ועם ריבוי התלמידים העצום בלעה"ר והצורך הגדול בבניית היכל הישיבה למאות התלמידים נ"י, לצד היכל הכולל הגדול למאות האברכים החשובים, בסייעתא דשמיא הושלמו בשנים האחרונות המגעים והמור"מ לקראת הקמת מקום קבע שיהיה לתל תלפיות בציון, בו ילמדו קרוב לשלוש מאות וחמישים תלמידי הישיבה לצעירים כ"י השוכנת כיום, באורח זמני, ברחוב גבעת שאול בשכונת גבע"ש.

באמרו המוסגר, יצויין כי הישיבה לצעירים פתחה את שעריה בשנת תשס"ז, עם 92 תלמידים בלבד וכיום מונה קרוב לשלוש מאות וחמישים בני עלייה מופלגים נ"י הבאים מכל רחבי ירושלים, כשהצלחתה הגדולה ושמעה הטוב נודע לכל, ורבים רבים מתפקדים על

הדמיית בנין הישיבה הקד' בירושלים

תחנה שנייה רחוב הלוחמים בעיר בני ברק

עבודות הבנייה בבני ברק - חשוון תשפ"ה

את רחביה של משעולי עיר התורה בני ברק מפארים כיום כמה וכמה מהיכלי התורה החשובים ביותר בעיר שמאירים לכל בני העיר כולה באור יקרות, עליהם נמנים: הכולל הגדול שע"י הישיבה הקד' במרכז העיר, ששוכן בבית המדרש נאות יוסף ברחוב יואל, בו שוקדים על תלמודם כחמש מאות אברכים בלעה"ר. הישיבה לצעירים ישיבת 'עטרת יוסף' השוכנת כבוד ברחוב חגי בעיר, וארבעת תלמודי התורה, במרכז העיר, במערב העיר, בצפון העיר פרדס כץ ובקריית הרצוג, כשבימים אלו נשלמים המגעים לקראת הקמת ת"ת נוסף ב'מתחם הסופרים'.

הת"ת שע"י הישיבה הקד' סניף מרכז העיר העומד תחת ניהול הרה"ג ר' יונה עמנואל שליט"א, נוסד לפני כחמש עשרה שנים בשנת תשס"ו, וזכה ששמעו נודע למרחקים בהצלחתו הגדולה בס"ד, כשלומדים בו כיום, שמונה מאות תלמידים כ"ו.

רחוב הלוחמים ממוקם באזור מרכז העיר, סמוך לגבעת רוקח, וסמוך לרחוב מיימון, שם שוכן כיום הת"ת שע"י הישיבה הקד' בעיר, סניף מרכז, במרכז רחוב הלוחמים מאחורי הגבעה המכונה 'הר הברוגז', שם יוקם בעזרת ה' יתברך בניין גדול לה' ולתורתו, בו ילמדו תלמידי תלמוד תורה מרכז.

במתחם הענק החלו בחודש האחרון לבנות את יסודות הבניין, ועתה אוחזים בשלב יציקת הקומות התחתונות בבניין הגדול. זאת כמובן לאחר השלמת הכנת התשתיות לבניין, שנמשכה מזה חודשים רבים.

ביקשנו מהרב שמעון הוניגסברג שיחי' ממשרד הת"ת, לשמוע על היסטוריית משכן תלמוד התורה עד היום, לקראת בניית הבניין הגדול שיהיה מקום של קבע לאחר טלטולים ונדודים, וכך הוא מספר לנו:

הת"ת נפתח ברחוב צייטלין בשנת תשס"ו, בשנה הראשונה הת"ת נפתח ברחוב צייטלין במבנה שבקצה המתחם של בית הספר בית יעקב, בשנה השנייה כבר לא היה מקום והת"ת עבר באופן זמני, בתחילת השנה לאולם שע"י חסידות בוהוש ברחוב חגי, מול המיקום בו הוקמה לאחר תקופה הישיבה קטנה. בהמשך השנה, התחלקו המכינה והגן, לשני מקומות נפרדים, הגן שכן בחנות באזור שנסגרה באותה תקופה כשהישיבה משפצת ומכשירה את המקום, והמכינה שכנה ברחוב אבן שפרוט באזור.

בשנה השלישית, כשהת"ת מונה כבר שלוש כיתות, עבר הת"ת לרחוב דונולו לבנין חסידות ספינקא, שם שכן הת"ת במשך שנים רבות. במהלך השנים הוסיפה הישיבה ובנתה קומה שלמה מעל הבניין בה שוכנו חלק מהכיתות, בהמשך אף שיפצו את המקלט והתלמידים למדו בו. בהמשך, על אף ההרחבות המקום צר מלהכיל, ועל כן נשכרו מקומות נוספים ברחוב דונולו, בבית הכנסת התימני ממול ועוד, כשבכל אותה התקופה הביקוש הולך וגדל בחסד ה' והמקום צר, לצד עלויות השכירות הגבוהות.

ככל שהביקוש הלך וגדל, הפך המקום צר מהכיל, וכך לאחר מאמצים מרובים והשתדלויות גדולות עבר הת"ת למבנה החדש ברחוב רמב"ם בעיר, בהשתדלותו הגדולה של ראש העירייה הרב אברהם רובינשטיין שליט"א. במבנה החדש קיבלה הישיבה מהעירייה שתי קומות עם חצר לילדים, אלא שעל אף הרווחה היחסית, עדין לא זכו התלמידים להגיע אל המנוחה ואל הנחלה, שכן כבר בזמן ההוא, לא הספיק המקום די הצורך.

לצורך אכלוס הכיתות, הציבה הנהלת הישיבה במהלך הזמן מספר קרוואנים בחצר הת"ת, על מנת לתת חדרי לימוד נאותים

לכלל התלמידים. בשנה האחרונה (תשפ"ד) בעקבות הגידול הרב, אף הוסיפו ובנו עוד שלושה קרוואנים נוספים, וכן עתה (תחילת תשפ"ה) נפתח גן חדש נוסף בקרוואן, בשל חוסר המקום.

מיותר לציין, כי בכל הזמן הזה ההצלחה של הת"ת וההשקעה העצומה של ההנהלה וכל המלמדים שיחי' נודעת, והביקוש הולך וגדל, כשההתרחבות הינה חסרת תקדים ממש, עד שכיום לומדים בת"ת בלעה"ר כשמונה מאות תלמידים נ"י.

לאחר מאמצים מרובים ולאחר שצוות הבינוי של הישיבה הקד' פעל ימים ולילות מול הרשות המקומית ומשרד החינוך, בסיעתא דשמיא עצומה החלו בתקופה האחרונה בבניית הת"ת החדש לישיבה הקד', ברחוב הלוחמים, סמוך לבניין הת"ת ברחוב אבטליון.

לאחר קבלת האישורים והשלמת ההכנות שהתנהלו באינטנסיביות מרובה במהלך השנתיים האחרונות, החלה בחודשים האחרונים הבנייה כשבשלב זה כבר מושלמים עבודות היסודות במקום לאחר תום הכנת השטח והתשתיות.

הבניין החדש שבנייתו החלה לפני כחצי שנה, עתיד להיות בניין רב קומות הדור נאה ורחב ידיים, ומתעתד להכיל בתוכו בעז"ה שלושים ושש כיתות מרווחות עם חצרות נאות וגדולות למען טובתם והצלחתם הרבה של תינוקות בית רבן. כמו כן לפי התוכנית עתיד להיות במקום היכל בית מדרש גדול ורחב ידיים.

לפי התוכנית בעז"ה, בבניין ברחוב הלוחמים בעיר, ישכנו רוב כיתות התלמידים, כשלצד זאת חלק מהכיתות ימשיכו ללמוד בבניין הקיים.

מסיבת חנוכה בתלמוד תורה - מרכז ב"ב

אחת הכיתות בתלמוד תורה - מרכז ב"ב

אינספאייר צילום חתונה

Time To Inspire

אינספאייר, כל הפקות הצילום והוידאו תחת שרביט אחד
עם צוות מסוד ומקצועי, עריכת וידאו ואובזומים דיגיטליים מדהימים
האירוע שלכם יהיה בלתי נשכח!

נפגש בשמחה

חייגו עכשיו ונתאים עבורכם את חבילת הצילום המושלמת!

***2461**

- ◆ צוות צלמים
סקצווי ומנוסה
- ◆ שירות אישי
מכל הלב
- ◆ 12 שנות ניסיון

התחנה השלישית, גני איילון אחיסמך

היכל הישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' באחיסמך

המקום השלישי אליו אנחנו מגיעים במהלך הכנת הכתבה, הוא גני איילון, אחיסמך. שם שוכנת הישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' שנפתחה בס"ד לפני כשלוש שנים, לצד הכולל המרכזי בשכונה שע"י הישיבה הקד'. (אודות הקמתה במדור 'לכתב אחרי במדבר').

הרב יעקב מוזס שיח' ממשרד הישיבה באחיסמך, משתף אותנו: הישיבה כיום ממוקמת ברחוב האיילון בשכונה. בסמוך לבנין הישיבה הנוכחי, שוכן מתחם שהוקצה לפני תקופה ארוכה לבניית הישיבה הקד', ובסיעתא דשמיא מרובה בחודשים האחרונים החלו עבודות הבנייה לקראת הקמת בניין קבוע לישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד', בסיועו ובהשתדלותו של ראש העיר מר יאיר רביבו שיח' וצוות אגף החינוך בעיר הר' בני סיתאלכיל שיח' והרב ... שיח'.

תחילת עבודות הבנייה - כסלו תשפ"ה

מלבד הצורך המובן בהקמת מבנה של קבע מכובד כראוי לישיבה הקדושה, ישנו גם צורך דחוף ומשמעותי בכך, בשל הדוחק והצפיפות בהם נמצאים כעת בני הישיבה נ"י שהולכת וגדלה ב"ה משנה לשנה. כך לדוגמא, חדר האוכל של הישיבה הקד' אשר אמור להכיל חמישים תלמידים בלבד, מכיל כיום בצפיפות ובדוחק קרוב למאה בחורים כ"י.

כאמור, עבודות יסודות הבניין החלו ממש בשבועות אלו, עם תום עבודות הכשרת השטח והכנת תשתיות החשמל, המים וכל השאר, שכבר מתבצעות במקום מזה כמה חודשים.

לפי התוכנית, יוקם בעז"ה בניין הישיבה לצעירים במתחם, כשבשלב א' בבנייה יוקם במקום מבנה הדור ורחב ידיים בן שתי קומות, בו ייבנה היכל הישיבה הגדול והמרווח, לצד חדר האוכל ועוד. שלב זה יושלם - לפי התוכנית - בעז"ה עד ר"ח אלול התשפ"ה, תחילת השנה הרביעית של הישיבה הקד'.

בימי החנוכה צפוי להתקיים בעז"ה מעמד 'הנחת אבן הפינה' בהשתתפות ראשי ורבני הישיבה שליט"א ותלמידי הישיבה הקד' נ"י.

שגריר ליטא בישראל בראיון מיוחד:

"מדינת ליטא מרכינה ראש בפני העם היהודי, ובפני עולם הישיבות באופן מיוחד. כתם השואה האיומה הותיר פצע פעור בלב עמנו, ולעולם נעמוד איתן לימינכם"

הדברים ששמע מאמו בילדותו על היהודים, ההתפעלות שמלווה אותו מהפעם הראשונה בה הוא ראה ישיבה, ועל הרושם המיוחד שהשאר המסע לטעלז והאמונה שמחזיקה את עם ישראל | שגריר ליטא בישראל מר אדריוס ברוזגה מבקש בשיחה מיוחדת ל'הודעתם' להביע את הערכת הממשל בליטא להיכלי התורה בארץ הקודש הממשיכים את עולם הישיבות המפואר שחרב בליטא. וגם: עמדת הממשל על גלי האנטישמיות בעולם ותמיכתם בעם היהודי במלחמתו נגד המבקשים להשמידו | וראו עמי הארץ כי שם השם נקרא עליך

הרב י. קלמן

צילום: י. גפן

מהווה תזכורת לכך עד כמה היישוב היהודי בארץ הקודש זקוק בכל עת לרחמי שמים.

את ההזמנה לביקור מיוחד זה קיבלנו במבואה של היכל בית המדרש בקרית הישיבה, כצעד ראשון של תחילת כהונתו ובצל מלחמת 'חרבות ברזל', הוא חזר לבוא עם פמלייתו לביקור דיפלומטי בישיבה הקדושה, כהצהרה והבעת הזדהות עם העם היהודי, במקום שבו ניתן למשש את המשכה של יהדות ליטא בארץ ועולם הישיבות דליטא.

שאלנו אותו על הרגשותיו וכיצד הוא רואה את הישיבה מזווית ראייתו של שגריר של מדינה בה חיו יהודים כה רבים שייסדו מעצמות של

תחת בדיקות קפדניות ולאחר בירור ורישום מדוקדק ניתנת אפשרות הכניסה. הביטחון המוגבר והדריכות, הם אולי דבר שגרתי מאוד עבור יושבי הארץ, אך להביט בו דרך הדיפלומטיים הרבים הרגישים אליו יותר,

תמונה ישנה ממוסגרת בעץ מקבלת את פני הבאים ללשכתו של שגריר ליטא בישראל מר אדריוס ברוזגה, שורות של רבנים נראים בה, בהם בין היתר הגר"ר בענגיס זצוק"ל ומרן בעל ה'דבר אברהם' זצוק"ל מקובנה. הייתה זו אסיפה של רבני ליטא שהתקיימה לפני קרוב למאה שנים.

התמונה הזו אולי מספרת על המשמעות שיש למדינה אותה מייצג השגריר. חבל הארץ שהיה לערש עולם התורה והישיבות כפי שהעמידו גדולי העולם, עולם שהיה נכחד ונחרב, אך מעיינו ממשיך ומפכה כאן בארץ הקודש.

בכניסה למתחם השגרירות המאובטח, ניתן לחוש היטב את אותותיו של המצב הבטחוני בארץ. רק

השגריר בראיון

רבינו ראש הישיבה הגר"ש"ב שליט"א מקבל את השגריר בבואו לביקור בישיבה

תורה.

"אשמח לומר לכם את התרשמותי מהישיבה", אמר, "ובשביל זה אתם מוזמנים ללשכה". ספק רב אם בשנים שקדמו לחורבנו של עולם הישיבות בליטא, היה בין יהודיה מישהו שיכל להעלות בדעתו כי יבוא יום שבו ארץ הקודש תתמלא בישיבות, רבבות אברכים יגדשו את בתי המדרש ההומים בקול התורה ונציגה הרשמי של מדינת ליטא יביע את התפעלותו מהיהודים בכלל ומעולם הישיבות בפרט.

רטט חולף בגוו של כל מי שדרך על מפתן עולם התורה שבליטא. הכל מזכיר את הוד הקדומים. המקומות, הערים, מרכזי התורה שהעמידו במשך דורות את עולם התורה שיתווה את דרך המלך עד דורנו אנו. ומרוב עונונו, המקומות שספוגים בהוויות דאביי ורבא, תמצית דמם של מוסרי התורה ומעתיקי השמועה ספוג באבניה, שועלים חדים הילכו בה, וקדושי עליון טמונים באדמתה. כל הפאר וההדר נגדע ונכחד באחת בשנאת עולם לעם עולם שירדה לעולם מסיני.

בשנים של טרום מלחמת העולם השנייה והשואה האיומה, היה זה השלטון הרוסי הקומוניסטי שכבש את ליטא. גם בשלטון זה לא חסרה היתה שנאת יהודים ורדיפתם, ועדיין, תחתיו התקיים עוד לעיתים בתחבולות עולם התורה. אך עם כיבוש ליטא בידי הצוררים הגרמנים ימ"ש, הלך עולם התורה והושמד כמעט

עד הכחדתו מהיסוד. עולם התורה נעקד ונזבח על קדושת השם. קדושי עליון חסידים וטהורים ועמך בית ישראל נלקחו להריגה בידי האומרים ערו ערו עד היסוד בה.

לפני כשלושים וחמש שנים, קיבלה ליטא את עצמאותה בחזרה, והממשל החדש ראה בהיסטוריה המדממת כתם בל יימחה. כחלק מהצעדים הממחישים זאת, הושב בשנים האחרונות בניין הישיבה הקד' דטעלז לידי הישיבה הקד' ממשיכתה בארץ ישראל. בימים אלה הוסיפה מדינת ליטא והעניקה אזרחות כבוד לנכדי ראשי ישיבת טעלז זיע"א.

אנו מרכינים ראש בפניכם, קהילות וישיבות שלמות נכחדו, זהו פצע פעור בליבנו

"אחרי מאורעות ופוגרומים רבים שהיו במהלך ההיסטוריה, בגירוש ספרד ולאחריו, יהודים רבים עברו להתגורר במדינת ליטא", השגריר מציג סקירה היסטורית בפתח הדברים ומבקש לספר לנו על הקשר ההיסטורי רב השנים של יהדות ליטא מזווית ראייתם של השלטונות, "כבר לפני מאות שנים. כבר מהתחלה, מנהיגי ליטא עודדו ותמכו מאוד בעם היהודי, ואכן הציבור היהודי הגיע וקבע את מקומו בליטא. הדבר ידוע בהיסטוריה של עמינו כי במשך השנים, המנהיגים הליטאים אף סייעו לקהילות היהודיות בפתיחת בתי כנסיות וכדומה, והם

ראו בכך חשיבות גדולה, בהמשך הם אף סייעו לפתיחת 'הישיבות' שהפכו לחלק של כבוד בהיסטוריה הליטאית, כשבמרכזם הישיבות הנוודות טעלז, סלבודקא, ופוניבז', שעד היום מיכרות היטב גם לתושבי ליטא."

"הדוגמא ההיסטורית המובהקת והגדולה ביותר" מוסיף השגריר "היא העיר וילנא בה התגורר הגאון היהודי מוילנא, הגאון מוילנא ידוע עד היום אצל העם הליטאי כולו כדמות ענק רוחנית שהשאירה חותם נצחי בהיסטוריה הדורות, שהשפיע מדרכו וברוחו על מיליוני יהודים במשך הדורות, הקהילה היהודית בוילנא בכלל והגאון מוילנא במיוחד, השאירו מורשת עצומה ומאוד ומשמעותית."

"הסיום הטראגי של היישוב היהודי בליטא, הסתיים במלחמה הנוראית, מלחמת העולם השנייה, כשלצערנו העצום מאות אלפים מהיהודים נהרגו במלחמה."

הוא מדבר על קהילות וישיבות שלמות שנכחדו ונהרגו על קידוש השם ואומר כי "זה חלק כואב ועצוב בהיסטוריה שלנו, וכמו פצע פעור ברוח ובנפש העם הליטאי שלא יימחה לעולם, ואנו מרכינים את הראש בפניכם תמיד על כך."

כשאנו מדברים על ליטא של ימינו הוא מסביר: "לצערנו לא זכינו להצליח להחזיר את הכמות הגדולה של היהודים שהייתה אצלנו. כיום

השגריר בביקורו בישיבה

על יד נר הזיכרון לתלמידי ישיבת טעלז שנעקדו עקדה"ש בשואה הי"ד

לחולים שהרשימה אותי מאוד."

בזכות האמונה אתם מחזיקים מעמד אלפי שנים למרות כל מה שעברתם

איזה מסר היית רוצה להעביר בימים אלו?

"בשעה זו של מלחמה כאן בארץ, אנחנו – מדינת ליטא – עומדים בגאון לצד ישראל בכל מה שקורה, ועומדים על כך שזכותה של ישראל להגן על עצמה מאויביה, מה שקרה בטבח זה דבר נוראי שלא אמור לקרות בכל עם, זה מעל ומעבר לכל מה שאפשר לחשוב וישראל חייבת להגן על עצמה. דווקא בגלל שאתם אומה כל כך איתנה ברוחה ומוסרית אתם לוחמים ומגינים על עצמכם לפי החוק בצורה הטובה ביותר. המזרח התיכון הוא מקום לא קל, ואתם מוקפים באויבים מכל הצדדים, וכמדינה וכעם אתם חייבים להחזיר את הביטחון, אחרת לא תוכלו להתקיים כאן, ולהשיב את החטופים."

"ההיסטוריה הוכיחה, שעם כל מה שעברתם בכל הדורות הצלחתם להמשיך ולהחזיק מעמד, בזכות האמונה שלכם שמחזיקה אתכם, ותמיד אני תוהה לעצמי אם אצליח ללמוד מכם איך להיות באמונה ובתקווה תמיד והלוואי שאלמד מכם."

לקראת סיום הביקור, התעניין השגריר באורחות החיים של בני התורה, כיצד סדר יומם ואפילו על סגנון המאכלים המקובלים בבתי החרדים. הוא סיפר כי הוא הביט בתדהמה על רשימת הישיבות והכוללים הרבים של ישיבת 'עטרת שלמה' והדגיש כי לאור העובדה כי מלבד הישיבה הגדולה בה הוא ביקר יש עוד רבות ברחבי הארץ, הוא מצפה להמשיך את מסעו ולהכיר את הישיבות והכוללים השונים ברחבי הארץ כתופעה מופלאה של בית מדרש אחד שהחל את דרכו בטעלז שבליטא.

"התפעלתי עמוקות לשמוע במהלך ביקורי, על האברכים, בעלי משפחות שמקדישים את חייהם למען התורה והוגים בה כל היום, זו תופעה מדהימה וראויה להערצה שלא מוכרת בשום עם. ולפי מה ששמעתי התופעה הזו התחילה להתקיים במאה הקודמת בליטא."

אנחנו מוכרחים שהדורות הצעירים יידעו לצד הדברים הנוראים שקרו הגדולה שהייתה בליטא

כיצד אתם פועלים לשמר ולחנך על זיכרון העבר אצלכם?

"מלבד מה שאנחנו פועלים לחיזוק זיכרון זה ועומדים למען כל פעולת זיכרון ומורשת כזו, אנחנו גם פועלים יחד עם 'יד ושם' להטמיע במערכת החינוך אצלנו ידע עשיר על העבר המפואר של יהדות ליטא, ועל גדיעתו בצורה איזמה ונוראה כל כך, כי מלבד החשיבות הגדולה מבחינה חינוכית, אנחנו גם רואים בכך חלק בלתי נפרד מהיסטוריית עמינו."

"במהלך ההיסטוריה קרו אצלנו דברים נוראים לעם היהודי, אבל עלינו גם לזכור את המורשת המיוחדת של העם היהודי בשבתו בליטא, את ריבוי התלמוד שיצא מליטא לכל העולם עד היום. ואנחנו מוכרחים שהדור הצעיר יידע להעריך את זה, ויידע להעריך את חכמת העם היהודי."

הוא מעלה זיכרונות מילדותו ומספר כי "באופן אישי, על חכמת היהודים כבר שמעתי בבית מאז שאני ילד קטן. אימי עבדה בתור אחות בבית החולים, ותמיד אני זוכר שהייתה אומרת שהרופאים המבריקים ביותר והחכמים ביותר הם הרופאים היהודים, הם חכמים ופקחים באופן יוצא מן הכלל. אבל יותר מזה תפס אותנו, האכפתיות והמסירות שלהם

חדרי לימוד לקבוצות קבוצות של תלמידים, כמו בבית ספר או ספרייה שיושבים בשקט ומעיינים בכתובים, אך כשנכנסתי לישיבה וראיתי לראשונה בחיי מה היא ישיבה, התפעמתי."

"הבטתי על פניהם של הבחורים וראיתי שהם שמחים, מחייכים. ניכר שהם מאוד מסופקים מהלימוד שלהם. המראה הזה של נערים שלומדים יום ולילה ללא הפסקה, הוא מחזה שלא ראיתי מעולם והחוויה הזו מלווה ותלווה אותי בכל יום בשליחותי כשגריר ליטא בישראל. כיום, אחרי שראיתי את הדבר המיוחד הזה אני באמת מצליח להבין מדוע כל כך מעריכים את העם היהודי ואת התלמוד."

"ביקשתי לשוחח עם אחד התלמידים הצעירים, שאלתי אותו מספר שאלות והתרשמתי מאוד, הבנתי מדוע ידוע בעולם שהתלמוד מחכים. אגב, שמת ליב בשיחותיי עם התלמידים כי יש להם בקיאות רבה ברבני ליטא הגדולים, על פי מקומות מגוריהם, הם אמרו לי שאלפים לומדים את תורתם של הרבנים שנפטרו לפני מאות שנים בכל יום ויום, וזה דבר עמוק ומרגש."

"סיפרתי לאחד מהם על כך ששמעתי פעם בילדותי כי היהודים מאמינים שאם יפסיקו ללמוד ולהתפלל העולם ייחרב, שאלתי אותו, האם אכן עלינו לחשוש שיבוא מצב כזה שהעולם כולו ייחרב? הצעיר השיב לי בביטחון, שהוא משוכנע לחלוטין שלא נגיע לרגע כזה היות ובני תורה ימשיכו להגות בתורה לעולם. לדבריו, שום דבר לא יוכל למנוע זאת, ושום דבר לא יוכל לנתק או לעצור את החיבור לתורה של העם היהודי, הוא אמר את זה באמונה כה עמוקה וברורה שפשוט יצאתי מהכלים. זה היה רגע של כנות מדהימה, שהשאיר עלי חותם רב."

הוא מגלה לנו כי שמע רבות על בני הישיבות אולם רק במהלך הביקור בישיבה הוא נחשף למלוא המשמעות של הכוללים והאברכים.

"חשוב לומר כי דווקא בשל ההיסטוריה המצערת שבה העם היהודי התמעט בליטא, אנחנו מרגישים את המורשת החשובה שלנו בהיסטוריה, וזה חסר לנו, לכן היינו רוצים לראות כחלק ממדינת ליטא גם קשר תמידי עם העם היהודי."

הוא מבקש לציין נקודה מעניינת ולספר כי בעקבות מסע נכדי גדולי טעלז שהתקיים בראשות רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א – לפני כשנה וחצי בהשבת בנין ישיבת טעלז – גדל הרושם החיובי על היהודים בדעת הקהל בליטא. "אני מבקש להודות לכם בשם הממשל על הביקור שלכם בליטא, השארתם רושם מאוד חיובי עלינו ועל העולם הליטאי בכלל, זה גם מאוד חיזק את הקהילה היהודית המקומית בליטא. ואנחנו רואים בכך כבוד וזכות."

על הביקור בישיבה: "בביקורי בישיבה ראיתי שנסוך על התלמידים חיוך ושמחה שלא רואים באף מקום בעולם"

כמו המתין רק לרגע הזה, מבקש השגריר לתאר כיצד ביקורו בישיבה הגדולה בקריית הישיבה ראשון לציון לפני מספר שבועות, נראה מזווית ראייתו. "אומר את האמת, בחיי לא ראיתי אולם כה גדול של תלמידים שיושבים ועוסקים בתלמוד, הרעש מהלימוד היה רעש נעים. בכנות, כשדמיינתי וכשסיפרו לי על עולם הישיבות היהודי, דמיינתי בית תלמוד, שבו

בליטא בטוח ליהודי להסתובב?

"מאוד בטוח אצלנו. למרות המלחמה בארץ וגל האנטישמיות שפרץ לצערנו הרב, בעקבות כך ברחבי העולם, אצלנו יחסית בטוח."

"גורמים קיצוניים באירופה מנסים לבלות ולעורר את זה, אבל ההתייחסות של הממשל הליטאי היא בחומרה רבה מאוד לכל גילוי של אנטישמיות, ואנחנו פועלים ללא ליאות להגברת תחושת הביטחון ליהודים במדינתנו. מתוך 141 חברי הפרלמנט אצלנו, יש רק אחד שמצהיר על כך שהוא אנטישמי אך השפעתו כמעט ואפסית והיהודים לא צריכים לחשוש בגללו, וגם הוא נבחר לא בשל תמיכה ציבורית בנושא זה אלא בשל סיבות אחרות. הממשל עושה רבות למען ביטחון היהודים ולגדיעת כל גילוי של אנטישמיות. אין השוואה למקומות אחרים באירופה כמו בריסל ואמסטרדם ואפילו בחלק מהמקומות בארה"ב שם למרבה הצער תופעות אנטישמיות הפכו לגלויות ולנורמה."

"בהזדמנות זו אדגיש, כי בניגוד למדינות אחרות בעולם, בהן גם כאלו המקיימות יחסים דיפלומטיים תקינים עם ישראל אך עדיין אינן עומדות לצידה לחלוטין, אנחנו בוחרים להזמין את היהודים אלינו, רואים כבוד מובהק להיות שותפים עם העם היהודי ולעמוד לימינו תמיד. אני חושב, שאם נחלק את העולם לרמזור מבחינה אנטישמית, ליטא היא מדינה ירוקה מובהקת, היא מדינה בטוחה עבור היהודים. ליטא לא מנסה להתייפף או לשחק משחקים בעניין. אנחנו מעודדים תירות יהודיות ורואים בכך כבוד גדול."

בליטא מתגוררות כמה אלפי משפחות יהודיות בודדות, אך מאוד חשוב לנו לשוב ולהחיות לפחות מעט ממה שהיה. הממשל יסייע ויעמוד לימין כל פעולה כזו שתשיב מעט מהזיכרון ממה שהיה, ושתפיה רוח חיה במה שהיה בליטא ההיסטורית. אכן מעט מהקהילות היהודיות הצליחו לשוב ולפעול, אבל זה במספרים קטנים מאוד בכל רחבי ליטא – ביחס למה שהיה – כפי שאמרת קודם, אבל כל יוזמה וכל פעולה כזו היא כבוד רב וזכות בעבורנו."

בשלב זה, פונה השגריר ומתעניין בסקרנות מוגברת בהבדלים השונים שבין הישיבות, מדוע בסלבודקא למדו שונה מטעלז ומהי דרכן של הישיבות השונות.

"לצד ההיסטוריה הליטאית הלאומית", הוא אומר, "הרי בהיסטוריה של העם היהודי, יש לליטא חשיבות מיוחדת לפעמים על פני מדינות רבות אחרות. הישיבות שהיו בליטא, הרבנים הגדולים שהיו שם, ההיסטוריה בת מאות השנים של התפתחות הישיבות, הכל נכתב על אדמת ליטא."

מר ברוזה מספר כי כחלק מהפעולות הוקם מרכז יהודי שמנציח את המורשת המפוארת של יהדות ליטא והישיבות שבה. "אם נזכה שתשוב להיות ישיבה בליטא, כמו בעבר, זה יהיה מיוחד ממש" הוא מצהיר.

הממשל מבקש להודות על הביקור בטעלז

במקומות רבים בעולם לא בטוח ליהודים לשהות כיום בשל התקריות האנטישמיות, האם

שגריר ליטא בשיחה ל'הודעתם'

כשרבינו ראש הישיבה שליט"א עומד על כך שבחירת התלמידים תהיה קפדנית ביותר באיכותם של התלמידים שיהיו בני עליה מצוינים מבקשי תורה ויראת שמים.

מיד משנודעה הבשורה הנפלאה על הקמת הישיבה, הפכה הידיעה לשיחת היום ובקרב ציבור בני התורה שררה שמחה עצומה הן אצל הורי התלמידים בני כיתות ח' והן אצל כלל בני התורה על הקמת הישיבה שתשמיע בעז"ה את קול התורה ברמה בין כתליה.

עם היוודע השמועה ביקשו אף רבני הקהילה התורנית שליט"א מהעיר רחובות הסמוכה שעל ספסלי הישיבה ימנו בני העלייה המצוינים מעירם השוכנת מרחק נסיעה קצר מהשכונה, ויזכו לקבוע את חוק תלמודם בישיבה ולגדול בתורה וביראה בין כתליה.

הקמת הישיבה

לקראת הקמת הישיבה, מינה רבינו ראש הישיבה שליט"א את הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א ששימש שנים רבות מראשי ישיבת 'אור שמואל' בירושלים, וישיבת 'היכל יוסף' קרית ספר, לכהן כראש הישיבה. לצידו מינה את הגאון רבי מרדכי פיש שליט"א לכהן כמשגיח הישיבה – לצד היותו משגיח ישיבת 'עטרת יוסף' שע"י הישיבה הקד' בעיר בני ברק. ראש הישיבה שליט"א והמשגיח שליט"א ידועים בניסיונם הרב עשרות בשנים בהעמדת תלמידים, בגידולם ובחינוכם בהיכלי התורה בהצלחה מרובה.

עם פתיחת עונת הרישום במהלך השנה נרשם ביקוש רב, ובס"ד נבחרו עשרים ושישה תלמידים מצוינים בני עליה להימנות על שיעור 'המייסדים' בישיבה, לקראת פתיחת הישיבה הקד' בראש חודש אלול שנת תשפ"ב.

כשהורים רבים להם היו בנים בגילאי המופלא הסמוך לאיש ובגילאי מצוות ביקשו ועוררו על הצורך הגדול שבדבר.

למה נגרע

בעידודם של רבני הקהילות שליט"א עלו משלחות מרבני ופרנסי הקהלה שליט"א ועימם נציגי האברכים, למעונו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א על מנת שיאות להקים ישיבה בעיר, בחינוכה וברוחה של ישיבת 'עטרת שלמה'.

ובהיות וכבר פקיע שמה בכל עולם התורה בהצלחתה הגדולה בכלל הישיבות לצעירים החוסות תחת צל הישיבה הקדושה בקרית הישיבה. כשבכל רחבי הארץ, בבית שמש, ירושלים, בני ברק, מודיעין עילית, אופקים, ביתר, ואלעד, נודעות הישיבות הקדושות לשם ולתהילה ולתפארת, צילם נאה ופירותיהם מתוקים, ויושבים המה ראשונה במלכות התורה, פנו הם בטענת 'למה נגרע?' לבקש מרבינו ראש הישיבה שליט"א שיאות להקים ישיבה לבני עלייה מצוינים גם בעיר אחיסמך.

היה זה אך טבעי שרבני הקהילות ופרנסיה יבקשו לענוד לכתר בראש הקריה ישיבה לצעירים בני עליה, בית לדורשי התורה, ולהצטרף לאחיותיה הוותיקות של הישיבה שבכל הארץ יצא קוום, וכך לצד הכולל החשוב בשכונה תעמוד לתפארת הישיבה לצעירים לבני העלייה המצוינים.

משנעתר רבינו ראש הישיבה שליט"א לייסד ולהקים את הישיבה החדשה, במסורת ובדרך ישיבת עטרת שלמה שתהא מקום תורה גדול ומופלא ותל תלפיות לכל המקום כולו, החלה הנהלת הישיבה הקד' בתכנון ובהיערכות להקמת הישיבה מהמסד ועד הטפחות,

יאירו שמונת הנרות

תורה אור: שלוש שנים לייסוד הישיבה לצעירים מצוינים שע"י הישיבה הקד' בגני איילון - אחיסמך < פרק סיום תולדות הקמת שמונת מגדלי האורה - הישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד' היושבים ראשונה במלכות התורה < השלהבת שעולה מאיליה ומאירה

בראשית

במרכז השכונה התורנית גני איילון – אחיסמך בעיר לוד, קריה מלאה תורה ועבודת ה', ניצבת כיהלום בכתר היכלי התורה של הישיבה הקד', הישיבה לצעירים מצוינים שעל ספסליה נמנים קרוב למאה בני עליה מופלגים נ"י, ולצידה שוכן הכולל שע"י הישיבה הקד' בו שוקדים על תלמודם למעלה ממאה מחשובי תלמידי החכמים שבשכונה.

תשתיות השכונה הגדולה אחיסמך, בה מתגוררים אלפי משפחות בני תורה, הונחו לפני כשמונה עשרה שנה, כשנוצרה במקום הזדמנות מיוחדת להקמת עיר חדשה, מקום תורה במרכז הארץ. כידוע, עיכובים שונים במהלך הדרך עיכבו את אכלוס השכונה במשך שנים רבות, עד אשר לפני כחמש שנים, החלה השכונה להתאכלס ובתוך תקופה לא ארוכה הגיעו להתגורר בקרבה אלפי משפחות אברכים בני תורה, שבאו לתקוע יתד בל ימוט, בשכונה הצעירה.

כולל האברכים שע"י הישיבה הקד'

תחילת שנת תש"פ. זמן לא רב, אחרי תחילת התאכלסות השכונה, נעתר רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א לבקשת רבים להקים במקום כולל אברכים מצוינים בו יהגו ויעמלו בתורה תלמידי חכמים מופלגים.

בסייעתא דשמיא זכה הכולל כבר עם הקמתו להצלחה גדולה, וכיום מונה הכולל למעלה ממאה אברכים מופלגים בלעה"ר, הכולל עומד בראשות ראשי הכולל הגאון רבי חיים זאב קרלשטיין שליט"א, והגאון רבי משה קרסניצקי שליט"א, כשהוא זוכה להיות מקום מושב לחכמי התורה חבר חכמים מופלגים, ומשפיע שפע אור תורה על כל הקריה כולה, כשמבין כתליו בוקע ונשמע קול התורה בעיונה וביגיעה עצומה.

הקמת הישיבה לצעירים

עם הגעתם של משפחות בני התורה ופתיחתן של קהילות האברכים במקום, נוצר הצורך הגובר בהקמת ישיבה לצעירים מצוינים כדי שבחורי החמד בני המקום לא יצטרכו להיטלטל ולנדוד בדרכים למקומות מרוחקים. העובדה שבעת ובעונה אחת הגיעה כמות גדולה מאוד של משפחות, כאשר מלבד המשפחות הצעירות הרבות הגיעו גם משפחות רבות מבוגרות יותר אשר להן בנים בגיל ישיבה, חיזקה וחיידדה את הצורך בהקמת ישיבה לצעירים בני עליה.

לפני שלוש שנים, במהלך שנת תשפ"ב, החל להיות מורגש הצורך הגדול בהקמת מקום תורה, ישיבה לצעירים שתהיה מגדלור של תורה ויראה לכל השכונה ובית לתלמידים היקרים בני העלייה,

בתלת הוי חזקה

בתלת הוי חזקה, בידיהם האמונות של ראשי ורבני הישיבה שליט"א המסורים בכל עת למען הצלחת התלמידים היקרים זכתה הישיבה לקנות כתר שם טוב בזמן כה קצר, כשבעז"ה יהיה המקום מקום גדול לה' ולתורתו.

מקום תורה נפלא זה, קם ונהיה חותם זהב לאחיותיו, שאר הישיבות דעטרת שלמה העומדות בראש כתר עולם התורה. והיו שמונת קני המנורה – שמונה הישיבות הקדושות לצעירים החונים תחת הישיבה הקד' אשר בקריית הישיבה, מאירים את העולם, מפארים ומגדלים את בני העליה יושבי בית ה' לתלמידי חכמים מופלגים, לוחמי מלחמת התורה היגיעים בעמל התורה מתוך שאיפה טהורה וזכה, מתחנכים וגדלים בדרך עבודת ה' ויראתו בשמחת חיים ובאהבת ה'.

בהעלותם את הנרות, מרנן ורבנן ראשי הישיבות וכלל רבניהן שליט"א, אשר בידיהם האמונות מגדלים המה את עדדי תלמידי החכמים המופלגים, דור העתיד של עולם התורה, ואת דורות העתיד של כלל ישראל, יאירו פני המנורה הטהורה.

בניין היכל הישיבה הקדושה, הבנייה החלה עתה ובעז"ה תסתיים לקראת תחילת השנה הבאה, בשבועות הקרובים צפוי להתקיים בעז"ה מעמד הנחת אבן הפינה (ראה ברחבה בידיעה נפרדת).

תורה יבקשו מפיו

זכתה והתייחדה הישיבה הקד' במסירות נדירה של ראשי ורבני הישיבה שליט"א המסורים באופן מיוחד להצלחת תלמידיהם בהשקעת כל כוחם ומרצם לגדילת כל אחד ואחד מהתלמידים.

כבר לפני תפילת שחרית ניתן לראות את ראש הישיבה הגאון רבי אברהם יצחק שליט"א הוגה בהיכל הישיבה ב'חברותא' קבועה עם כמה מתלמידי הישיבה, ובמשך כל היום כולו עד שעות הלילה המאוחרות קובע ראש הישיבה שליט"א את חוק תלמודו בהיכל הישיבה ולומד ב'חברותות' עם רבים מהתלמידים שזוכים לקבל תורה מפיו. גם בשבת קודש יזכו התלמידים לחבורות ולקביעות מיוחדות מראש הישיבה שליט"א.

הורי התלמידים עימם שוחחנו מציינים באוזנינו כי אורה מיוחדת נדירה ומופלאה זו עוברת כחוט השני בכל תהלוכות הישיבה, וניכרת בכל פינה, כשהמשיג שליט"א והרמ"ם הגאונים שליט"א עמלים על הצלחתם של כל התלמידים ביחס ובדאגה אישית כבנים לכל תלמיד ותלמיד, להצלחתו האישית בלימוד ועלייתו הרוחנית.

עוד ציינו באוזנינו, את השקעתם הגדולה של ראש הישיבה שליט"א המשגיח שליט"א ורבני הישיבה שליט"א בהקניית מושגים של גדלות בתורה, הן בעיון ובעמקות והן בידיעת כל המסכת, תוך חינוך תמידי לשאיפה להיות גדולים בתורה. כן הדגישו את האוירה המיוחדת והמרוממת – אותה יחוש כל הדורך על מפתנה של הישיבה – של סיפוק ושמחה בעמל התורה, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו.

רבינו ראש הישיבה הגר"ח פינשטיין שליט"א נושא דברים בכנס היסוד

ושיעורי חומש.

כנס היסוד

עם פתיחת הישיבה, העתיק ראש הישיבה הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א את מגוריו לאחיסמך להתגורר בסמיכות לישיבה.

שלהבת עולה מאיליה

זכתה הישיבה להיות כבר מיומה הראשון תל תלפיות ובית למבקשי תורה שמבין כתליו בוקע קול התורה בעוז בכל השנה כולה, וכך בסייעתא דשמיא עצומה חתמה הישיבה הקדושה את שנתה הראשונה בהצלחה גדולה כשלקראת הרישום לשנתה השנייה של הישיבה כבר הגיע שמע הצלחתה הרבה לאוזני כל בס"ד, הביקוש נהיה עצום כשרבים מידפקים על דלתות הישיבה על מנת להתקבל, אולם בהוראת רבינו ראש הישיבה שליט"א קיבלה הישיבה מתוכם עשרים ושישה תלמידים בלבד מצוינים שבמצוינים, שהצטרפו לכ"ו בני וועד המייסדים, סלתם ושמןם של בני העליה.

לקראת השנה הבאה – שנתה השנייה של הישיבה, מינה רבינו ראש הישיבה שליט"א את הגאון רבי יוסף קובנר שליט"א לכהן כר"מ לבני ש"ב בבוקר, והגאון רבי יאיר ברקו שליט"א מונה לכהן כר"מ אחה"צ לבני ש"ב.

באלול תשפ"ד, לקראת שנתה השלישית של הישיבה, התווספו ארבעים תלמידים נ"י לשיעור א', וראש הישיבה הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א החל למסור את שיעור העיון לבני שיעור ג', הגאון רבי ישראל ברמץ שליט"א החל למסור שיעור אחה"צ לבני שיעור ג', והגאון רבי יוסף קורלנסקי שליט"א החל במסירת השיעור אחה"צ לבני שיעור א'.

כמו כן מונו לנו"נ בישיבה הרבנים הגאונים רבי יוסף גרוס שליט"א, בוגר הישיבה רבי אברהם סורקיס שליט"א, ובוגר הישיבה רבי בן ציון ברדפס שליט"א.

לאור התרבות מספר התלמידים ב"ה, הקצתה העירייה מבנה נוסף בצמוד להיכל הישיבה – לבית המדרש, על מנת להכיל את כל התלמידים, כשזמן אלול מתחיל בשמחה ובחשק רב ובתחושת רוממות והתעלות.

בהזדמנות זאת ראוי להזכיר לטובה את ראש העירייה מר יאיר רביבו שיחיל על עזרתו וסיועו למען הישיבה הקד' בכל עת.

עם התרחבותה הרבה של הישיבה הקד' בסייעתא דשמיא בימים אלו ממש החלו עבודות הבנייה בשכונה לקראת בניית

בנין הישיבה באחיסמך כיום

לקראת ייסוד הישיבה התכנסו בחודש תמוז תשפ"ב למעמד נרגש ומיוחד של ייסוד הישיבה הקד', המעמד התקיים בשכונה בראשות מרנן ורבנן רבתינו ראשי הישיבה שליט"א, ראשי ורבני הישיבה הקד' באחיסמך שליט"א, רבני קהילות בני התורה באחיסמך וברחובות שליט"א ומנהלי תלמודי התורה, ביחד עם כלל הורי התלמידים שיחיל.

במעמד היסוד נשאו דברים נלהבים רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א ורבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער שליט"א, וכן ראש הישיבה דאחיסמך הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א.

דברי ברכה נרגשים נשאו ראש ישיבת מאור התלמוד הגאון הגדול רבי אברהם יצחק קוק שליט"א, ורבני השכונה הגאון רבי שבח צבי רוזנבלט שליט"א והגאון רבי אברהם ברוידא שליט"א. שעמדו בדבריהם בגודל הזכות של הקמת מקום התורה הנכבד והגדול לה' ולתורתו, בית שיגדלו בו תורה ויראת שמים, ובשמחתם העצומה בהקמת הישיבה.

במעמד בירכו ברגש רב מרנן ורבנן שליט"א את התלמידים היקרים שיחיל שיזכו לעלות מעלה מעלה ולהיות גדולים בתורה וביראה עובדי ה' באמת ובתמים, ויראו הוריהם שיחיל נחת אמת, זרעא די לא יפסוק ולא יבטול מפתגמא דאורייתא.

פתיחת הישיבה

ראש חודש אלול תשפ"ב. בלב השכונה, במבנה הדור ורחב ידיים נפתחה בשמחה עצומה הישיבה בסייעתא דשמיא, כשקול התורה נשמע בעוז וברמה. הישיבה נפתחה בהתרגשות גדולה בראשות רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א ורבני הישיבה שליט"א. כשמיד עם פתיחת הזמן שכנה הישיבה במבנה מסודר עם פנימייה שיועדה לתלמידים הן למנוחת הצהריים, והן לסדרי השבתות.

עם פתיחת הישיבה נמסרו השיעורים לתלמידים היקרים בעיון לפנה"צ מהגאון רבי דוד מאיר הכהן שבדרון שליט"א, ואת השיעור אחה"צ מסר הגאון רבי ישראל ברמץ שליט"א. ראש הישיבה הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א מסר שיעורי הלכה מידי יום ושיעורים כלליים, וכן השמיע שיחות מוסר ודעת מעת לעת. את השיחות והוועדים מסר המשגיח הגאון רבי מרדכי פיש שליט"א, ובנוסף לכך זכו וזוכים התלמידים היקרים שמעת לעת מגיע רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א למסירת שיעורים כלליים בסוגיות

מעמד ייסוד הישיבה

דברי הימים

תעודת זהות

ישיבת "עשרת שלמה" אחיסמך

שנת הקמה:

אלול תשפ"ב

מיקום הישיבה בהקמתה:

רחוב שבט יששכר 3

מיקום הישיבה כיום:

האיילון 19

מספר התלמידים בהקמתה:

26

מספר התלמידים כיום:

92

רבני הישיבה:

הגאון רבי דוד מאיר הכהן שבדרון שליט"א
הגאון רבי יוסף קורלנסקי שליט"א
הרב הגאון ר' יוסף גרוס שליט"א
הרב הגאון ר' אברהם סורקיס שליט"א
בוגר הישיבה הקד'
הרב הגאון ר' בן ציון ברדפס שליט"א
בוגר הישיבה הקד'

הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א
ראש הישיבה
הגאון רבי מרדכי פיש שליט"א
משגיח הישיבה
הגאון רבי ישראל ברמץ שליט"א
הגאון רבי יוסף קובנר שליט"א
הגאון רבי יאיר ברקו שליט"א

בני עמודי
סיקור קצר על פריחת הישיבה הקד' וגידולה, ועל המתרחש בין כותלי היכליה

הגאון רבי יצחק קולדצקי שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים באחיסמך

הגאון רבי חיים מן שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים באלעד

הגאון רבי בנימין פינקל שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים בביתר

מפי עוללים ויונקים: הכנה לימי הדין והרחמים בתלמודי התורה

גם בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' התקיימו כינוסי חיזוק לאלפי תלמידי תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ יחד עם המנהלים שליט"א והמלמדים שליט"א. בכינוסים שמעו התלמידים דברי חיזוק והכנה לימים הקדושים, וכן התקיימו תפילות, אמירת סליחות ותהילים, והתעוררות בניגוני תפילות הימים הקדושים.

במרכז המעמדים זכו התלמידים לשמוע דברי חיזוק והתעוררות. ברוב תלמודי התורה זכו התלמידים לשמוע את דבר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א שטרח ובא לחזק את צעירי

הצאן תינוקות של בית רבן, שאף זכו להתברך מפיו לקראת השנה הבאה. במהלך הכינוסים הוקרא מכתב חיזוק מיוחד שכתב רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א, שנבצר מאיתו להשתתף במעמד עקב שהותו בגולה, ובו דברי ברכה וחיזוק לתלמידים לקראת ימי הדין והרחמים. (ראה כתבה מורחבת בנפרד).

כינוס תלמוד תורה - מודיעין עילית לתלמידי הכיתות הגבוהות

כינוס תלמוד תורה - ב"ב מערב

כינוס תלמוד תורה - ב"ב מרכז לתלמידי הכיתות הגבוהות

כינוס תלמודי תורה - בית שמש

כינוס תלמוד תורה - טלזסטון

הכנה ליום הדין

לקראת ימי הדין והרחמים נרשמה בכלל היכלי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל אתר ואתר התעוררות והתחזקות עצומה לקבלת מלכות הש"ת עלינו. לצד החיזוק הרב בימי חודש האלו - חודש הרחמים והסליחות, זכו תלמידי הישיבה הקדושה וחכמי ורבני הכוללים שע"י ישיבתנו הקד' בכל אתר ואתר, לשמוע דברי הכנה לשגב ימי הדין והרחמים.

בישיבה הקד' בקריית הישיבה מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי בנימין סורוצקין שליט"א שיחה מיוחדת. בהיכל הכולל שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית פגשו רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א, בהיכל הכולל שע"י הישיבה הקד' בבני ברק מסרו שיחה רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א והגאון רבי זאב קאהן שליט"א ובכולל שע"י הישיבה הקד' בביתר נשא דברים הגאון רבי חיים שיפמן שליט"א. כמו כן בשאר היכלי הכוללים שע"י הישיבה הקד' התקיימו שיחות ומאמרי הכנה לקראת הימים הקדושים.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א בשיחה בהיכל הכולל בבני ברק

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א בשיחה בהיכל הכולל שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית

מאות מתלמידי הישיבה הקד' בוועד הכנה מהג"ר טוביה פולק שליט"א בהיכל פיצוט' בישיבה הקד'

הגאון רבי חיים שיפמן שליט"א בשיחה בכולל שע"י הישיבה הקד' בביתר

הגאון רבי זאב קאהן שליט"א בשיחה בהיכל הכולל בב"ב

ויתנו לך כתר מלוכה

במבצע מיוחד שנערך בתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית קיבלו מאות מהתלמידים נ"י 'קבלות' וחיזוקים בדברים הטעונים חיזוק, בתורה ובמצוות, בדקדוק הלכה ובמעשים טובים, לקראת ראש השנה. לרגל כך, זכו התלמידים נ"י לקבל את ברכתו קודשו של מרן גאון ישראל הגאון רבי דוב לנדו שליט"א שאל

המנהל והמלמדים שליט"א במעון הגאון הגדול רבי שרגא שטיינמן שליט"א

מרן גאון ישראל הגאון רבי דוב לנדו שליט"א מעיין בקורת רוח בקבלות התלמידים

מעונו עלו המנהל שליט"א והמלמדים שליט"א ואף העלו על שולחנו את פתקאות הקבלות של התלמידים נ"י, כשהוא מתפעל ומעיין בקבלות התלמידים בקורת רוח מרובה. מרן שליט"א שיבח מאוד את חשיבות הדבר ובסיום הדברים ברך מרן שליט"א את התלמידים בחום רב שיזכו לשנה טובה ומתוקה וימלא ה' כל משאלות ליבם לטובה ויזכו לגדול לגדולים בישראל. כמו כן עלו המנהל שליט"א והמלמדים שליט"א למעונו של הגאון הגדול רבי שרגא שטיינמן שליט"א לברכת השנים ולשמיעת דברי חיזוק, כשהגאון שליט"א מברך ברגש רב את כל התלמידים היקרים נ"י לקראת השנה הבאה.

שיחות החיזוק בישיבות לצעירים

גם בהיכלי הישיבות הקדושות לצעירים שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ התקיימו שיחות הכנה והתעוררות לקראת יום הדין מרבותינו ראשי הישיבה שליט"א וממרנן ורבנן ראשי הישיבות ומרביצי התורה והיראה שליט"א, ברוממות וקדושת הימים ובדרכי העבודה המוטלות עלינו.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים בבני ברק

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים בירושלים

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א בשיחה בהיכל הישיבה לצעירים במודיעין עילית

יגעת ומצאת – קובץ "דברים שנמסרו"

קובץ החבורות

במהלך חודש אלול הופיע בישיבה הקד' קובץ "דברים שנמסרו" ובו קובצו חידושים מפרי עמלם של בני החבורה דודע ב' בישיבה הקד' על פרק המפקיד, חידושים אלו נאמרו ונמסרו ב'חבורות' בהיכל הישיבה הקד', כחלק מהקביעות המופלאה שנוסדה בישיבה מזה כמה שנים בעידודם הרב של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א, להגדיל תורה ולהוסיף עמל ויגיעה, לקח ופולס בעומק העיון על ידי בני העלייה הטרוזים לדעת סודה בסדר ז'. החבורות נמסרות בליל שישי מידי שבועיים בישיבה הקד'.

לרגל הוצאת הקונטרס הנפלא כתב רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א מכתב הסכמה, בו הכביר בשבח הקונטרס "אשר הגו דבר טוב להתאסף בחבורות להבין ולהשכיל ולחדש בעומק הסוגיות ומשמיעים החידושים לפני חברים מקשיבים והענין רב התועלת ואמינא לפעלא טבא בידיה וישר כוחם וחילם לאורייתא".

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א כתב במכתבו, אליו הצטרף רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א "מה רבה היא השמחה הגדולה למראה הקובץ הנפלא העומד לצאת לאור עתה ע"י בני החבורה היקרים, וניכר מבין השיטין במערכות והחידושים הישרים והבהירים ומשמחי הלב עמל עצום ורב ללבן ולחדש להשכיל ולהבין, והחידושים הנפלאים האלו נמסרו ע"י בני החבורה היקרים נ"י ברוב עם בקביעות הוספת עמל מעת לעת בפלפולה של תורה בבירור ובעומק הסוגיות עד דק, ומה נאה ויקרה קביעות נפלאה זו".

ושמחת תורה, למעלה ממאה ועשרים מבוגרי הישיבה הקד' שליט"א וב"ב, שהתקבצו לתפילות הימים הקדושים בצוותא חדא כמקדמת דנא בנוסח וברוח התפילה בישיבה הקד'. התפילות התקיימו בימים הנוראים ובחג הסוכות בהיכל הישיבה לצעירים בעיר ברחוב חגי, ובשמחת תורה בבית הכנסת ברחוב דונלו בעיר, כשבוגרי הישיבה מתקבצים מכל רחבי העיר. בליל ב' דראש השנה מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א משא מיוחד בעניני היום ובעבודת המלכת ה' ביום הקדוש, ועבודתם של בני התורה שהיא עיקר מלכות הש"ת בעולם, ולאחר התפילה ברך בפרטות את כל בוגרי הישיבה הקד' שיחי' לשנה טובה ומתוקה להם ולביתם.

גם במניין בוגרי הישיבה הקד' בעיר מודיעין עילית נרשמה התרחבות רבה כשהשנה התפללו בו למעלה משישים מבוגרי הישיבה הקד' שליט"א וב"ב. לאור ההתרחבות הועתקו התפילות להיכל החדש של הישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' ברחוב רש"י בשכונת נאות הפסגה בעיר. בתפילות הימים הנוראים הגיע להשתתף באופן מיוחד ראש הכולל הגאון רבי ישעיה הלברשטט שליט"א שאף מסר שיעורים ושיחות במהלך החג.

צקון לחשם קשוב ק-ה

צקון לחשם קשוב ק-ה, רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א ורבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א עם ספרי התורה, בתוך שליח הציבור מורינו הגאון רבי מרדכי ויזל שליט"א

תפילות היום הקדוש יום הכיפורים, התקיימו בישיבה הקדושה בהתרוממות הרוח, בקדושה ובטהרת הלב בריצוי לפני הבורא יתברך. לאחר כל נדרי, קודם תפילת מעריב, נשא רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א משא מיוחד במהות עבודת היום, הכפרה והתשובה. כמידי שנה לאחר תפילת מעריב מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א שיעור ברמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים, וקודם תפילת נעילה מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי שליט"א דברי כיבושין והתעוררות, לפתוח השער בעת נעילת השער.

בתפילות יום הכיפורים בישיבה הקד' השתתפו למעלה מאלף ושש מאות מתפללים והיכל הישיבה צר מהכיל ממש, כשלבני הישיבה מצטרפים מאות מבוגרי הישיבה הקד' שיחי' שהגיעו, לשוב אליו יתברך ברחמיו, ולהתפלל את תפילות היום הקדוש בהיכל הישיבה הקד'.

"בשנה זו כ"א ראה בחוש כמה אנו זקוקים לחסדים תמידיים": מכתב רבינו ראש הישיבה שליט"א לתלמידי הישיבה

בעקבות שהותו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א בראש השנה בניכר למען העמדת הישיבה הקד', שיגר רבינו רה"י שליט"א מכתב מיוחד לתלמידי הישיבה הקד' נ"י לקראת יום הדין, כשהוא מעורר על מאורעות השנה שחלפה והמצב בארה"ק: "בראש השנה שעבר נגזרו על עמ"י היושב בציון גזירות קשות וחסרות אסונות על רבים מבני עמינו שנפלו בחרב ה", וכא"ז מאיתנו ראה בחוש כמה זקוקים אנו לרחמים ולחסדים תמידיים ואילו זה הרי על פי דרך הטבע אין לנו קיום כלל וכלל. ומאיך גיסא, ראינו ע"ז אך בכל שנה ושנה הקב"ה חומל עלינו וגזר עלינו גזירות טובות".

רבינו ראש הישיבה שליט"א הרחיב בעבודתנו בעת הזאת: "וא"כ עלינו להתחזק גם בעיקר הכוונה והידיעה עד כמה תלוי כל חיינו ממש ב"ה וכמה עלינו להתפלל שיגזר עלינו שנה טובה ומתוקה לחיים טובים ולשלום ועל כל עמו בית ישראל. ומאיך גם להודות לקב"ה על כל הגזירות הטובות שהוא גזר עלינו ב"ה שעברה לטובה על עמו ועל כא"ז, ובדאי ההודאה על זה וההכרה בזה שהכל הוא מאיתו ועל הכל צריך להודות ולהתפלל זה עצמו זכות בעבורנו בדין".

בסיום הדברים כתב רבינו ראש הישיבה שליט"א: "לרצון ה' הוא שלא אהיה עימכם בנוף ביום הדין ומה עז הוא הרצון להיות עימכם בימים קדושים אלו יום הרת עולם יום המלכת ה', אך זהו רצונו יתברך שאעשה למענכם ולמען כל באי הישיבה הקד', ומריחוק המקום אך בקירוב הלב הנני מתפלל וחפץ לברך כא"ז מעומק הלב בברכת השנים, שתזכו לשנה טובה ומתוקה ותכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום, ונזכה כולנו לראות בטוב ה' כל הימים לעלות ולהתעלות כשאיפותיכם הטהורות, וימלא ה' כל משאלות ליבכם לטובה, ויעלו תפילותינו לרצון לפני אדון כל".

ערב היום הקדוש, רבותינו ראשי הישיבה שליט"א בכניסתם להיכל הישיבה

היום הרת עולם

בימי ראש השנה נישאה ברמה המלכת הש"ת על כל הארץ בקדושה ובטהרת הלב בהיכל הישיבה הקד', בתפילות וברוממות מיוחדת שאינה ניתנת לתיאור. יצוין כי אמירת ברכת ה'לשנה טובה' מרבותינו ראשי ורבינו הישיבה שליט"א לתלמידיהם כבניהם לאחר תפילת מעריב בליל א' דראש השנה ארכה למעלה משעתיים.

לפני התקיעות נשא רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א דברי התעוררות וחיזוק, כשלאחר מכן כמנהג הישיבה הקד' בכדי להודות על העבר ולזעוק על העתיד, אמרו בני הישיבה בחרדת קודש מזמור לתודה להודות לקב"ה על כל הטוב והשפע שהשפיע עלינו הש"ת בכל השנה שעברה, ומיד לאחמ"כ התחילו באמירת פסוקי התקיעות.

כמידי שנה בשנה שימש רבינו ראש הישיבה הגר"מ שליט"א כבעל התוקע, ולאור שהותו של רבינו ראש הישיבה הגר"ש שליט"א בניכר למען הישיבה הקד', שימש מורינו הגאון רבי אליעזר לוי שליט"א כהמקריא לבעל התוקע. בליל ב' דראש השנה קודם תפילת מעריב נשא בהיכל הישיבה מורינו המשגיח הגה"צ רבי יוסף דיויס שליט"א את ה'שיעור דעת' הקבוע בליל היום הקדוש, מאמר בעבודתנו ביום הזה לזכות לשנה טובה ומתוקה.

ירח האיתנים במנייני בוגרי הישיבה הקד'

התרחבות מרובה במניין בוגרי הישיבה הקד' בעיר בני ברק בירח האיתנים. במניין השתתפו בתפילות הימים הנוראים, חג הסוכות

סיום מסכת מכות

עם סיום היום הקדוש ברוממות ובהתעלות, קידשו בני הישיבה הקד' את הלבנה ומיד לאחר מכן התקיים סדר 'מחיל אל חיל' בהיכל הישיבה הקד', להוסיף מקודש על הקודש.

לאחר הסדר התקיים בחדר האוכל בקריית הישיבה מעמד סיום מסכת מכות שנלמדה ע"י למעלה מאלף בני הישיבה נ"י במהלך זמן אלול, וכן התקיים מעמד סיום מסכת בבא קמא שנלמדה בישיבה הקד' בסדרי העתיקתא בהם חוזרים התלמידים על תלמודם. המעמד התקיים בראשות רבותינו ראשי ורבינו הישיבה הקד' שליט"א, ובהשתתפות מאות רבות מתלמידי הישיבה הקד' נ"י שששו ושמחו בשמחת התורה, וכאותה בת קול המכרזת במוצאי יום הכיפורים 'לך אכול בשמחה לחמך כי כבר רצה ה' את מעשרך'.

רבותינו שליט"א במעמד סיום מסכת מכות ומסכת בבא קמא

במוצאי היום הקדוש - לאחר מעמד סיום מסכת מכות וב"ק, התקיימה בישיבה הקד' כמידי שנה חלוקת ארבעת מינים מהודרים ביותר לבני הישיבה הקד' נ"י בסיוע ובהשתדלות קרן "תומכי תורה" שע"י הישיבה הקד', כמידי שנה בשנה מעניקה הישיבה הקד' בעבור בני הישיבה ארבעת מינים מהודרים בהידורם וביופיים כשהדר מצוה לצד הדרם של עמלי תורה נוסף עליהם, אלפי האתרוגים ושאר המינים נבחרים וממוינים בקפידה במהלך חודשי אב ואלול ע"י צוות ת"ח, על מנת להעניק לבני הישיבה הקד' ארבעת מינים מהודרים ביותר, כנאה וכיאה.

במהלך החלוקה נותר במקום רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א במשך זמן רב על מנת לענות לתלמידים נ"י לשאלותיהם, כמו כן מורי הוראה מובהקים שליט"א השיבו לשאלות התלמידים בהיכל הישיבה במשך שעות ארוכות, כשבהיכלה של הישיבה הקד' נשמעים דיונים לעומקה של הלכה.

מי שלא ראה שמחת בית השואבה

אלפים רבים השתתפו במעמד 'זכר לשמחת בית השואבה' המרכזי בחג הסוכות שהתקיים בישיבה הקד' בקריית הישיבה בראשות רבותינו ראשי ורבי הישיבה שליט"א ועימם כלל רבותינו מרנן ורבנן ראשי הישיבות דישיבת עטרת שלמה בכל אתר ואתר שליט"א. המעמד התקיים בהשתתפות אלפים מבני הישיבה בוגריה וידידיה ובני משפחותיהם שיחי', וכמסורת השנתית מידי שנה בשנה נהרו למעמד אלפים מכלל ציבור אוהבי התורה ושוחריה מכל רחבי הארץ, שהגיעו לשמוח בשמחת החג, בשמחה שנגמשת עד השעות הקטנות בלילה.

גם בכלל הישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ התקיימו מעמדי שמחת בית השואבה והקפות שניות לשמוח בשמחת החג, המעמדים נערכו בראשות רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א וראשי הישיבה ורבינו די בכל אתר ואתר שליט"א בהשתתפות למעלה מאלף שש מאות תלמידי הישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד', יחד עם הוריהם ובני משפחותיהם שיחי'.

אלפים בהיכל הישיבה הקד' במעמד שמחת בית השואבה

מורי הוראה שליט"א בבדיקת ארבעת המינים לשאלות התלמידים

בני הישיבה דנים בהיכל הישיבה בהלכות ארבעת המינים

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א בבדיקת אתרוגים במהלך החלוקה

שמת חלקינו מיושבי בית המדרש

כמנהג הישיבה, בני הישיבה הקד' נ"י נשארו בישיבה במוצאי יום הכיפורים גם למחרתו, כשלאחר תפילת שחרית - המוקדמת כמנהג ישראל ביום שלאחר יום הכיפורים - מתקיים סדר לימוד, ולאחר מכן תלמידי הישיבה שבו לביתם לקראת חג הסוכות וימי בין הזמנים.

הסעות לכל רחבי הארץ למחרת יום הכיפורים ללמעלה מאלף תלמידי הישיבה נ"י

חייב אדם להקביל פני רבו ברגל

כמידי חג עלו מאות מתלמידי הישיבה במהלך ימי חול המועד למעונם של רבותינו ראשי ורבי הישיבה שליט"א להקביל פני רבם ברגל, לשמוע דברי אלוקים חיים ולשמוח בשמחת החג.

הקבלת פני רבו בסוכת רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א

הקבלת פני רבו בסוכת רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזנבנד שליט"א

הקבלת פני רבו בסוכת רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א

והראנו

בכיתות נ' בת"ת שע"י הישיבה הקד' בישוב קרית יערים טלז סטון, ערכו התלמידים נ"י תערוכת סוכות מיוחדת ומרהיבה לרגל לימוד משניות והלכות סוכה, כשבכך מבוארים ומומחשים האופנים השונים בהלכות בניית הסוכה.

סוכה בראש הספינה

תערוכת הסוכות

חלוקת כבוד יום טוב

בערב חג הסוכות קיימה הישיבה הקד', בסיוע ובהשתדלות קרן "תומכי תורה" שע"י הישיבה הקד', חלוקה מיוחדת למאות בוגרי הישיבה שליט"א ובני משפ' שיחי', ארגז בשר מ'שחיסת חבורה', השחיסה המהודרת ביותר בתכלית ההידור והדקדוק שע"י בד"ץ עטרת שלמה העומד תחת הכוננת גדולי הוראה שליט"א. כמו כן קיבלו בוגרי הישיבה תלושים, על מנת לסייע ולהקל בידם להכניס את החג בשמחה ובכבוד. החלוקה התקיימה בשמונה מוקדים ברחבי הארץ.

הגאב"ד הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א בחבורה שעי" הישיבה הקד' לקראת חג הסוכות

פתקא טבא

כמידי שנה בליל הושענא רבה התקיים סדר לימוד בכל הלילה לבני הישיבה הקד' נ"י בישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' בב"ב, במהלך הלילה מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א מאמר בענייני החג, לאחר מכן התקיימה תפילה לישועה ולזיווגים, כשלפני העמוד עבר רבינו ראש הישיבה שליט"א ולאחר מכן ערך מי שברך לזקוקים לזיווג הגון בקרוב.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א במי שברך לזיווגים הגונים בליל הושענא רבה לאחר המעמד

כינוס יסוד החבורה

דבר ה' זו הלכה

קורת רוח מרובה נרשמה בקרב עמלי התורה והוגיה עם פתיחת חבורה חדשה בכולל הגדול שע"י הישיבה הקד' בעיר בני ברק עבור חבר תלמידי חכמים מופלגים מבני הכולל, ללימוד הלכה מתוך עומק הסוגיות, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. בראשות החבורה עומד הגאון רבי יחזקאל קפלן שליט"א רב חבורת השחיטה שע"י הישיבה הקד', ותלמידים חביבים של גדולי הפוסקים הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א, הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א והגאון רבי מנחם מנדל לובין שליט"א. החבורה שבתוך הכולל שע"י הישיבה הקד' בבני ברק, נועדה לחבר אברכים מופלגים מבין חברי הכולל, החפצים לעמול בעומק ובשורש הסוגיות, מהסוגיות בש"ס עם שיטות הראשונים ועד אליבא דהלכתא בלימוד שו"ע והפוסקים.

לקראת ייסוד החבורה התקיים כינוס היסוד בהשתתפות ראש החבורה הגר"י קפלן שליט"א והגר"א ברונר שליט"א מרבני הישיבה שנשאו דברים במעמד.

זמן חורף נפתח בסייעתא דשמיא בייסוד החבורה החדשה עם חבר אברכים מופלגים, בחדר 'דרום' בכולל שע"י הישיבה הקד', כשזמן חורף התחיל בהצלחה מרובה בריבוי עמל בלימוד סוגית טבילת כלים, כשלאחר חנוכה יתחילו בחבורה בלימוד סוגיית ביטול עכו"ם.

מי שברך את האבות הוא יברך את הבנים. ההורים והבנים נ"י במעמד

מורשה קהילת יעקב

בתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' בצפון בני ברק, התקיים לראשונה מעמד התחלת לימוד האותיות לילדי הת"ת שהגיעו לגיל לימוד הא-ב, וזכו להתחיל בלימוד האותיות בשמחה ובחשק כשהם מובאים כמנהג ישראל עטופים בטלית ובאמירת סדר התחלת לימוד האותיות. המעמד התקיים בהשתתפות ההורים החשובים שליט"א ונשאו בו דברים מנהל הת"ת בצפון העיר הרה"ג ר' שלמה ישראלי שליט"א ומנהל כלל תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' הרה"ג ר' חיים רימר שליט"א.

הת"ת בצפון העיר נוסד לפני שנתיים, ובסייעתא דשמיא עצומה נחל הצלחה גדולה כשמשפחות בני התורה האברכים החשובים בשכונה שליט"א רואים בו את המקום ואת בית החינוך לגדל הבנים לתלמידי חכמים וגדולים בתורה, מתוך יראת שמים ושמחת חיים.

לקראת השנה הבעל"ט הסתיים הרישום בת"ת בהצלחה מרובה למעלה מן המשוער ממש, ברישומם של טובי המשפחות מסולתו ושמנו של ציבור בני התורה בשכונה. בתחילת השנה יפתחו בס"ד שתי כיתות, כשהן עתידות להתחלק, אחת בת"ת בפרדס כץ ברחוב המכבים, והכיתה השנייה בשכונת קריית הרצוג.

נושא דברים המלמד שליט"א, נראים עוד הרה"ג ר' חיים רימר שליט"א מנהל כלל התת"ם, והרה"ג ר' שלמה ישראלי שליט"א מנהל ת"ת צפון העיר

ההורים והבנים נ"י במעמד

מסיבת חומש בת"ת במודיעין עילית

גם בתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' בעיר מודיעין עילית התאספו ההורים החשובים שליט"א יחד עם בניהם למעמד התחלת האותיות, בהשתתפות המלמדים שליט"א והמנהל שליט"א.

המעמד האדיר בראשות מוסרי התורה רבותינו ראשי הישיבה שליט"א

בני הישיבה הקד' במעמד נעילת החג

וחיי עולם נטע בתוכנו -

נעילת חג שמחת תורה בישיבה הקד'

נגיל ונשיש בזאת התורה - חג שמחת תורה בישיבה הקד', יום חגם של עמלי התורה, נחגג בהתרוממות ובהתעלות נפלאה בראשותם של רבותינו ראשי הישיבה ורבניה שליט"א, כשבני הישיבה החבוקים ודבוקים בה שמחים ביום שמחתה. ב'חתן תורה' כובד רבינו ראש הישיבה הגאון רבי בנימין סורוצקין שליט"א, ו'בחנתן בראשית' כובד רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א שערך קידושא רבה בביתו בשבת פרשת נח. השמחה הנעלית הגיעה לשיאה בעת נעילת שער, במעמד נעילת החג שהתקיים בהיכל הישיבה, כשאלפי התלמידים עומדים על הפארענצ'ס' בשמחה עצומה ופורצת גבולות ממש, ובדביקות עילאית בתורה ובנותנה, במרכז המעמד נשא דברים נרגשים רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א.

בתפילת 'דתפתח ליבאי באורייתא', בשירה ובדביקות ובכיסופי אהבת התורה במשך שעה ארוכה לאחר סיום החג, חתמו בני הישיבה הקד' נ"י את היום הגדול ואת השמחה העצומה, בחותם עז שרישומו נותר לכל השנה כולה.

תחילת זמן חורף

זמן חורף בישיבה הקד' נפתח בסייעתא דשמיא מרובה במוצאי שבת קודש פרשת נח, הזמן התחיל בלימוד מסכת גיטין, כשקול התורה נשמע בעוז וברמה בהיכל התורה, כראוי לזמן חורף הידוע כמסוגל מאוד להצלחה ברציפות הלימוד והעלייה בעז"ה. תחילת הזמן בישיבה הקד' הוקדם כפי שכתבו גדולי ישראל שליט"א במכתבם לאור המצב ולריבוי זכויות לכלל ישראל בעת הזאת.

קרוב לאלף מתלמידי הישיבה הקד' נ"י במבחן על כל מסכת מכות

מבחן על מסכת מכות

במוצאי שבת קודש פרשת לך לך התקיים בהיכל הישיבה הקד' מבחן על כל מסכת 'מכות' גפ"ת שנלמדה בישיבה בזמן אלול, במהלכו עמדו בכור המבחן למעלה מתשע מאות וחמישים מבני העלייה בני הישיבה הקד' נ"י שנבחנו על כל המסכת בידיעה ובקניין גמור בה, המבחן התקיים לאחר שבמהלך הזמן כולו עמלו הבחורים על לימוד המסכת בעומק העיון וההבנה, ובימי בין הזמנים השלימו את הדפים שלא נלמדו במהלך הזמן. אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א בשיעור בהיכל הכולל

שיעור פתיחה

עם פתיחת הזמן מסר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א שיעור בכולל במודיעין עילית, במהלכו אף הרחיב בדברי חיזוק ביסודות העבודה והעמל בדרך ההצלחה והעלייה בתורה.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א מעיין בספר

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א בדברי ברכה להוצאת הספר

הלחיים בחדרו של רבינו רה"י הגרש"ב שליט"א

התלמידים במעמד

שליט"א, בהשתתפות מורנו המשגיח הגה"צ רבי יוסף דיויס שליט"א יחד עם בני הקיבוץ, ובמהלכו נשאו רבותינו שליט"א דברי שבח במעלת ריבוי עסק התורה ע"י כתיבת חידו"ת ככלל וע"י כתיבה לרבים שהיא דבר נפלא עד מאוד, כן הוסיפו דברי ברכה לתלמידים.

כמו כן זכו התלמידים נ"י לברכתם של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א ששיבח במשך שעה ארוכה את גודל העניין בזה, והוסיף בברכה לכל הכותבים ולמתעסקים במלאכה, "שאין לך זיכוי הרבים גדול מזיכוי בהוספת עומק בתורה והבנה בעיונה וביגיעת התורה". כמו כן זכו התלמידים לברכתו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א ששיבח וקילס את הוצאת הגיליונות וחשיבותם וברך שיזכו להוסיף ב"ללמוד וללמד" ויאיר עינינו בתורתו.

מעמד התפילה בהיכל הישיבה הקד'

עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו

בכלל היכלי התורה שע"י הישיבה הקד' התקיימו מעמדי תפילה וזעקה שנקבעו על ידי גדולי ישראל שליט"א לשפוך שיש לזעוק ולהתפלל לפני אבינו שבשמים בעקבות המצב השורר בארה"ק. בהיכל הישיבה הקד' בקריית הישיבה התקיים המעמד בסיום סדר שני ולפני העמוד עבר הגאון רבי יעקב ויינפלד שליט"א. כמו כן התקיימו מעמדי תפילה בכלל הכוללים שע"י הישיבה הקד', בשיבות לצעירים, ובתלמודי התורה בכל רחבי הארץ, אולי יחוס עם עני ואביון, אולי ירחם.

נעילת הרישום לת"ת החדש בעיר הוותיקה

בימים אלו ננעלת תקופת הרישום בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ, כשבסייעתא דשמיא נרשמת הצלחה גדולה מאוד בכל הת"ת בביקוש העצום של טובי משפחות תלמידי החכמים בכל אתר ואתר, בחלק מתלמודי התורה אף נוספו כיתות בשל הריבוי הגדול בלעה"ר.

במהלך הרישום קורת רוח מרובה נרשמה בקהילות בני התורה בשכונת העיר הוותיקה בבית שמש עם נעילת הרישום בהצלחה גדולה ובסייעתא דשמיא עצומה לתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' שייפתח בעז"ה בראש חודש אלול, תלמוד התורה שיוקם בשכונה, לבקשתם ובעידודם הרב של רבני השכונה שליט"א, מהווה בשורה של ממש לתושבי השכונה בני התורה ולחיצוק הציבון התורני של השכונה כולה, ובס"ד ננעל הרישום בהצלחה מרובה מאברכי השכונה שליט"א, כשהמקום בעז"ה יהווה בית גדול לה' ולתורתו, בהשקעה עצומה למען התלמידים היקרים נ"י, כמסורת תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ.

יצוין עוד, כי הצלחה מיוחדת נרשמה ברישום לת"ת מערב ב"ב, כשטובי האברכים והמשפחות באיזור מערב העיר בוחרים בת"ת שע"י הישיבה הקד' לבית החינוך לבניהם. כזכור, הת"ת שע"י הישיבה הקד' העתיק את משכנו מאיזור דובק לרחוב צפת בעיר, ובס"ד גם כלל האברכים ורבני הקהילות באיזור החדש מביעים את אימונם הרב בת"ת והצלחתו הגדולה בהעמדת התלמידים, לאחרונה אף הצטרפו לצוות הת"ת הרה"ג ר' אליעזר זילברצוויג שליט"א למפקח בת"ת, וכן הרה"ג ר' אברהם דייטש שליט"א למפקח התלמידים בניל הצעיר בת"ת, שידועים כאנשי חינוך משכמם ומעלה ממש, שידם רב להם בהעמדת תלמידים בתו"ש בהצלחה גדולה.

שיפור משמעותי בקווי התחבורה הציבורית לקריית הישיבה

בחודש האחרון, בהובלת סגן השר במשרד התחבורה הרב אורי מקלב שיחי', הושקה ברשות הארצית לתחבורה ציבורית סדרת שיפורים רחבי היקף בתחבורה הציבורית בדרום הארץ. מדובר במהלך תקדימי הכולל תגבור קווים, הוספת קווים חדשים ושינויי מסלול משמעותיים, שנועדו לתת מענה לצרכים ההולכים וגדלים של התושבים בכלל, וציבור בני התורה בפרט. גורמי המקצוע מצינים כי למרות האתגרים התקציביים נעשה מאמץ רב לשיפור התחבורה הציבורית. אחד השינויים המרכזיים במתווה החדש הנוגע לרווחת בני הישיבה הקד' נ"י הוא השינוי בקווי הנסיעות לראשון לציון, כשעד כה הקו היחיד שהוביל לישיבה היה הקו מאשדוד לבני ברק, שעצר מספר פעמים במהלך היום בסמוך לקריית הישיבה. כעת בייעול משמעותי החל קו 316 המשמש כקו ישיר בין ראש"צ לב"ב לעבור באופן קבוע בסמוך לקריית הישיבה, ונותן מענה נגיש מהיר ונוח לתלמידים, כשמאות מתלמידי הישיבה הקד' מסתייעים בו וחוסכים זמני המתנה מיותרים. בנוסף לכך, קו חדש 372 המחבר בין קריית גת לפתח תקווה, החל לעבור דרך ראשון לציון, ולתת מענה נוסף לבני הישיבות באזור בעצירה בסמוך לקריית הישיבה הקד'.

תוכו רצוף אהבה

עם תחילת זמן חורף נרשמה התחזקות רבתית לתוכנית "רוממות" בהיכלי הכוללים שע"י הישיבה הקד', עם הצטרפותם של מאות מחכמי ורבני הישיבה שליט"א לתוכנית הרצופות 'רוממות', לקראת תחילת הזמן אף יצא לאור גיליון מיוחד של דברי חיזוק בגודל המעלה העצומה של סדרי הרצופות, המסייעים להתמדת התורה ללא היסח הדעת.

תוכנית הרצופות 'רוממות' נוסדה לפני מספר שנים בהיכלי הכוללים שע"י הישיבה הקד' בעידודו ובהכוונתו של רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א, לחיזוק לימוד הרציפות בתחילת הסדרים, לצד עריכת מבחנים שבועיים על סד"ב, ומסירת חבורות מידי יום חמישי בהיכלי הכוללים. התוכנית נחלה הצלחה עצומה בחיזוק אדיר לעמלה של תורה בקרב בני העלייה שנשמע בעוז ובתעצומות, זר לא יבין זאת.

כאמור, עם תחילת זמן חורף, נערכה הרשמה נוספת לחבורת הרצופות בהצטרפותם של מאות מאברכי הכולל שליט"א, שזוכים להוסיף מן הקודש על הקודש ולהרבות גדרים וחיזוקים להתמדת התורה.

שער הגיליון שיצא לאור בהיכלי הכוללים

מעמד 'לחיים' לרגל הוצאת ספר "מלחמתה של תורה" על מסכת בבא מציעא

שמחה של תורה עם הופעת הספר "מלחמתה של תורה" על מסכת בבא מציעא שיצא לאור בישיבה הקד' ובו אלפי הערות ומשא ומתן של הלכה בעומק הסוגיות שנכתבו במהלך שנת תשפ"ד בישיבה הקד' ע"י מאות מתלמידי הישיבה הקד' נ"י.

הוצאת גיליונות 'מלחמתה של תורה' החלה בתחילת חורף תשפ"ד ביוזמת כמה מבני החבורה נ"י ובברכתם של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א, מתוך מטרה שיוכלו התלמידים להעלות על הכתב את חידושיהם בסוגיות בעת לימודם ולפורסם בפני הרבים להגדיל תורה ולהאדירה. במהלך החורף הופיע מידי שבועיים גיליון מלא וגדוש בהערות ובחידושים קצרים מבני החבורה, כשבכל גיליון התלמידים משיבים ונושאים ונותנים בתורת חבריהם. עם ההצלחה הגדולה של המיזם בס"ד ולבקשת הרבים, החל כבר במהלך זמן קיץ להופיע הגיליון בכל שבוע בערב שבת, ואכן זכה הדבר להוסיף ולהרבות לקח ופולפול במלחמתה של תורה.

עם ציון שנה לתחילת הוצאתם לאור של גיליונות מלחמתה של תורה, הופיע ויצא לאור ספר בן מאות רבות של עמודים בו קובצו אלפי ההערות והחידושים שהופיעו ע"י הגיליון במהלך שנת תשפ"ד על כל חלקי מסכת בבא מציעא.

לרגל ההוצאה לאור התקיימו מעמדי 'לחיים' בראשותם של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א ששיבחו עד מאוד את הדבר הנפלא הזה וברכו שימשיך הדבר להוסיף ולהגדיל תורה. המעמד המרכזי התקיים בחדרו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין

ימא טבא לרבנו

מעמד רב רושם נערך בחדר האוכל בישיבה הקד', ברוב הוד והדר לכבודה של תורה, לרגל מעמד סיומי מסכתות בבא מציעא, בבא קמא, קידושין, מכות, נזיר, עבודה זרה ותענית, ע"י הבחור החשוב יחיאל יוסף פולק הי"ו. המעמד התקיים בהשתתפות רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א שאף נשא דברים והארץ בחשיבות ניצול הזמן, לאחר הסיום רקדו בני ועד ג' לכבודה של תורה בליווי כלי זמר, את המעמד חתם אביו הגאון ר' מאיר טוביה פולק שליט"א שהארץ בעצות ובדרך לשקיעות בלימוד ובניצול הזמן.

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א נושא דברי חיזוק בסיום

אשירה לה': הבחור שניצל בשמחת תורה סיים את הש"ס כהודאה להשי"ת על הנס

מעמד נרגש ומיוחד התקיים בישיבת 'עטרת שלמה' בקריית הישיבה בראשון לציון במוצאי שבת קודש פרשת ויצא, בראשות רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א, במעמד סיום הש"ס שנלמד ע"י אחד מתלמידי הישיבה נ"י מבני שיעור א'.

הסיום המיוחד התקיים לאחר שבטבח הנורא בשמחת תורה בשנה שעברה, הבחור נ"י יחד עם עוד כמה מחבריו - תלמידי ישיבת עטרת שלמה באופקים, נקלעו בעודם בדרכם לישיבה לתפילת שחרית לאיזור מחבלי החמאס שהחלו לירות על התלמידים, ובמרחק מטרים ספורים מהם שרקו הכדורים, הם הצליחו בשמירה עליונה להימלט מידם ולברוח לאחד הבתים הסמוכים, כשבכל אותה עת המחבלים מסתובבים ברחוב במשך שעות ארוכות. כהודאה להשי"ת על הנס הגלוי קיבל ע"ע הבחור נ"י ללמוד את הש"ס היטב במשך השנה, ועתה זכה בהתרגשות רבה לסיים את הש"ס.

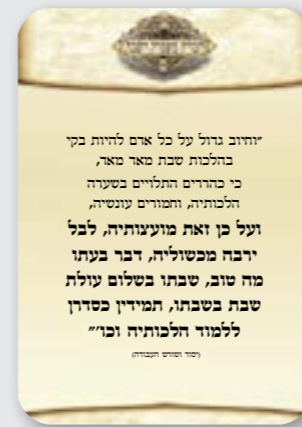
במרכז המעמד נשא דברים רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א, שהביא בדבריו את דברי הבית הלוי עה"פ אודך כי עניתני ויש שלמדו שהוא מלשון עינו, כי דרך ישראל הוא שמודים להשי"ת על עינו בשביל שיביא כבוד שמים, ובוודאי הכבוד שמים וקידוש ה' שישראל יודעים מכירים בניסי השי"ת ומודים עליהם ודאי זה נחת רוח עצומה לפני השי"ת.

רבינו ראש הישיבה שליט"א הוסיף: כי נאמר בפרשת השבוע שרחל קרא ליוסף כך כבקשה להשי"ת שיוסף לי בן אחר, ולכאורה תמוה שהרי עתה צריך להודות ורק אחר כך לבקש על עוד, אלא המבואר כאן הוא שמכיון שרחל רצתה בנים כדי להקים את כלל ישראל והרי זה בקשת רחניות, אדרבה, ברוחניות ההודאה היא על ידי תשוקה ורצון להוספה ברוחניות. ובודאי הודאה זו שהיא בתוספת לימוד התורה באופן מיוחד ונעלה, אין לך נחת רוח גדול יותר לפני השי"ת מזה, ובודאי השי"ת נותן עוד ועוד שפע - למיחלים לחסדו.

ושמרו

חיזוק רב בתוכנית "משמרת השבת" בישיבה הקד' שנוסדה לפני תקופה ע"י כמה מבני החבורה נ"י, בהכוננת הגאון רבי יעקב ויינפלד שליט"א, התוכנית שזכתה לברכת רבותינו ראשי הישיבה שליט"א נועדה ללימוד וליבון הלכות שבת קודש, כשזמן הלימוד הוא בבין הסדרים בשישי ושבת קודש, ומידי שבוע מתקיימים מבחנים.

עם תחילת זמן חורף הצטרפו רבים מתלמידי הישיבה נ"י לתוכנית, כשעם החיזוק הרב אף נוסדה חבורה מידי מוצש"ק על הלכות שבת שנמסרת ע"י בני החבורה

"תמידין כסדרן ללמוד הלכותיה"

מתיקות התורה

תלמידי כיתות ב' בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בעיר בית שמש, בסניפים רמה ד' ורמה ג', זכו לעלות יחד עם המנהלים, המפקח והמלמדים שליט"א למעונם של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א והגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א, לרגל התחלת לימוד המשניות. מרן רבנו שליט"א נשא דברי חיזוק והרעיון ברכות על התלמידים ואף חילקו לתלמידים מיני מתיקה, ובירכו שיזכו להרגיש במתיקות התורה כל חייהם, ללמוד ולעסוק בתורה הקדושה.

התלמידים במעון הגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א

התלמידים במעון רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א

יצו את הברכה

כמסורת תלמודי התורה שע"י הישיבה הקדושה בהעמדת חשיבות ענין החזרות, כדברי חז"ל כל הלומד ואינו שונה וכו', מידי שנה מתקיימות חזרות ומבחנים בכיתות ח' בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' על החומר שנלמד במהלך השנה ובסוף השנה.

עם סיום לימוד פרק שלושה שאכלו במסכת ברכות, ולאחר חזרות רבות ושינון כל הפרק על כל סוגיותיו, תלמידי כיתות ח' בת"ת בני ברק - מרכז זכו לעלות למעונם של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים מרדכי אוזבנד שליט"א, ורבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א, בקריית הישיבה, הם נבחנו על פרק שלושה שאכלו ועל פרק ראשון דברכות, יחד עם המנהל הרה"ג ר' יונה עמנואל שליט"א, והמלמדים הרה"ג ר' שלמה ישראלי שליט"א והרה"ג ר' יעקב ליבוביץ שליט"א.

רבותינו רה"י שליט"א בחנו את התלמידים במשך שעה ארוכה על כל הפרק מרישא ועד גמירא, ושיבחו מאוד את התלמידים ואת ידיעותיהם המופלגות בבהירות ובחדות. בסיום הדברים בירכו רבותינו רה"י את התלמידים שיזכו לגדול לתלמידי חכמים מופלגים לתפארת הוריהם מחנכיהם וכל בית ישראל.

התלמידים במבחן אצל רבינו רה"י הגרש"ב שליט"א

ביד עוסקי תורתך

בימים אלו, ימי החנוכה, מתקיימים בישיבה הקד' סדרי החזרה, סדרי 'המסכתא', ובכל הישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד' סדרי ה'כללית', בהם משננים התלמידים את חוק תלמודם בעומק העיון ובבהירות הידיעה, עשרות דפי הגפ"ת בהם עמלו ויגעו מתחילת חודש אלול ועד עתה.

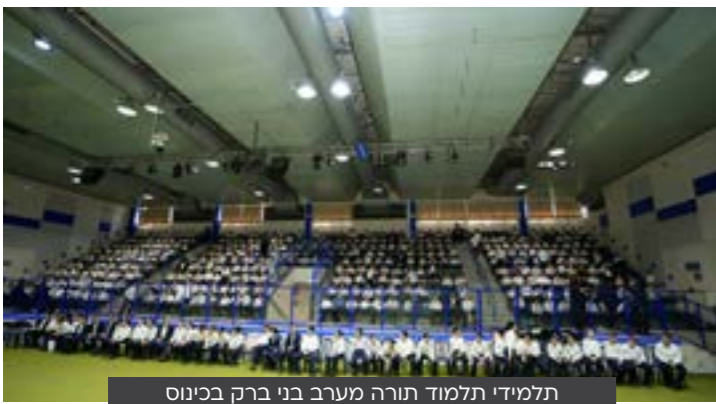
סדרי המסכתא כידוע מתקיימים בישיבה הקד' בשלוש תקופות במהלך השנה, בחנוכה, בסוף זמן חורף, ובסוף זמן קיץ, כשהסדרים מתקיימים מבוקר ועד ערב בהתמדה עצומה וביגיעה, לעסוק

בדברי תורה. אשרי עין ראתה זאת.

בשונה מרוב השנים בהן שבו התלמידים בשבת חנוכה לביתם, השנה באופן מיוחד, על פי הוראת רבותינו ראשי הישיבה שליט"א תתקיים 'שבת חנוכה' בתוך ימי החזרה, כשגם בשב"ק כבימות החול יאזרו התלמידים חיל בעסק התורה שעות על גבי שעות ברציפות ובשקיעות, להוסיף ולהרבות בעסק התורה בימים שנגעשו בהם ניסים לעוסקי תורתך. לקראת שבת פרשת ויגש ייצאו התלמידים נ"י לביתם, כשבסיום סדרי החזרות יתקיים המבחן בהיכל הישיבה הקד'.

וכולם מקבלים עליהם

ותערב לפניך: כינוסי חיזוק ורוממות לאלפי ילדי תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' נ"י ברחבי הארץ בין כסה לעשור, להכנה ולהתעוררות לקראת יום הכיפורים ♦ בין משאות התשובה הגדולים בהיכלי הישיבה הקד', טרח רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א לבוא ולחזק את ילדי התתי"ם ולברכם ♦ במרכז המעמדות הובא מכתב ברכתו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א ♦ אבינו מלכנו עשה למען תינוקות של בית רבן

תלמידי תלמוד תורה מערב בני ברק בכינוס

הרה"ג ר' יוסף יצחק גלוסקונס שליט"א מקריא את ברכת רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א לתלמידי

בנינו חשיבות קבלת הקבלות' וחזוקים בתורה ובמעשים טובים. במעמד התקיימה גם דרשה ממגיד המישרים הרב גרוסמן שליט"א.

מאות תלמידי הת"ת שע"י הישיבה הקד' בעיר בית שמש התאספו מכלל תלמידי התורה בעיר יחד לכינוס הכנה וחזוק מיוחד לקראת יום הכיפורים, בהשתתפות המיוחדת של רבינו ראש הישיבה הגאון ר' חיים פינשטיין שליט"א, שנשא דברי חיזוק וברכה לילדים. כמו"כ מורינו רה"י הגאון הגרש"ב סורוצקין שליט"א שלח מכתב לכבוד המעמד.

בנוסף השתתפו במעמד מרא דאתרא דרמה ד' בעיר הגאון רבי אליעזר ספטר שליט"א והמרא דאתרא דרמה ג' הגאון רבי חנוך אלבק שליט"א שנשא דברי ברכה, כן נשא דברים מגיד המישרים הרה"ג ר' שלמה מילר שליט"א, והרה"ג ר' שמואל אהרון יודלביץ שליט"א מנהל הת"ת ברמה א'. עוד נשא דברים מנהל כלל התתי"ם שע"י הישיבה הקד' ומנהל הת"ת ברמה ד' הרה"ג ר' חיים יונה רימר שליט"א.

בתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' שבקריית יערים, התאספו בהתרגשות רבה מאות ילדי הת"ת נ"י יחד עם המלמדים והמנהל שליט"א, לכינוס 'תשובה ותפילה' הכינוס התקיים באודיטוריום העירוני.

כיבד את הילדים בהשתתפותו כבוד המרא דאתרא הגאון רבי אריה שולמן שליט"א, במרכז הכינוס נשא דברי חיזוק בפני התלמידים היקרים נ"י הגאון הצדיק רבי בנימין פינקל שליט"א משיגיח ישיבת מיר, עוד נשא דברים במעמד מנהל הת"ת הרב הגאון ר' משה כהן שליט"א והביא במהלך דבריו את ברכתו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א.

המעמדים המיוחדים בכלל תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד', ננעלו בהתעלות והתרוממות הרוח ממש ונחתמו בתפילות נרגשות של כלל התלמידים נ"י ובשירה מרגשת של שירים מתפילות הימים הנוראים, כל זאת לאחר שעה ארוכה של הכנה לקראת יום הדין ודברי חיזוק, כשהם מקבלים על עצמם קבלות וחזוקים במעשים טובים, ומתכוונים בהכנה מיוחדת לעבודת הימים הנשגבים, לזכות לשנה טובה ומתוקה שנה מלאה ברכת ה' ברוחניות ובגשמיות ובשמחת לב.

מאות תלמידי התת בטלז סטון במעמד

ומעשיים, כמו חיזוק בענייני כוונה בברכות ובתפילה, וכן לכוון בג' ברכות ראשונות בשמו"ע, או לברך ברכה"ז מתוך הכתב, או קבלה בענייני כיבוד הרב וכיבוד הורים, או קבלה שלא לצער את השני וכיו"ב, והעיקר בזה הוא להשתדל להתחזק ולהתמיד בקבלה שמקבלים. ובודאי זו זכות גדולה מאוד ליום הדין וגם הכנה ראויה."

בסיום המכתב ברך רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א את כלל התלמידים היקרים: "לשנה טובה תחתמו לאלתר ולחיים טובים ולשלום, ונזכה כולנו לשנה מלאה ברכת ה' ויגדו עלינו גזירות טובות, ותזכו לגדול ולהצלחה בשנה הזו ובכל השנים וימלא ה' כל משאלות ליבכם ולב הורייכם וכל בית ישראל לטובה ולברכה, ותהיו לנחת אמת להורייכם היקרים שיחי ולרבותיכם שליט"א."

אבינו מלכנו חנונו וענונו – החיזוק וההתעוררות

בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בעיר בני ברק התאספו מאות התלמידים לכינוסי החיזוק וההכנה לקראת יום הדין שנערכו בתלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' במרכז ובמערב העיר. הכינוס לילדי הת"ת במערב העיר התקיים באודיטוריום 'משואות' בעיר, בהשתתפות רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א שטרח ובא לחזק את ילדי הת"ת.

בתלמוד תורה שע"י הישיבה הקד' בעיר מודיעין עילית התקיים מעמד החיזוק וההכנה לתלמידי הכיתות הגבוהות בת"ת לקראת יום הדין באולם 'אוביליון' בעיר, המעמד התקיים בהשתתפות המיוחדת של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א, שטרח ובא לאחר משא ההכנה ליום הדין בכלל שע"י הישיבה הקד' ובישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית, לברך ולחזק את מאות ילדי תלמודי התורה נ"י ולשבח ולהעלות את חשיבות המבצע המיוחד של ה'קבלות' שקיבלו על עצמם מאות הילדים בת"ת.

מנהל הת"ת הרה"ג ר' יוסף יצחק גלוסקונס שליט"א הביא בדבריו את ברכת רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א, והאריך עוד בדבריו

שכתוב בפסוק בתהלים, מפי עוללים ויונקים יסדת עז להשביט אויב ומתנקם."

במעלת קבלת קבלות הוסיף: "אתם תלמידים יקרים וחביבים קבלתם על עצמכם קבלות לקראת הימים הנוראים, הקבלה היא דבר שמחזק ועושה גדר, כתוב ברבנו יונה בשערי תשובה שמי שמקבל על עצמו לעשות דבר טוב, כבר מרגע שקיבל על עצמו זה נחשב כאילו הוא כבר קיים הדבר ועשה אותו בפועל, באופן שעל ידי הקבלה כבר יש בידכם את הזכות של החיזוק בתורה ובתפילה ומידות טובות, ויש בזה כח ליום הדין."

את הדברים סיים רבינו ראש הישיבה הגר"ח שליט"א בברכה לתלמידים: "ובעזר השם יתברך תזכו להכתב ולהיחתם עם כולנו לחיים טובים ארוכים ולשלום, שנזכה להיות כולנו בריאים בשלות הנפש, וללמוד תורה ולהתעלות במעלותיה. אתם וכל משפחותיכם, והרבנים המלמדים והמנהלים, כולם יזכו לשנה טובה ומתוקה וימלא ה' כל משאלות כולנו לטובה ולברכה."

רבינו רה"י הגרש"ב שליט"א במכתבו: והעיקר להשתדל להתמיד בקבלת שמקבלים

עקב שהותו בניכר למען הישיבה הקד' נבצר מרבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א לבוא ולחזק את תינוקות של בית רבן אלפי ילדי תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' ועל כן כתב מכתב מיוחד לילדי התתי"ם ובו עמד וחזק במעלתם של ימים קדושים אלו וצורת העבודה: "בעת עומדנו בעיצומם של ימים ימי 'דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב' וכל אחד ואחד רוצה להיחתם בדין ולזכות לשנה טובה ומתוקה, זכות גדולה היא ועצה טובה לזכות בדין היא לקבל קבלות טובות וחזוקים בריבוי מעשים טובים ומצוות."

רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א הוסיף בענין קבלת הקבלות הראויה: "ודעו כי עיקר החשיבות היא להשתדל לעמוד בקבלה בעקביות, ואין צריך לקבל דברים גדולים וקשים אלא אדרבה כי אם קבלות אפי' בדברים קטנים שאדם דש בעקביו ודברים קלים

כל ענייניו, על כל מה שהאדם צריך, כמה הצלחה תהיה לו, כמה פרנסה תהיה להורים, כמה בריאות, רפאונו ה' ונרפא, הקב"ה גוזר בריאות על כל בני המשפחה, על כל דבר ודבר דנים. ואז מגיעים עשרת ימי תשובה שעליהם נאמר דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיות קרוב, כתוב בגמ' שאלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, שבימים אלו הקב"ה קרוב יותר, מקבל יותר את התשובה, מקבל יותר את התפילות, בגמרא כתוב שאפילו יחיד, לא רק ציבור, התפילה שלו מתקבלת יותר מהר בימים אלו."

רבינו ראש הישיבה שליט"א הוסיף במעלת תלמוד תורה של תינוקות של בית רבן: "בריבוי לימוד התורה אנחנו יכולים ביותר להכריע את הכף לטובה ולברכה. אתם צריכים לדעת שהתורה שלכם יותר חביבה מכל בתי מדרש אחרים, למה כי זה הבל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא, ובזכות הבל פה זה שאין בו חטא העולם מתקיים, אז התורה והתפילה שלהם יש בה מעלה מיוחדת, שהם טהורים ונקיים לגמרי, היא עולה ישר למעלה, התורה שלכם מתקבלת, אין לה מחיצות של דברים לא טובים שיכולים להפריע ולגרום שהיא לא תעלה למעלה, תורה של החיידר זה התורה שהכי עולה למעלה. והבל פה כזה הוא חביב מאוד אצל הקב"ה, ובכוחו לבטל גזירות, כמו

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א נושא דברים בפני ילדי הת"ת במרכז בני ברק, נראים עוד המנהל הרה"ג ר' יונה עמנואל שליט"א, הרה"ג ר' שלמה ישראלי שליט"א, הרה"ג ר' יעקב ליבוביץ שליט"א

רבינו רה"י הגר"ח שליט"א במשאו: בכוח תלמוד תורה של תשב"ר לבטל הגזירות

במהלך הדברים אמר רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים שליט"א "אנחנו בתוך ארבעים היום שמראש חודש אלול ועד יום הכיפורים שהם ימי רצון, ראש השנה יש בו כמה עניינים אחד מהם שהוא יום הדין, הקב"ה דן את כל העולם, כולם עוברים לפני הקב"ה והוא גוזר על כל אחד ואחד על

ערב יום הדין: כינוסי חיזוק בכלל תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד'

לקראת ימי הדין והרחמים התקיימו שורת כינוסי חיזוק ורוממות למאות ילדי תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' בכל רחבי הארץ, במעמדי ההכנה המיוחדים לקראת ראש השנה ויום הכיפורים זכו התלמידים להתכנס באווירה מיוחדת ועילאית, לשמוע דברי חיזוק והתעוררות במהות הימים ובדרכי העבודה המתאימים לכל אחד ואחד בימים קדושים ונעלים אלו, ולטעום מרגש ימי הדין והרחמים.

במרכז המעמדים זכו התלמידים ברוב תלמודי התורה שע"י הישיבה הקד' לשמוע דברי חיזוק מפי רבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א שטרח ובא לחזק את ילדי תלמודי התורה בכל אתר ואתר בין משאות החיזוק בהיכלי התורה שע"י הישיבה הקד' אותם נשא רבינו רה"י שליט"א, ולברך בברכת השנים שיזכו לעלייה גדולה ברוחניות ויזכו לגדול לתלמידי חכמים ולהיות לנחת להוריהם ולמחנכיהם שיחיו.

בכינוסים נשא בפני התלמידים דברי חיזוק והכנה לקראת ימי הדין בשבח ובמעלת כל קבלה וקבלה של חיזוק במעשים טובים, בלימוד תורה, במצוות וכיבוד הורים, שאין לתאר ואין לשער את המעלות הגדולות שבכך, כמו כן רבינו ראש הישיבה שליט"א התפלל עם התלמידים וברכם בחמימות לב שיזכו לגדול בתורה.

תלמידי הת"ת בעיר מודיעין עילית מתברכים מרבינו ראש הישיבה הגאון רבי חיים פינשטיין שליט"א

שועתם רצה נא. בתפילה עם התלמידים בכינוס ילדי תלמודי התורה בבית שמש

מאות התלמידים בכינוס בבית שמש

הגאון רבי בנימין פינקל שליט"א נושא דברים בפני תלמידי הת"ת שע"י הישיבה הקד' בטלז סטון

ביקור בזק: רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום שליט"א במסע חיזוק בהיכלי התורה בגייטסהד

חיזוק רב בקהילה התורנית שבעיר גייטסהד באנגליה, בביקורו רב הרושם של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א בהיכלי התורה בעיר. המסע קצר הזמן אך רב האיכות כלל שיעורים, שיחות וביקורי חיזוק שהשפיעו גדולות ונצורות על צביון הקהילה התורנית, ותרמו לחיזוק והאדרת מעמדם הנשגב של אברכי הכוללים ובני הישיבות

צילום: מ. גבירץ

אומנותו' שמבואר שענינו הוא ככהנים שאין להם חלק ונחלה, וכך חובת האברכים שתורתם אומנותם שאין להם עוד עניינים וחשבונות רבים, אלא רק מסורים הם לתורה, ובכך מובטח להם שהקב"ה יספיק להם כדי חלקם המגיע להם, כמבואר בדברי הרמב"ם שכתב שם "ויזכה לו בעוה"ז דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים" והיינו שיש להם הבטחה מבורא העולם שיזכו בעוה"ז, כמו הכהנים, והיינו שגדרם הוא שאין להם חלק ונחלה אחרת מלבד עמל התורה בלבד.

בסיום יממה מלאה התעוררות למען התורה וכבוד שמים, ננעל מסע ומשא החיזוק המיוחד בקרב בני הישיבות וקהילות האברכים בעיר, ונחתם המסע המיוחד שרושמו נחקק בליבה של קהילת קודש דגייטסהד, כאות הוד וכציון דרך לביסוס ולהעמדת הכוללים בקהילת גייטסהד והעלאה על נס את יקר חשיבות שבת לוי בדורנו, עמלי התורה הממיתים עצמם באוהלה.

בשיעור בכולל המרכזי דגייטסהד

לאחר השיעור בישיבה הגאון רבי אברהם גורביץ שליט"א מלווה את רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א

בביקור במעון הגאון רבי עזריאל יפה שליט"א

את רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א עד מחוץ לביתו, כמו"כ ביקר רבינו ראש הישיבה שליט"א במעונו של הגאון רבי עזריאל יפה שליט"א.

לאחר מכן, התקיים מעמד 'קבלת פנים' ע"י פרנסי קהילת גייטסהד שיחי, במהלך הדברים עמד רבינו ראש הישיבה שליט"א על חשיבות קביעות העיתים לתורה לכאור"א והשמירה על ענין גדול זה, והאריך בחובתם ובזכותם גם של אלו שלא זכו לקבוע חוק תלמודם בכל היום כולו, לשמר חיבור אמיתי לתורה ועמליה מלבד קביעות העיתים.

במרכז המסע נשא רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א שיעור כללי בהיכל הכולל הגדול ביותר באנגליה, "כולל שע"י קהילת גייטסהד" העומד תחת נשיאות הגאון רבי אברהם גורביץ שליט"א. זמן רב קודם תחילת השיעור נאספו המונים מתושבי האזור שהגיעו לשיעור מגייטסהד והסביבה אל היכל הכולל, ועם הגעת רבינו ראש שליט"א לכולל קיבלו את פניו ראש הכולל הגאון רבי בן ציון צאהן שליט"א ור"מ הכולל הרה"ג ר' זליג קופיק שליט"א.

בסיום השיעור בסוגיית מפסיקין מד"ת לקרי"ש ותפילה בריש מסכת שבת, האריך רבינו ראש הישיבה שליט"א בשבחם ובמעלתם העצומה של אברכי הכולל מוסרי עצמם על עמלה של תורה, והרחיב בביאור דברי הרמב"ם בגדר 'תורתו

המסע המיוחד להיכלי התורה בגייטסהד הסתכם בעשרים וארבע שעות מלאות וגדושות של חיזוק וריבוי תורה, כשבמרכזו עמד חיזוק יקר חשיבותם של אברכי הכוללים ובני התורה בדורנו, מעמידי העולם ומחזיקי תבל בעמל תורתם. רבינו ראש הישיבה הגרש"ב שליט"א נעתר לבקשת ראשי הישיבות וראשי הכוללים שליט"א ורבני קהילת קודש דגייטסהד, לבוא ולחזק ולהרבות כבוד התורה ועמליה.

שיעור מיוחד מסר רבינו ראש הישיבה שליט"א בהיכל ישיבת "תפארת יעקב" גייטסהד בפני מאות תלמידי הישיבה נ"י לאחר תפילת שחרית, בסיום הדברים עמד רבינו ראש הישיבה שליט"א ביקר חשיבותם של גיבורי הכוח בני הישיבות, ובדרכי העלייה וההצלחה בתו"ש.

לאחר השיעור הגיע ראש הישיבה שליט"א לביקור במעונו של ראש הישיבה הגאון רבי אברהם גורביץ שליט"א, במהלך הביקור שנמשך שעה ארוכה דברו בהרחבה בדברי תורה ובסיום הדברים ביקש הגאון רבי אברהם שליט"א להודות ולהביע את שמחתו הגדולה על החיזוק הרב שמסב הביקור המיוחד להיכלי התורה ובפרט לחיזוק אברכי הכוללים בגייטסהד, והחדרת חשיבות הכוללים בכלל הציבור. בסיום הביקור, באורח נדיר ולמרות חולשתו, ביקש הגאון הגדול רבי אברהם שליט"א ללוות

בשיעור בהיכל ישיבת בית אברהם גייטסהד

חגיגת מתנות ברקורד!

- קונים** חליפה גבר **מקבלים** **מכנס מתנה!**
- קונים** מעיל צמר **מקבלים** **סריג מתנה!**
- קונים** סריג / קרדיגן **מקבלים** **צעיף מתנה!**
- קונים** עניבה **מקבלים** **עניבה מתנה!**

RECORD
MENSWEAR

ירושלים - מיקום חדש! | בני ברק | מודיעין עילית | טל' רב קווי 077-4060090

בתוקף עד ט' טבת תשפ"ה - 9.12.2024 | מהפריטים המשתתפים במבצע. אין כפל הנחות / שוברים | ט.ל.ח.

בברכת רבותינו ראשי הישיבה שליט"א נוסד בישיבה הקד' מכון "פרי עץ חיים" לעידוד כתיבת חידו"ת

חדש ימינו: המכון נוסד והוקם על שם מערכת "פרי עץ חיים" דישיבת טעלז ליטא על ידה הופיעו ויצאו לאור חידושי תורתם של בני הישיבה דטעלז, ובברכתם של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א חודש בישיבה הקדושה ♦ המכון יעמוד לימין תלמידי הישיבה הקד' להוציא לאור את חידושי תורתם ♦ תורה מפוארה בכלי מפואר

"פרי עץ חיים" דטעלז ליטא בהלכה ובאגדה, יצא לאור סיון תרצ"ט, ובו מובאים מתורת ראשי הישיבה זצ"ל, ה"ד, תלמידי הישיבה הגר"מ פוגרמנסקי זצ"ל הגר"ר בנגיס זצ"ל ועוד.

קובץ פרי עץ חיים שיצא לאור בישיבה בקליבלנד, בשנת תש"ג, ובו מתורגמים של ראשי ותלמידי הישיבה דטעלז קליבלנד זצוק"ל בהלכה ובאגדה

קורת רוח מרובה בישיבה הקד' עם ייסוד מערכת "פרי עץ חיים" לעידוד כתיבת חידושי תורה ע"י תלמידי הישיבה הקד' והוצאתם לאור עולם באופן מהודר ונאה. המכון נוסד בברכתם ובעידודם של רבותינו ראשי הישיבה שליט"א בתחילת זמן חורף, ויסייע בעד כל כותבי החידושים להדפיס את חידושיהם. תורה מפוארה בכלי מפואר.

כזכור, במהלך השנים האחרונות עמלה הנהלת הישיבה לסייע בעד תלמידי הישיבה הקד' להוציא לאור ולהקליד את חידושיהם ולהדפיסם אח"כ למען יעמדו ימים רבים, ואכן בס"ד הופיעו ויצאו לאור מאות קונטרסים בהם ערכו התלמידים את חידושיהם וזכו שתורתם משתמרת בידם.

לתופעה המבורכת והחשובה ולתנופה הרבה בנושא, אחראית גם הנהלת 'תורה דילה', הארגון אשר הוקם במטרה לסייע ולעודד כתיבת חידו"ת לבני הישיבות. ועתה, בסייעתא דשמיא זכתה הנהלת הישיבה למסד זאת בצורה רשמית ומסודרת, לשם כך הוקם במשרד הישיבה הקד' צוות הקלדה מיוחד שיהיה זה תפקידו על מנת לזכות את עמלי התורה בכך, ולסייע שיהיה הדבר נגיש לכל, ותכף לכתיבה כבר יהיו הדברים עלי גליון.

המכון כונה בשם "פרי עץ חיים" על שם מערכת פרי עץ חיים דישיבת טעלז ליטא, שהיתה מוציאה לאור לפני המלחמה גיליונות ובהם חידושים מבני הישיבה הקד' דטעלז.

לקבלם ע"י צוות ההקלדה מודפסים ונאים ללא טעויות או תקלות. כך ניתן לציין בסיפוק כי קרוב לחמש מאות מתלמידי הישיבה הקד' משתתפים במיזם, ועד עתה הוקלדו עשרות אלפי דפי חבורות וחידושים על הסוגיות, ומיליוני מילים של תורה, שכל אחת מהן מעמידה ומחזיקה את העולם.

בסיוע ובעידוד כתיבת חידו"ת. יצוין, כי החל מתחילת זמן חורף בו החל לפעול מכון פרי עץ חיים, יכולים התלמידים להעביר את חידושיהם שנכתבו על הסוגיא, וכבר באותו היום

בעצרת הרבבות בליקווד הובעה זעקת עולם התורה דארץ ישראל

רבבות מבני התורה בארה"ב התכנסו בליקווד בימי הסליחות למעמד אדיר של תפילה וזעקה לביטול הגזרות המרחפות על עולם התורה ולהצלת יושבי ארץ ישראל ♦ את זעקת ראשי הישיבות דארץ ישראל הביא רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א ♦ תורה הקדושה התחנני בבקשה

צילום: האחים לענטשעווסקי חדשות jdn

בכניסה למעמד, הגאון רבי אליהו בער וכטפויגל שליט"א ר"י זכרון משה, עם רבינו רה"י הגרש"ב סורוצקין שליט"א

רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א בפתיחת העצרת

בביקור הנהלת המגזר החרדי במכבי שירותי בריאות במעונו של רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א, הודיעה הנהלת הקופה על תחילת שורת פעילויות של קידום בריאות עבור תלמידי ישיבת עטרת שלמה

האישית של הישיבה הקד' לבריאותם האיתנה של כלל תלמידי הישיבה, וציין כי השותפה הטובה ביותר על מנת להגיש ידע ותכנים שיעזרו לתלמידי הישיבה באשר הם לקיים אורח חיים בריא ונכון, כשהכל בצורה מקצועית ומותאמת - היא מכבי שירותי בריאות, שחרטתה על דיגלה את איכות הרפואה ללא פשרות לצד קידומי בריאות מותאמים לכלל חבריה על מנת לעזור להם לקיים אורח חיים בריא.

במהלך הפגישה בירך רבינו ראש הישיבה שליט"א את חברי הנהלת מכבי על היוזמה החשובה ועל פועלם הרב למען הציבור, ואמר כי בעז"ה הישיבה תפעל על מנת שהפעילות החשובה הזו תימשך ותתרחב על מנת לדאוג לבריאות כלל התלמידים.

הנהלת מכבי הביעו את נכונותה של מכבי לעשות ככל האפשר עבור קידום הבריאות של תלמידי "עטרת שלמה", והוסיפו כי בהמשך מכבי תרחיב את הפעילות הייחודית לעוד מוסדות.

כמי שמובילה את תחום קידום הבריאות בכל רחבי הארץ, תוך מתן דגש על התאמת הפעילויות השונות לכלל חבריה מכלל המגזרים, פועלת מכבי כל העת על מנת לפתח את הנגשת התכנים והידע המקצועי שמעודדים קיום אורח חיים בריא, וזאת על מנת שחבריה ייהנו מאיכות חיים בריאה יוצר.

במסגרת זו, הגיעו הנהלת מכבי במגזר החרדי - הרה"ח ר' בן ציון פדר הי"ו מנהל המגזר החרדי, והרה"ח ר' אריה קליין הי"ו מנהל מגזרים במחוז ירושלים-שפלה, לביקור מיוחד במעונו של רבינו ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א בקריית הישיבה, ובסיכום מיוחד עם הנהלת הישיבה, ונציגי הישיבה הרב יהודה רפול והרב אלחנן שרבאני, סוכם על פתיחת שורת יוזמות ופעילויות שמטרתן קידום בריאות של תלמידי הישיבה, אברכי הישיבה ומשפחותיהם ותלמידי הישיבות לצעירים והתלמודי תורה שע"י הישיבה.

במהלך הביקור הדגישה הנהלת הישיבה את המחויבות

עולם התורה.

לאחר תפילת מנחה ע"י הגאון רבי שמואל שוויקה שליט"א רב קהילות עדות המזרח בליקווד, פתח את המעמד בדברים נציג ראשי הישיבות דאר"י ואורח הכבוד במעמד, רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א שהביא למעמד את זעקת בני התורה דארץ ישראל וזעקת הישיבה הקד', כשהרבבות עונים בתפילה וזעקה פסוק בפסוק.

המעמד ננעל בחרדת קודש ובקבלת עול מלכות שמים על ידי הגאון רבי יצחק סורוצקין שליט"א ראש מתיבתא דליקווד, כשהרבבות זועקים ליושב מרום שיחוס ויחון את עמו בית ישראל ואת בניו עמלי התורה הדבוקים בתורתו ובריאותו.

ליקווד בסמוך לישיבת 'בית מדרש גבוה', כשעשרות אלפי אברכים ומשפחותיהם, תלמידי הישיבות, ועמך בית ישראל מגיעים מליקווד ומרחבי ארה"ב למעמד הגדול, לעצרת תפילה וזעקה.

אחינו יושבי הגולה התאספו ויצאו לרחובה של עיר תחת הקור והגשם, לרגל המצב הקשה השורר בארץ הקודש, הן המצב הבטחוני, והן בשל הגזירות המרחפות על עולם התורה והרדיפות מאחינו הטועים לעמלי התורה שמעמידים את העולם בתורתם, בזעקה ובתחינה ליושב מרומים להצלת יושבי הארץ ואחינו בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה ולקיום

רבבות בני היהדות הנאמנה בארה"ב התכנסו בעיר ליקווד בניו ג'רזי לעצרת זעקה ותפילה על המצב הקשה השורר בארץ ישראל ועל הגזרות המרחפות על עולם התורה, המעמד התקיים בראשות גדולי ראשי הישיבות בארה"ב שליט"א, כשאת זעקת בני התורה והישיבות בארץ הקודש הביא נציג ראשי הישיבות דארץ ישראל למעמד ואורח הכבוד, רבינו ראש הישיבה הגאון רבי שלום בער סורוצקין שליט"א.

המעמד האדיר של בני היהדות הנאמנה בארה"ב, בו השתתפו לפי הערכת המשטרה למעלה ממאה אלף איש, התקיים בלב העיר

רבבות במעמד התפילה והזעקה

אהבת התורה

ציור: מירי וינרב

הגענו שוב לעבר, העירה של פעם שספגה המון תורה בזכות גדולי עולם שהיו בהם! שומעים קרקורי תרגולות ראשונים, ואנשים שכבר הספיקו לקום לתפלה

בקצה הרחוב הולך ר' אליעזר גורדון.

סבא, תראה!! הגאון ר' אליעזר גורדון הולך פה

כן, הוא חוזר כעת מברית מילה, בואו נלך ונראה איזו אהבת תורה יוקדת.

אני מתרגש - אנחנו הולכים כעת לראות מקרוב את פועליו העצומים שימו לב שבקדמת הרחוב היה בית מדרש שבו לומדים בחורי העירה

שם? בדיוק איפה שעובר עכשו ראש הישיבה?

כן

ואו סבא תראה, יורד שלג.

איזה גשמי ברכה

הלואי שלג! זה קוצת ברוך מערבב עם הרבה גשם, שלג יכול לעצור הכל ולהשאיר אנשים נצורים בבתים.

כמה טוב שבאתם ללמד אתי משניות

אש התורה כ"כ בערה בו! אבל כסף לא היה לו כדי להשתתף בשעור, והשומרים פשוט נעלו את הדלתות וסרבו להכניסו.

ככה היה שם, שלמו בשביל להכנס לבית המדרש.

אז הוא פשוט טפס על הגג והקשיב לשעורם של שמעיה ואבטליון.

שלג יכול לעצור הכל, חוץ מאת התורה.

זוכרים את הספור של הלל הזקן?

ושלג כבד נערם עליו והוא קפא שם והתעלה. כמוכן שהלומדים המזעזעים הורידו אותו מהגג, חממו אותו ונתנו לו לשתות ולאכל

איזו אהבה מיחדת לתורה

זה מזכיר לי ספור כ"כ יפה על דלתות בית המדרש הנעולות גם אצל מורנו ראש הישיבה הגאון ר' אליעזר גורדון.

קח אותנו לעבר סבא!

תראה - איזו אהבת תורה!!
כמה חשוב לו להגיע לפשט הנכון!

אני שומע שמתעסקים כאן
בסגיה ולא מצליחים לישב אותה,
יש לי תרוץ מפלא שיכול להבהיר
באופן משלם את הסגיה הזו.
אני אכנס פנימה, אל תוך בית
המדרש ואמר להם את התשובה!

סגיה קשה

כל התרוצים שאמרנו עד כה
לא מישבים את הקושיא שלך

זה רבי אליעזר גורדון!!!

השער נעול ולא שמעו את
הדפימות ויש לי תרוץ במיוחד
לסוגיא שלכם, לכן זו הדרך
שמצאתי להגיע לכאן.

קשה!! איך אפשר להסביר את הגמרא?
הרי יש מחלקות מפרשת!!

כל כך חבל שאנחנו לא מבינים
ולא יכולים להתקדם!!

סבא, למה נעלו את השער
של הבית מדרש?

ראש הישיבה דופק ודופק ואף אחד לא
שומע, מרב שהם שקועים בעמק הסגיות

איזו מתיקות של למוד!

שום דבר לא היה מסגל
לעצור את אהבת התורה
שבצורה בקרבו!

תודה!! עכשו הכל ברור, הסוגיא מובנת!

אנסה להכנס דרך
החלון, חביבים לעזר
להם בהבנת הסגיה

הרבה נערי רחוב שוטטו ברחובות,
הם היו מפריעים ללומדים בעת
למודם ולכן הנהלת הישיבה נעלה
בפנים את הדלתות.

התאחדות הרבנים

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא
לידידינו בני החבורה שליט"א

קרית הישיבה

כבוד רבני הישיבה

מוריני הגאון רבי יושע ויברג שליט"א להולדת הבת	הרב הגאון ר' שלמה שרייבר שליט"א	הרב הגאון ר' משה עלזאס שליט"א
הגאון ר' אריאל ברונר שליט"א לרגל היכנס בנו לעול תו"מ	לנישואי הבת ולהולדת הבן	להולדת הבת

הרב נפתלי מסלו להולדת הבת	הרב יהודה רפול להולדת הבן	הרב ישראל חי להולדת הבן
----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------

לידידינו בוגרי וכני החבורה שליט"א - קרית הישיבה

לאירוסיהם ולנישואיהם

מחזור ב'

הבה"ח בנימין גולקרום

מחזור ג'

הבה"ח ישראל פרוז
הבה"ח דוד ברוך
הבה"ח ידידיה פיקל

מחזור ד'

הבה"ח יוסף צאבא
הבה"ח ישראל מאיר שולזינגר

מחזור ה'

הבה"ח בצלאל גלר
הבה"ח אלעזר לוי
הבה"ח ישראל מאיר גאלוב
הבה"ח יחיאל מיכל רבינוביץ
הבה"ח ישראל חסידה
הבה"ח יואל דובינקי
הבה"ח יהודה הכט

מחזור ו'

הבה"ח משה גרטנר
הבה"ח יהודה אריה גודמן
הבה"ח יהושע צבי באב"ד
הבה"ח עקיבא אהרון יעקבר
הבה"ח שמואל אלישיב
הבה"ח גרשון לובין
הבה"ח רפאל לובין
הבה"ח ירוחם לוי
הבה"ח ישראל מאיר גרטנר
הבה"ח אהרון חן
הבה"ח יצחק זאב היימן
הבה"ח ישראל נוטיס
הבה"ח שמחה הייליג
הבה"ח מאיר אפללו
הבה"ח ידידיה יזדי
הבה"ח אריאל בוחבוט
הבה"ח ישראל מאיר שנברגר

מחזור ז'

בוגר הישיבה הבה"ח זאב רובינשטיין
הבה"ח דוד עמקיה
הבה"ח דוד ישראל
הבה"ח שמעון מנחם כהן
הבה"ח יקותיאל צבי כהן

ישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד'

ישיבה לצעירים אור אליעזר - בית שמש

הגאון ר' חנוך הבלין שליט"א להולדת הנכדה
הגאון ר' שמעון משה לוי שליט"א להולדת הבן
המשגיח הגאון ר' מאיר נוביק שליט"א להולדת הנכד

ישיבה לצעירים תורת ישראל - אופקים

ראש הישיבה הגאון ר' אברהם דב סגל שליט"א לנישואי הבת
הגאון ר' אליהו פינקוס שליט"א להולדת הנכדה
הגאון ר' ישראל הרשטיק שליט"א לרגל הכנס בנו לעול תו"מ

ישיבת לצעירים עטרת יוסף שלום מודיעין עילית

לנישואי הבנים

ראש הישיבה הגאון ר' זאב יעקובזון שליט"א המשגיח הגאון ר' אברהם ישעיהו דומב שליט"א
הגאון ר' יהושע וייס שליט"א לנישואי הבת
הרה"ג ר' צבי יעקב איזבי שליט"א לאירוסיה הבת
הגאון רבי דוד פרוז שליט"א להולדת הבת

ישיבה לצעירים עטרת שלמה - אלעד

מחזור ח'

הבה"ח יהושע יהודה אייזנשטיין

לרגל השמחה השרויה כמעונם בהולדת הבנים

הרב יצחק ליבוביץ
הרב נפתלי מרקוביץ
הרב ישראל שיינברגר
הרב אברהם חסן
הרב בן ציון ברדפיס
הרב אליהו אלטמן
הרב רפאל יונה טיקוצינסקי
הרב שמואל קפלן
הרב דוד גפנר
הרב משה ישראל

לרגל השמחה השרויה כמעונם בהולדת הבנות

הרב בנימין לוי
הרב אברהם אליאך
הרב משה ארנברג
הרב שלום מרדכי שיפמן
הרב נתנאל ויטמן
הרב דוד פרוז

ראש הישיבה הגאון ר' אברהם מרמרוש שליט"א להולדת הנכד
הגאון ר' אוריאל פפא שליט"א לנישואי הבן
הרה"ג ר' יוסף וינגרטן שליט"א לאירוסיה הבת

לרגל הכנס בנם לעול תו"מ

הגאון ר' נחמיה זלץ שליט"א
הגאון ר' יהודה צ'טרק שליט"א
הרה"ג ר' יוסף וינגרטן שליט"א

ישיבה לצעירים עטרת יוסף - בני ברק

ראש הישיבה הגאון ר' עוזיאל שרייבר שליט"א להולדת הנכד
הרב הגאון ר' ראובן רייכמן שליט"א לאירוסיה הבת
המשגיח הגאון ר' מרדכי פיש שליט"א להולדת הנכד
הרב אוריאל נאמני להולדת הבת

ישיבה לצעירים עטרת שלמה אריה ירושלים

הגאון ר' מנחם אדלר שליט"א לנישואי הבן
הגאון ר' הלל קרשינסקי שליט"א להולדת הנכדים
הגאון ר' אברהם נח כהן שליט"א להולדת הנכד

ישיבה לצעירים עטרת שלמה אחיסמך

ראש הישיבה הגאון ר' אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א להולדת הנכדה
הרב הגאון ר' מאיר יאיר ברקו שליט"א להולדת הנכד

כוללים שע"י הישיבה הקד'

כולל שע"י הישיבה - אופקים

להולדת הנכדים

ראש הכולל הגאון ר' יעקב פריימן שליט"א
ראש הכולל הגאון ר' דניאל אטלן שליט"א

להולדת הבנים

הרב אברהם צויבל
הרב שלמה מייזלר
הרב א"ש אדלר

להולדת הבנות

הרב חיים עוזר שטיינר
הרב אהרון קמפה
הרב יוסף אמיתי
הרב יוחנן ויזמאן
הרב יהונתן רוזן
הרב ישראל אלימלך

כולל שע"י הישיבה - נווה יעקב

להולדת הבנים

הרה"ג ר' מאיר סטפנסקי

להולדת הבנות

הרב חיים מלמוד

ראש הכולל הגאון ר' חיים יהודה לייב אילן שליט"א לנישואי הבן
ראש הכולל הגאון רבי משה שטיינמן שליט"א לנישואי הנכדה

לרגל הכנס בנייהם לעול תו"מ

הרב יצחק יעקבזון
הרב יצחק מחס
הרב חיים מלמוד

כולל שע"י הישיבה - ביתר

להולדת הבנים

הרב יואל לוי
הרב דוד שושן

כולל שע"י הישיבה - אחיסמך

ראש הכולל הגאון רבי ח.ז. קרלנשטיין שליט"א לרגל הכנס נכדו לעול תו"מ ולהולדת הנכדה

להולדת הבנים

הרב יוסף מונק
הרב גרשון יעקבזון
הרב מיכאל ברגר
הרב יהודה טרוביץ

להולדת הבנות

הרב שמואל אלפרן
הרב מרדכי זינגר
הרב בנימין שטרייכר
הרב אברהם דוד כהן
הרב משה קליין

כולל שע"י הישיבה - בני ברק

להולדת הבנים

הרב יוסף בן גיגי
הרב אהרון מלכא
הרב חיים מרדכי דהן
הרב יעקב רוטנברג
הרב עמנואל סורקיס
הרב משה דוד קרמר
הרב יחזקאל פרוינד
הרב פנחס איזון
הרב אסף אלישע
הרב משה משולם
הרב נהוראי עוזרי

להולדת הבנות

הרב אברהם ישעיה ויספיש
הרב אליהו מילר
הרב אברהם חרל"פ
ראש הכולל הגאון רבי אלחנן זופניק שליט"א
הרב יצחק יפרח
הרב ישעיה מגורי

להולדת הבנות

הרב בנימין צימרמן
הרב יהודה קרשינסקי
הרב שמואל זלזניק
הרב אברהם בורשטיין
הרב משה אריה אשלג
הרב אפרים דזימטרובסקי
הרב ישעיה ויסבקר
הרב אשר קרקובר

הרב דניאל בן סימון
לרגל הכנס בנייהם לעול תו"מ
הרב ישעיהו דוד שוורץ
הרב חיים כהן

כולל שע"י הישיבה - מודיעין עילית

להולדת הבנים

הרב רפאל רייזמן
הרב שלמה שבתאי
הרב יהושע קרליץ
הרב יעקב ישראל אנגלרד
הרב יוסף נישרי
הרב שלמה גולן

הרב חיים שמואל סבה
הרב חיים נקנסקי
הרב בנימין ברקאי
הרב בנימין וינטרוב
הרב שמואל כהן קלין
הרב יואל כהנוביץ
הרב יצחק דיין

הרב יעקב מאיר גלזר
הרב אהרן זכריש
הרב אור שלום נעימי
הרב משה שפירא
הרב ראובן גורסמן
הרב יוסף דורבוביצר
הרב אלעזר כהן

הרב שלמה זלמן קרשינסקי
הרב אדיר חנן
הרב חיים גולדמן
הרב שלמה אורלנסקי
הרב אליהו פינסקי
הרב ישראל גודמן
הרב פסח לרפלד

הרב מרדכי למה יעקובביץ
הרב יחיאל ורקר
הרב יהודה אייזנשטיין
הרב ישראל מאיר קראוס
הרב שמעון דיאמנט
הרב מיכל דוד דרייפוס
הרב משה זומר
הרב אורי מאיר צדק
הרב אליהו קפלן

להולדת הבנות

הרב שכנא קולדצקי
הרב שלום מרדכי שיפמן
הרב דוד טימסטיט
הרב צבי יהודה כץ
הרב שמואל יצחק רוזן
הרב שאול דרוי
הרב ישראל מאיר כהן
הרב אלמוג לגבס
הרב אברהם מאיר כהן
הרב משה קרבנרג
הרב נתנאל ויטמן
הרב יעקב פרלמטור
הרב שלמה ליכטמן
הרב עמרם עמאר

חדשן עצם

חיבורי חכמי ורבני הישיבה הקד' שליט"א
שנתחברו בין כותלי הישיבה הקד'

וחידושים יסודות ועיונים בכל חלקי המסכת, כשהספר ערוך במתכונת חידושים על סדר הדפים.

בספר הנפלא ערך הרה"ג המחבר שליט"א במלאכת מחשבת ובמעשה אומן מערכות וחידושים, הסודרים דבר דבור על אופנו בעיון ובהירות בכל פרטי הסוגיות החמורות שבמסכת, הדברים אשר נתלבנו ונתחברו ביני עמודי ההכולל שע"י הישיבה הקד', ובודאי יועילו עד מאוד לעמלי התורה יגיעי בינה ודעת.

לצד זאת הופיע ויצא לאור גם הקונטרס הנפלא "אבני זכרון" הערות ומערכות עה"ת מחידושי הרה"ג המחבר שליט"א, ואחת היא הברכה שיזכה ויפוצו מעיינותיו חוצה, ויזכה להגדיל תורה ולהאדירה, לחדש ולהעמיק ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ולחבר עוד חיבורים נפלאים לשמחת לב מבקשי תורה.

את הספר ניתן להשיג בכולל שע"י הישיבה הקד' בעיר ב"ב, או במס': 053-318-2583

אמרות דוד - ב"ק

הופיע ויצא לאור הספר "אמרות דוד" על מסכת בבא קמא, משיעורי ראש הישיבה הגאון רבי דוד קסלר שליט"א, שנמסרו תמידין כסדרן מדי שבוע בהיכל הישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית.

בספר מובאים השיעורים על הפרקים, ארבעה אבות, כיצד הרגל, ומרובה. ומובאים בו השיעורים שנמסרו ביסודות הסוגיות במילי דנזיקין כטוב טעם ודעת. השיעורים נכתבו ע"י תלמידים מקשיבים נ"י, ופורסמו בישיבה מידי שבוע, ועתה קובצו ונסדרו עלי ספר, ועימם תוספות מרובות, כאשר הדברים מובאים לאחר בירור ודקדוק והרחבת הדברים.

את הספר ניתן להשיג בישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' במודיעין עילית

מילי דנזיקין - ב"ק

בשמחה רבה הופיע ויצא לאור קונטרס "מילי דנזיקין" בו קובצו ואוגדו חבורות מערכות חידושים והערות במסכת בבא קמא, שנכתבו בעמל ויגיעה על ידי בני שיעור ג' בישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' באלעד, על מסכת בבא קמא שנלמדה בישיבה הקד', ונכתבו במהלך כל השנה כולה בעז"ה מתוך עיון ועמל בסוגיות הנלמדות.

לראש הקונטרס עיטרו התלמידים והוסיפו שיעורים וחבורות שנמסרו על ידי רבני הישיבה שליט"א, ראש הישיבה הגאון רבי אברהם מרמרוש שליט"א, הר"ם הגאון רבי ישראל מאיר יונגר שליט"א, והגר"י פרידמן שליט"א.

את הספר ניתן להשיג בישיבה לצעירים שע"י הישיבה הקד' באלעד.

באר משה - שבת

יומא טבא לרבנן. בסייעתא דשמיא הופיע ויצא לאור ספר "באר משה" ב' חלקים, שנכתב על ידי הרה"ג ר' משה פנחסי שליט"א ר"כ רצופות במודיעין עילית, מנהל תוכניות רצופות בשישי ושב"ק בישיבה הקד', ומנהל תוכניות רוממות בהיכלי הכוללים שע"י הישיבה הקד'.

הספר המלא חידושים וביאורים על כל מסכת שבת מרישא ועד גמירא, נכתב בצורת מראי מקומות מורחבים, כשהמחבר שליט"א מקיף את כל עניני הדף בעיון ובהירות, בסגנון קצר להבנת הסוגיא.

בלמעלה מאלף דפי הספר ימצאו הלומדים משנה סדורה ובהירה, על כל עניני המסכת ללא יוצא מן הכלל, ממה שכתב הרה"ג המחבר שליט"א ומתוך השיעורים שנמסרו במשך כמה שנים, ובודאי יהיה לתועלת עצומה.

הספר כולו עבר הגהות כסדר ע"י אברכי הכולל שעברו על תוכן הספר בעת לומדם בכולל, והוא מופיע לאחר שהספר הקודם, באר משה עמ"ס נדה נתקבל בכורה ובחזרה רבה.

את הספר ניתן להשיג במודיעין עילית במס': 08-9748948

מראי מקומות - מזוזה

אור חדש הופיע מכולל הישיבה הקד' במודיעין עילית בהופעת הקונטרס הנפלא "מראי מקומות" על הלכות מזוזה, שנכתבו ע"י הרה"ג ר' יהודה שלמה שטראוס שליט"א מחו"ר הכולל שע"י הישיבה הקד', עבור חשובי תלמידי החכמים לומדי החבורה בכולל שע"י הישיבה הקד' בעיר מודיעין עילית שבראשות ראש הכולל הגאון רבי אליעזר ברורמן שליט"א, בו עמלו ויגעו בעומק הסוגיות דהלכות מזוזה במנחות וביומא, בעיון רב ועצום עד דק.

החידושים והעיונים ומראי המקומות על הסוגיות נכתבו במהלך החודשים המרובים בהם עסקו בני החבורה בסוגיות הלכות מזוזה, וזכו להקיף את כלל העניינים בתמצית העיון. במהלך חודשי הלימוד זכו האברכים למראי מקומות חידושים ועיונים שנכתבו ע"י הרה"ג ר' יהודה שלמה שליט"א בהם העמיד את יסודות הדינים ועיוני הסוגיות, בהרחבת היריעה ובהירות מופלאה משורשי הסוגיות וגדריהם וסידור שיטות הראשונים והאחרונים והפוסקים, וזכה בס"ד שהדברים התקבלו בני מדרשא.

ועתה זכה להוציא לאור את הקונטרס בו קיבץ את כלל המראי מקומות, לאחר הליבון התמידי במהלך העיון בסוגיות אלו, ואסף וסידר יחד את כלל החידושים והביאורים בתוספות מרובות מאוד לתועלת עמלי התורה העוסקים בסוגיות נכבדות אלו, ובודאי יתקבלו הדברים בשמחה ובקורת רוח אצל הוגי התורה ואוהביה.

את הקונטרס ניתן להשיג בטל': 08-9743852 או במייל: SO556746339@gmail.com (כמו כן ניתן להשיג גם את המראי מקומות על סוגיות ארבעת המינים וציצית שנכתבו לבני החבורה והופיעו ויצאו לאור זה מכבר).

אבני זכרון - נדה

בחדוות דשמעתתא התקבל בני מדרשא הספר הנפלא "אבני זכרון" על מסכת נדה שיצא לאור ע"י בוגר הישיבה הרה"ג ר' פנחס מנחם אנגל שליט"א מחו"ר הכולל שע"י הישיבה הקד' בבני ברק, ובו ביאורים

כולל שע"י הישיבה - עגערט ירושלים

להולדת הבנים

הרב ראובן יוסף הירשפלד
הרב יוסף ארליכמן
הרב מאיר ווינשטיין

להולדת הבנות

הרב יצחק רחנפלד
הרב איתמר חנימוב

כולל שע"י הישיבה - עיון הדף ירושלים

הרב ישראל מאיר ליבוביץ להולדת הבן
הרב רפאל ברוך פרקט להולדת הבת

כולל שע"י הישיבה - רמת בית שמש ד'

להולדת הבנים

הרב אליהו גילברטר
הרב דוד שניידר
הרב חיים מילר
הרב פנחס ולנשטיין
הרב מנחם אברמצ'יק להולדת הבת

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בית שמש רמה א'

להולדת הבנים

הרב חיים פיירמן
הרב זאב גרינפלד
הרב חיים יוסף מילר
הרב הערשיל אלישיב
הרב יחיאל מיכל גולדשמיד

להולדת הבנות

הרב יאיר סימן טוב
הרב דוד שנדורי
הרב יחזקאל סטיניצקי
הרב עזרא ששון

הרב צמח צדוק להולדת הנכד
הרב מרדכי זיידל להולדת הנכדה
הרב חיים בן שלוש לנישואי הבן

לרגל הכנס בנייהם לעול תו"מ

הרב יוסף מרקוביץ
הרב בנימין שטינר
הרב חיים שלום שטרן
הרב חיים אברמסון

כולל שע"י הישיבה - חדיש

הרב יצחק דוד יודלביץ להולדת הבן

להולדת הבנות

הרב שלמה לב
הרב יאיר לוי
הרב יאיר אברהם

לנישואי הבנות

הרב בנימין ליבשיץ
הרב אליעזר טשנר

תלמוד תורה שע"י הישיבה

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בית שמש רמה א'

הרב מרדכי כהן לאירוסי הבן
הרה"ג ר' חיים שלום ברגר להולדת הנכד
משפחת נוביק להולדת הנכד

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בית שמש רמה ג'

להולדת הבנים

הרב שמואל רוטמן
הרב אברהם דסקל

להולדת הבנות

הרב יעקב מאיר קורנבליט
הרב משה קוריץ

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בית שמש רמה ד'

הרה"ג ר' מאיר קורנבליט להולדת הנכדה
הרב שלמה בידרמן לרגל הכנס בנו לעול תו"מ
משפחת שולצינגר להולדת הבן

תלמוד תורה שע"י הישיבה - מודיעין עילית

הרב אהרון סגל לנישואי הבן
הרב שלמה כהן להולדת הנכדה

לרגל הכנס בנייהם לעול תו"מ

הרב יחזקאל מרקביץ
הרב יוסף יצחק גלוסקינס
הרב ראובן זליג קרויזר

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בני ברק מערב

הרב יוסף חיים הכטמן להולדת הבן
הרה"ג ר' מנחם מאיר בן ציון להולדת הנכד

להולדת הנכרות

הרב ידידיה קרימלובסקי
הרב יהודה אהרון שוורץ

תלמוד תורה שע"י הישיבה - בני ברק מרכז

להולדת הנכרות

הרב יוסף שלמה בורשטיין
הרב ברוך טסלר
הרה"ג ר' יונה עמנואל לאירוסי הבן

תלמוד תורה שע"י הישיבה - טלז סטון

להולדת הבנים

הרב ברוך פישמן
הרב יונה לוי
הרב יו"ט קופשיץ
הרב ברוך פישמן

הרב שמואל קראוס לאירוסי הבת
הרה"ג ר' אריה וינוגרד להולדת הנכד

תלמוד תורה שע"י הישיבה - חריש

הרב אריה שפירא לרגל הכנס בנו לעול תו"מ
משפחת יודלביץ להולדת הבן

הרב מאיר שמחה נתן
הרב אברהם אפיין
הרב מנחם פריימן
הרב אלחנן רבינוביץ
הרב יעקב דובדבני
הרב משה חגירה
הרב משה פיין
הרב מנחם אשר ברטלר
הרב מנחם להמן

להולדת הנכדים

הרב בנימין הרשקוביץ
הרב משה פרקש
הרב אריה פריד
הרב שמעון שפירא
הרב יהושע וייס
הרב בנימין הרשוביץ
הרב ישעיהו בלאס
הרב ישעיהו בלאס

להולדת הנכרות

הרב יהונתן אשכול
הרב ישראל מאיר שרייבר
הרב שצמחה לאופר
הרב משה זייבלד
הרב חיים מקוביצקי
הרב שמחה הכהן לאופר
הרב אברהם ישעיהו קראוס
הרב צבי אבסל
הרב שלמה סוקל
הרב צבי אבסל להולדת הנכדים
הרב שרגא לוי להולדת הנכדות

לנישואי הבנים

ראש הכולל הגאון ר' יחיאל פאלק
הרב יהושע שטרנבוך
הרב אלימלך יפה
הרב יחיאל ריסקמק

לנישואי הבנות

הרב עקיבא כהן
הרב אליהו ליבוביץ
הרב נחום סלומון
הרב יעקב גלזר
הגאון ר' פנחס רחנבויס
הרב אברהם הלוי הוניגסברג
הרב מאיר שמחה יודלביץ
הרב משה שוורץ
הרב חיים סלומון
הרב יוסף חיים צבאח
הרב דוד בידרמן
הרב מאיר בן זיכרי
הרב שלמה סוקולבסקי

לרגל הכנס בנייהם לעול תו"מ

הרב שמואל רייכמן
הרב אליהו סגל
הרב מנחם פקטר
הרב בנימין משה לוי

הרה"ג ר' ידידנו אברהם לימן זצ"ל
הרב מרדכי אלכסנדר וייל
הרב מרדכי אלכסנדר וייל
הרב משה רייך
הרב יהושע שטרנבוך

הרב חיים חייקל ישראלזון
הרב יהודה אריה אקשטיין

שמחת בית השואבה בקריית הישיבה

האלפים בהיכל הישיבה במעמד

רבותינו ראשי ורבני הישיבה שליט"א במעמד

הריקודים בהיכל הישיבה

בית יוסף אריה

לענן
ר' יצחק בן ר' דוד הלוי
נלבד ע"א כסליו תשמ"ח

זר של הרב יוסף אריה בן שרה חיה שליט"א

שמחת בית השואבה

בישיבות לצעירים שע"י הישיבה הקד'

מסיבת סיום החג מוצאי שמחת תורה

עטרת שלמה אחיסמך

אור אליעזר בית שמש

עטרת שלמה אלעד

עטרת שלמה אריה ירושלים

עטרת שלמה ביתר

עטרת יוסף בני ברק

עטרת שלמה אופקים

עטרת יוסף שלום מודיעין עילית

ישיבת עטרת שלמה קרית הישיבה

מערכת עומקא דשמעתתא שע"י הישיבה הקד'

לבקשת רבים

נפתחה האפשרות להיכלי הישיבות והכוללים די בכל אתר ואתר להזמין את קבצי "עומקא דשמעתתא" שי"ל ע"י ישיבתנו הקד'

ניתן להזמין במספר
054-853-0080

(בהזמנות מרוכזות בלבד, ניתן להתקשר בין הסדרים בלבד)

בייקרא דאורייתא
הנהלת הישיבה

קבצי העומקא דשמעתתא שיצאו לאור עד עתה בס"ד:

קע"ג-קע"ו, פרק יש נוחלין.
מסכת מכות: ב-ג.
מסכת שבועות: ל"ח-מ"א.
מסכת חולין: ט', יו"א, טעם כעיקר, נותן טעם לפגם, נ"ט בר נ"ט, ביטול ברוב וביטול יבש ביבש, ביטול בשישים, מין במינו, חנ"ג, רוב בשחיטה, פרק העור והרוטב, פרק הזרוע והלחיים.
מסכת זבחים: כ"ה-כ"ו, כ"ז-כ"ח, כ"ט-ל"א, מ"א-מ"ד, פ"ג-פ"ה, פ"ה-פ"ח.
מסכת נדה: כתמים, וסתות, הפסק טהרה, חזקות.
סוגיות: ברכות הראייה, תקיעת שופר, ציצית, מזוזה, הגעלת כלים. | מסכת שבת: בישול, מוקצה.
מסכת עירובין: מחיצות.
מסכת יבמות: ב-ג, ז-יא, יז-כ, זיקה.
מסכת כתובות: ב-ג, ט-יא, יב-יד, יח-כב שטרות.
מסכת נדרים: ב-ה, ד-ז, ט"ו-ע.
מסכת נזיר: י"ג-ט"ז, ט"ז-כ, מ"ט-נ"ד.
מסכת גיטין: ב-ד.
מסכת קידושין: ב-ד, ה-ז, י"ד-ט"ז.
מסכת בבא קמא: ב-ו, ו-ח מיטב, י"ט-כ"א זה נהנה, כ"ב-כ"ג אש, כ"ח-ל"א בור. מרובה - גזילה.
מסכת בבא מציעא: ב-ה, ה-ח, ל"ג-ל"ח. סוגיות ריבית: ד' חלקים.
מסכת בבא בתרא: לא יחפור, ע"ה-ע"ז, |
|--|---|

לכבד בטעם טוב

אסתי פונגל, אמנית בגילופי פירות מזמינה אתכם לכבד, להרשים ולהנות ממגשי פירות יוקרתיים, אסתטיים ומזמינים. ברמה אחת מעול!

כל המצרים בכשרות מהדרת

אסתי פונגל
אומנת בפירות

חכמים ונהנים!
058-321-6563
AF3216563@gmail.com

בסייעתא דשמיא

הצעת עבודה לנשות בוגרי הישיבה

עם פתיחת הפרוייקט החשוב
"פרי עץ חיים"

אינטקסט מזמינים את נשות הבוגרים להגדיל תורה ולהאדירה

בהצטרפות לצוות הקלדנים המקצועי שלנו

לפרטים נוספים:

אינטקסט
מכבי יו אסתר גיש

054-8530058
x026503939@gmail.com

שמחיק ארג שידיה לאומרי הגונה

איתך בכל השקעה

חברת לנדמרק משנה את עולם השקעות הנדל"ן עם שירות אישי, ליווי מקצועי, ופתרונות מימון מותאמים אישית לכל לקוח. החברה משווקת את פרויקט אפיקי הנחל, הזדמנות נדל"נית ייחודית חכמה

מרוצים. יחד השלושה מובילים מהלך חדש מרענן, במסגרתו הם מעניקים את כל שירותי עסקת הנדל"ן במקום אחד, עם מענה מקצועי ומקיף בתחום המימון. בזכות השילוב בין אנשי נדל"ן מקצועיים לאיש מימון מנוסה המעניק ייעוץ וליווי בתכנון השקעות ופתרונות מימון אין האוס, לקוחות לנדמרק נהנים מההלוואות והמשכנתאות המתאימות ביותר לצרכיהם.

בין אם מדובר ברוכשי דירה או במשקיעי נדל"ן, לנדמרק יש מעטפת מלאה לעסקה הכוללת ליווי משפטי, חיבור לאנשי מקצוע מובילים ופתרונות מימון מותאמים אישית. כך אפשר לעבור את התהליך בראש שקט ורגוע, בידיעה שיש מי שמטפל בכל פרט ופרט.

עם ניסיון של מעל לעשור, חברת לנדמרק מובילה בעולם הנדל"ן. החברה מציעה ללקוחותיה שירות אישי וצמוד, ליווי משפטי מלא, ופתרונות מימון מותאמים אישית. עם רקורד מרשים של מעל 7-5,000 עסקאות נדל"ן מוצלחות ברחבי הארץ ושיווק נכסים לחו"ל, החברה מחזיקה בידע וניסיון מעמיק בתחום הנדל"ן. ההיכרות המעמיקה של הצוות עם השוק והשטח מאפשרת לחברה ליצור עסקאות שבהן כל הצדדים יוצאים מרוצים, עם שירות אישי וצמוד לכל אורך התהליך.

מייסדי החברה הם אנשי הנדל"ן הוותיקים והמוערכים, אלי שופל ונתי יוסקוביץ' שחברו לאושי שטרן, מומחה מימון ויועץ משכנתאות מבוקש עם אלפי לקוחות

הצעת עבודה לנשות הבוגרים

ראש גדול שירותיות, יחסי אנוש גמישות בשעות העבודה כושר ביטוי בכתב ובע"פ

העבודה מאפשרת:
השתלבות בארגון גדול, עבודה מול מגוון בעלי תפקידים ואפשרויות קידום

קו"ח למייל:
rafulyeh@gmail.com
פניות מתאימות ייענו

לארגון בריאות גדול דרושה מובילת שירות למתן שירות ומענה מיטבי במודיעין עילית

זה הזמן שלכם להשקיע נכון עם לנדמרק

03-522-1222

התקשרו עכשיו ותיהנו משירות אישי וליווי צמוד לכל אורך הדרך

LANDMARK
שיווק ויזמות נדל"ן

נותרו דירות אחרונות!

זרונה • הזדמנות אחרונה • הזדמנות אחרונה • הזדמנות אחרונה

דירות 3 חדרים בפרויקט אפיקי הנחל המבוקש
המרכז החדש של הדרום, במחיר שלא יחזור

₪ **130,000** בלבד!

הון עצמי נדרש

**LAND
MARK**
שיווק ויזמות נדל"ן

זה הזמן שלכם להשקיע נכון

03-522-1222

הטבות מס גבוהות
לדיירים - 18%

תנאי תשלום מעולים
ופטור ממדד

רק 10 דק'
מבאר שבע

קרוב מאד למרכזי
תעסוקה והייטק

פוטנציאל השבחה
מהגבוהים בארץ

מתאים להשכרה
לטווח ארוך